Dzisiaj 16 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem. — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, Powszechnej Wystawy Krajowej dr. Stanisław Bernatt, wiadomości potocznych Antoni Konieczny, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu. św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 352

Poznań, czwartek dnia 1 sierpnia 1929

Rok XXIV

Dziś a wówczas

Na łamach pisma naszego była już mowa o szkicach politycznych Jerzego Drobnika p. t. „Przesilenie współczesnej polityki". Nie wracamy do ich całokształtu i szczegółów. Gdybyśmy to mieli uczynić, musielibyśmy podkreślić dużo myśli słusznych i zdrowych, musielibyśmy jednakowoż zarazem zwrócić uwagę autora i czytelników jego książki na pewne przejaskrawienia i nadmierne patrzenie na rzeczywistość ze stanowiska własnych założeń i tez.

Naprzykład: autor powiada najsłuszniej, że „błędem w polityce jest abstrakcja", że jednakowoż „niemniejszym błędem jest mianowanie pracy umysłowej w polityce abstrakcją"; ale, jeżeli autor występuje dalej z apelem do polityków, by „zerwali z dzikiem i barbarzyńskiem zdaniem, że rozum i kultura przeszkadza w czynnej polityce", to już zauważyć trzeba, że apel ten powinien być skierowany nie do poważnych polityków tych czy innych obozów, lecz raczej do agitatorów politycznych i tych, którzy może sami siebie, jako polityków, biorą bardzo na serjo, ale w kołach kompetentnych napewno znacznie słabszą cieszą się opinją.

Przykład inny: autor znowuż słusznie podkreśla, że polityka musi z innemi dziedzinami życia zbiorowego, szczególnie z gospodarką, stanowić organiczną całość; ale nie rozumiemy ogólnego jak gdyby zarzutu, że stronnictwa organizują naród „na podstawie czysto politycznej", bo takiego stronnictwa nie znamy. Nie będziemy już mówili o Stronnictwie Narodowem, którego program, obejmujący wszystkie dziedziny życia, szczególnie także gospodarczą, stanowi zupełnie nierozerwalną całość; lecz i u innych stronnictw możemy tylko zwalczać ich sposób odnoszenia się do życia naszego gospodarczego, nie możemy natomiast kwestjonować, że mają one taki do niego czy inny stosunek, wypływający z ich światopoglądu, nie możemy przeto twierdzić, że stoją „na podstawie czysto politycznej". Jeżeli zaś Blok Bezpartyjny nie ma programu gospodarczego, jako części organicznej całokształtu programu, to jest to prostą konsekwencją faktu, że B. B. nie ma wogóle programu.

Ale — powtarzamy — nam w tej chwili chodzi nie o szczegóły rozważań autora, bardzo różnorodnych i zajmujących; pragniemy natomiast uchwycić myśl przewodnią książki, — myśl przewodnią nie w znaczeniu wyraźnie sformułowanego założenia, wiodącego poprzez wszystkie rozdziały do konkretnej konkluzji (boć książka jest zbiorem szkiców), lecz w znaczeniu przemawiającego z tych kart dążenia, może pragnienia, może tęsknoty — świadomej, czasami podświadomej, — tęsknoty za wszechstronnym rozwojem życia zbiorowego i indywidualnego.

Każdy ruch zdrowy, a tembardziej ruch młody tą tęsknotą, tem pragnieniem, tem dążeniem ożywiony być musi. Oby to była tendencja i ambicja ogólna dzisiejszego młodego pokolenia!

Narzuca nam się analogja między myślą przewodnią szkiców Jerzego Drobnika a hasłami, wskazaniami i postulatami, przed blisko ćwierćwieczem formułowanemi przez nasze, ówcześnie młode, dziś średnie pokolenie. Tych haseł, wskazań i postulatów bardzo gorące, prawie „rewolucyjne" echa może każdy obficie znaleźć w pierwszych rocznikach „Kurjera Poznańskiego".

W ówczesnej atmosferze „rewolucją" był zaraz w pierwszym numerze „Kurjera Poznańskiego" płomienny artykuł programowy, nietylko nowe, wszechpolskie drogi wskazujący polityce, ale obejmujący całokształt życia zbiorowego, ze szczególnem podkreśleniem potrzeb i dążeń kulturalno - umysłowych. I snuło się następnie poprzez ideowe artykuły „Kurjera Poznańskiego" konsekwentnie, jako nić czerwona, parcie do pełni życia zbiorowego i indywidualnego. Gdzieś w dali, w marzeniach przyświecał nam ideał wszechstronnego, bogatego życia renesansowego i wszechstronnego, twórczego typu renesansowego. Wszechstronność życia należało, oczywiście, — bagatela! — dostosować do skromnej skali przedwojennych warunków, w jakich żyła inteligencja naszej dzielnicy; a wszechstronność typu ograniczała się do poważnego zainteresowania się innemi, poza własnym zawodem, a także poza polityką, dziedzinami twórczości umysłowej, co zabezpieczało przed ciasnotą poglądów, przed jednostronnością sądów.

Powtarzamy: w ówczesnych warunkach wydało się to „rewolucją", bo poza nami była — z wyjątkiem dziedziny gospodarczej — pustka, martwota. W polityce — oportunizm; a życie kulturalno-umysłowe inteligencji, jako warstwy, nie istniało wogóle. Była przepaść nietylko między nami a starszem pokoleniem, ale również między nami, najmłodszymi, a tymi, którzy szli tuż za nami, pogrążeni w szarzyźnie bytowania.

Dziś — nieco inne warunki! Kto chce parównać dzisiejszą sytuację z ówczesną, niechaj w myśli zestawi np. dzisiejszy duży Poznań z Powszechną Wystawą Krajową i światowym rozmachem — z ówczesnym Poznaniem małym, ciasnym, prowincjonalnym, przygniecionym ciężką łapą, na nim ciążącą.

W to ówczesne społeczeństwo rzuciliśmy się z zapałem młodych, bardzo młodych. Życie poczęło kotłować. Wspomnienie przesuwa przed naszemi oczyma takie sceny: przed południem — praca zawodowa, powiedzmy w redakcji; popołudniu — konferencja w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych i własnoręczne zawieszanie obrazów w salonie; przed wieczorem — zebranie polityczne czy społeczne; wieczorem — premjera w teatrze; w nocy — recenzja. I tak szło z dnia na dzień. Niewiele czasu upłynęło, a życie zadrgało mocno i życie — było nasze.

Wspomnienia — niepozbawione silnych wzruszeń.

Dziś oczywiście świat polski bez porównania szerszy, zadania — dziesięćkroć większe; to też potężniejsze być muszą żądze zdobywcze i ambicje twórcze. Siły średniego i starszego pokolenia nie wystarczają ani w przybliżeniu, by inicjatywą i działaniem ogarnąć całą bogatą skalę obecnych możliwości moralnego, intelektualnego i materjalnego rozwoju narodu polskiego, tem bardziej, że, jak zwykle, wysiłek ten, przynajmniej w dziedzinie pracy społeczno-politycznej z jednej, a kulturalno - umysłową z drugiej strony ogranicza się do szeregów niezbyt licznych.

Wielkie nadzieje pokładamy w młodem pokoleniu, w jego szlachetnej namiętności dokonania duchowego odrodzenia społeczeństwa i podźwignięcia go na poziom wszechstronnego rozkwitu jego zdolności i umiejętności przyrodzonych.

Ale czas bieży. Musimy narody zachodnie doścignąć, więc tempo naszego biegu musi być podwójnie szybkie. Nie wolno zbyt długo trwać w okresie przygotowawczym. Trzeba od analizy przejść do syntezy i cały temperament duszy i całą zaciekłość pracy włożyć w syntezy tej wcielenie w życie.

Oto uwagi, jakie nam się nasunęły przy czytaniu Jerzego Drobnika „Przesilenia współczesnej polityki". Jest zaletą tych szkiców, że pobudzają czytelnika do przemyślenia i pogłębienia niejednego zagadnienia politycznego i psychologicznego.

Czerwony dzień komunistyczny w Warszawie

spalił dotąd zupełnie na panewce

Warszawa, 1. 8. (Tel. wł.). Przygotowania do manifestacji komunistycznej w dniu dzisiejszym spaliły dotąd na panewce. W mieście panuje zupełny spokój. W zakładach użyteczności publicznej praca odbywa się normalnie. Tak samo fabryki pracują. W fabryce Norblina, która uchodzi za domenę komunistyczną, wszyscy stawili się do pracy. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne ogrody Saski i Krasińskich zostały zamknięte. Również zamknięto kilka barów i restauracyj w dzielnicach robotniczych. Obowiązuje zakaz sprzedaży trunków alkoholowych. Rano zaczęły się zbierać grupki wyrostków, lecz zostały natychmiast rozproszone przez patrole policyjne. Na ul. Leszno zebrała się żydowska grupa manifestantów w liczbie około 100 osób, wszyscy zostali aresztowani. Na ul Gęsiej chcieli się zebrać malarze żydowscy, lecz zostali rozproszeni a około 70 aresztowano. Wogóle w ciągu nocy i rana aresztowano około 400 osób. Niebezpieczeństwo manifestacji istnieje jeszcze w godzinach wieczornych po wyjściu robotników z fabryk.

Przed konferencją mocarstw

Udział Polski zapewniony

Warszawa, 1. 8. (Tel. wł.) Minister Zaleski w rozmowie z dziennikarzami oświadczył: udział Polski w konferencji międzynarodowej w Hadze jest bezwzględnie zapewniony. Sprawa ta została ostatecznie załatwiona podczas ostatniej konferencji mojej w Paryżu. Polska weźmie udział w konferencji haskiej od samego początku jej obrad. Jaki punkt widzenia zwycięży przy ustaleniu programu: francuski, żądający załatwienia najpierw planu Younga, czy też angielski, domagający się równorzędnego traktowania planu Younga i kwestji ewakuacji Nadrenji, nie jest jeszcze ustalony.

W kołach politycznych mówią, że w skład delegacji polskiej wchodzą także eksperci finansiści a między innymi kierownik ministerjum skarbu płk. Matuszewski. (w)

Berlin, 1. 8. (AW) Hugenbergowski „Lokal Anzeiger" oburzony jest udziałem Polski w konferencji haskiej. Zdaniem tego dziennika Polska obawia się ewakuacji Nadrenji sądząc, iż następstwem tego byłby podział Polski.

Paryż, 1. 8. (PAT) Prasa stwierdzając dość silną większość, jaka poparła gabinet Brianda, podkreśla, że większość ta pozwala premjerowi na wyjazd do Hagi na konferencję z zapasem niezbędnego autorytetu.

Londyn, 1. 8. (AW) Delegacja angielska na konferencję haską wyjedzie w sobotę pod przewodnictwem Hendersona i Snowdena.

Rzym, 1. 8. (AW) Przewodniczącym delegacji włoskiej na konferencji w Hadze będzie minister finansów Masconi. W skład delegacji wejdzie również podsekretarz stanu Grandi.

Białogród, 1. 8. (AW) Jugosłowiańska delegacja wyjedzie do Hagi w piątek pod kierownictwem ministra spraw zagr. Marinkowica.

Sprawa międzynarodowego banku reparacyjnego

Londyn, 1. 8. (AW). W wyniku przeprowadzonych szeregu konferencyj między gubernatorem Banku Angielskiego Normanem, a całym szeregiem poważnych bankierów amerykańskich międzynarodowy bank reparacyjny, zdaniem tutejszych kół dobrze poinformowanych odegra w przyszłości przy transakcjach międzynarodowych niezmiernie doniosłą rolę. Szczególnie ważną działalnością banku będzie jego bezpośredni związek z międzynarodowym ruchem złota. Donoszą, iż gubernator Banku Angielskiego Norman uważa, iż siedzibą międzynarodowego banku reparacyjnego nie powinno być miasto jakiegoś małego państwa, natomiast uważa, że najlepiej predystynowany na siedzibę banku jest Londyn. W każdym razie do tej pory ostateczna decyzja co do siedziby banku jeszcze nie zapadła. Podobno amerykańskie koła finansowe popierają projekt Snowdena i Normana, żeby Londyn był centralą międzynarodowego banku reparacyjnego. Do tej pory jednak zarówno rząd St. Zjednoczonych, jak i kongres oficjalnego stanowiska wobec międzynarodowego banku nie zajął.

Przerwany lot sowiecki

Warszawa, 1. 8. (AW) Według wiadomości nadeszłych do stolicy lotnik sowiecki Gromow odbywający podróż po stolicach europejskich uległ podczas lądowania na lotnisku londyńskiem wypadkowi. Z tego powodu lot dalej odbywać się nie będzie. Zaznaczyć należy, że miała to być pierwsza podróż oficjalna lotników sowieckich po stolicach Europy. W drodze powrotnej do Moskwy miał lotnik Gromow zatrzymać się w stolicy.

Piętnasta rocznica

Upływa dziś piętnaście lat od chwili rozpoczęcia przez Niemcy wojny światowej. Rocznica ta dała powód nietylko komunistom do manifestacyj rzekomo antywojennych, a w gruncie rzeczy skierowanych przeciw światu „burżuazyjnemu" i obliczonych na wywołanie krwawej rewolucji międzynarodowej. Również koła pacyfistyczne korzystają z dnia dzisiejszego, by głosić swoje teorje i mrzonki.

Naród polski musi zajmować w tej sprawie inne stanowisko. I on cierpiał wskutek wojny głód i nędzę. I on złożył straszliwą ofiarę krwi. I on został ograbiony wielokrotnie. Przecież wojnę zasygnalizowała w Polsce łuna nad Kaliszem, gdzie rozbestwieni żołnierze pruscy z mjr. Preuskerem na czele złożyli niezapomiane dowody „kultury" niemieckiej.

Ofiar i cierpień tych nie żałujemy jednak. Okupiliśmy niemi niepodległość i zjednoczenie, które mogło być tylko wynikiem wojny światowej. W naszej historji i w historji świata jest też ona rozpoczęciem nowej ery. W dniu 1 sierpnia 1914 r. szedł na skazanie świat stary, ginęła ta Europa, która żyła na rzekomym grobie Polski. W r. 1918 powstała Europa nowa.

Dotychczas jeszcze świat się do niej przyzwyczaił. Dotychczas jeszcze nie rozumie wielkiego, dziejowego przeobrażenia, jakie nastąpiło. Dotychczas jeszcze, zdaje mu się, że wrócą stare czasy. Są to wszystko złudzenia, które, przyznać należy, rozwiewają się z dniem każdym. Nowa Europa dała już dowody żywotności. Dała je również Polska, mimo braków, które trzeba będzie jeszcze usuwać w ciężkiej pracy. Ale co dzień spostrzegamy, jakie rewelacyjne wrażenie na każdym cudzoziemcu, zarówno Francuzie, jak i na Niemcu, sprawia Powszechna Wystawa Krajowa. Był to najlepszy egzamin energji i woli Polski. Ci goście zagraniczni, którzy byli w Poznaniu, rozumieją teraz, że nie da się usunąć nietylko Polski z mapy Europy, ale nie da się odepchnąć Polski z nad morza.

Naród polski bowiem stwierdzić trzeba, dobrze już teraz rozumie wskazania Popławskiego, który był jednym z pierwszych Polaków, mówiących o znaczeniu dla nas morza. Już w chwili wybuchu wojny przeważająca większość narodu polskiego poszła za głosem obozu narodowego i Romana Dmowskiego, który nakazywał walczyć z Niemcami o morze, w przekonaniu, że jest to jedyna walka o prawdziwą niepodległość. Dziś mimo różnic politycznych program Dmowskiego przyjęty został świadomie, czy nieświadomie przez ogół Polaków. Stał się aksjomatem polityki państwa, budującego Gdynię.

W fakcie tym dopatrywać się należy nietylko triumfu wskazań Dmowskiego, ale przedewszystkiem zwycięstwa zdrowego instynktu narodowego, który jest najlepszą gwarancją naszego istnienia. Należy tylko instynkt ten rozwijać, dać mu możność pełnego rozkwitu w prawdziwie narodowym ustroju państwa. Gdyż taka jest logika wypadków, rozpoczynających się w dniu 1 sierpnia 1914 r. Taki jest nakaz dziejowy.

Prawda i nieprawda o Fochu

Próby powoływania się na marszałka Focha, z dążnością nadużywania jego pamięci, niewiele mają powodzenia czy to we Francji czy w Polsce.

P. Antoni Potocki, pisząc niedawno w „Kurjerze Porannym" z Paryża o „Prawdzie i nieprawdzie w najnowszych pracach o marszałku Fochu" bardzo gorliwie starał się wykazywać, jak to zdanie marszałka Focha o Polsce było chwiejne.

Przytoczył mianowicie p. Potocki takie słowa podane przez majora Bugnetea, jako słowa Focha w r. 1924:

„Polska. W r. 1918 zadeklarowałem, że to jest chimera. Nie wierzyłem, że może trwać. Obecnie (1924) zmieniłem całkiem opinję o niej. Jest to naród, którego siłę i żywotność podziwiam. Wyrzucili Niemców z Poznańskiego całkowicie, kompletnie. I mają dzieci, moc dzieci. Będą niedługo tak liczni, jak my. Niech przetrzymają jeszcze piętnaście, dwadzieścia lat, a nowe pokolenie stanie się potęgą".

P. Antoni Potocki w wywodzie swym używa tego przytoczenia do poparcia zdania, jak to marszałek Foch nie wierzył w Polskę a powoli dopiero zaczął wierzyć. Zdanie to jest zupełnie niewątpliwie niesłuszne i źle nastawione. Aby mieć obraz dokładny, trzeba raczej przypomnieć sobie istotne stanowisko marszałka Focha w sprawie Polski od r. 1918.

Otóż właśnie z tego czasu, z r. 1918, istnieje świadectwo w najbliższej zdarzeniom, bo z początku r. 1919, książce p. Raymonda Recouly'ego o marszałku Fochu, który wówczas już wskazywał mu, że Rosja po przewrocie bolszewickim wychodzi z rachuby na długo w Europie, a równowagę stworzyć może tylko silna Polska. To ówczesne przekonanie marszałka Focha jest tak niewątpliwie poparte jego działalnością, że żadne próby wpojenia innych mniemań nie powiodą się. Marszałek Foch popierał stworzenie mocnej Polski w czasie konferencji pokojowej w r. 1919, zrobił najwięcej zagranicą dla odparcia niebezpieczeństwa bolszewickiego z pod Warszawy w r. 1920, przysyłając gen. Weyganda i wzmacniając uzbrojenie Polski, był wielkim współtwórcą sojuszu Francji z Polską w r. 1921, przyjechał do Polski w r. 1923, stale wysuwał sprawę jej bezpieczeństwa aż do zgonu w r. 1929.

Słowa podane przez maj. Bugneta nie mogą być oczywiście ściśle dokładne, bo są to tylko zapiski z rozmów, ale znaczenie ich jest jasne i niewątpliwe. Marszałek Foch mówił, że Polska musi dopiero się ugruntować i że na to potrzeba lat całych. W zdaniu tem, które w takich czy innych wyrażeniach powtarzał stale także Polakom, mieściła się i rozumna prawda i najlepsze jego dla Polski uczucia.

Z pewnością widzi to także i p. Antoni Potocki, a jeżeli jego przedstawienie sprawy ma inne zabarwienie i stwarza błędne wrażenia, to niechybnie dlatego, że p. Potocki jest przy czytaniu książek o Marszałku Fochu ubocznie podrażniony, czego nie tai:

„To już jest wtórną cechą tych kilku książek z otoczenia marszałka, że istnienie samo Wodza Polskiego jest dla nich zupełną, ale to zupełną tajemnicą... I generałowi Weygandowi p. Le Goffic przy tych bez miary chwalebnych słowach o polskim żołnierzu, zapomniał podać imię Polskiego Wodza... Mam to wrażenie, że jest najwyższy czas, by koledzy polscy przekonali pisarzy francuskich, że my, Polacy, bez imienia Piłsudskiego taksamo nie rozumiemy Polski dzisiejszej, jak oni, Francuzi, nie rozumieją zwycięstwa Francji bez imienia Focha..."

Ta sprawa pewnych błędnych wyrażeń p. Antoniego Potockiego o stanowisku marszałka Focha wobec Polski jest zatem dostatecznie objaśniona ubocznemi podrażnieniami.

Dość podobnego przykładu, w związku z pamięcią marszałka Focha, dostarczyły ostatnie rozprawy francuskiej Izby Deputowanych z dnia 17 lipca br. P. Herriot, b. prezes ministrów w r. 1924, bronił swych ówczesnych rokowań z p. Ramsay - Macdonaldem i z Niemcami w Londynie, w lecie 1924, mówiąc m. in:

„Wezwałem do siebie p. generała Destickera, który był w Londynie przedstawicielem marszałka Focha, i powiedziałem mu: „Panie generale, być może, iż jutro będę musiał, pod grozą rozbicia narady londyńskiej, zgodzić się na ewakuację Ruhry. Niech Pan mi powie swe zdanie!"

„P. generał Desticker odpowiedział mi: „Gdyby Ruhra mogła być ewakuowana jutro wieczorem, byłbym bardzo zadowolony dla bezpieczeństwa mego kraju".

Słowa te wypowiedział p. Herriot w rozprawie, w której w grę wchodzi sprawa ewakuacji Nadrenji, a zatem takie powołanie się na stanowisko marszałka Focha w r. 1924 w sprawie Ruhry wywołało pewne wrażenia także dla obecnej sprawy ewakuacji Nadrenji.

Lecz oto nazajutrz rano wstał w Izbie, przy nowej wzmiance p. Bergery ze stronnictwa p. Herriota o sprawie Ruhry, pos. Charles Reibel i odczytał w całości notę marszałka z dn. 30 lipca 1924 do Prezydenta Republiki, zawierającą dosłownie instrukcję daną tegoż dnia rano gen. Destickerowi, w której znajdują się zdania:

„1. Przed sprawą planu Dawesa idzie traktat wersalski. Wobec tego, że nie został on wykonany przez Niemcy, nie może być mowy o ewakuacji Kolonji przed 10 stycznia 1925 (art. 429).

„2. Będziemy opróżniali Ruhrę kawałkami, w miarę istotnego urzeczywistnienia płatności wedle planu Dawesa, bez oznaczenia obecnie dokładnych dat tych kolejnych ewakuacyj...

„3. Okupacja czysto wojskowa Ruhry, nie wchodząca w administrację, nie przeszkadza stosowaniu planu Dawesa...."

Oprócz tego dokumentu odczytał p. Reibel list marszałka Focha do niego z 18 sierpnia 1924, w którym mówi marszałek:

„Jeżeli rząd, wracając z Londynu z załatwieniem mniej lub więcej słabem, chce mnie przydzielić odpowiedzialność, mogę przedstawić zdanie me na piśmie, które przesłałem prezesowi ministrów do Londynu, za pośrednictwem gen. Destickera, a następnie przez Prezydenta Republiki".

Oczywiście dokumenty te całkowicie obaliły wrażenie, jakie mogły wywołać słowa p. Herriota, który miał następnie sporo kłopotu z usprawiedliwianiem się.

Przypadek chciał, że do nazwiska gen. Destickera dodano wobec tej wymiany zdań w Izbie Deputowanych jeszcze jedną wiadomość, zajmującą dla Polski, mianowicie p. Pertinax w „Echo de Paris" z 20 lipca b. r., pisząc o tem potknięciu się p. Herriota, dodał:

„Gen. Desticker coprawda, o poglądach dość ograniczonych, mógł powiedzieć coś nierozważnego. Wszakże w sierpniu 1920, gdy bitwa polska była w pełnym toku, był na tyle nieostrożny, że przyszedł do ministerstwa spr. zagr., by zalecać bezzwłoczny pokój między Sowietami i Polską, której sprawa wydawała się mu rozpaczliwa. P. Millerand, ówczesny prezes ministrów, polecił, by mu nakazano milczenie..."

Stanowisko p. Milleranda i marszałka Focha wobec Polski w r. 1920 zostało i w tej wzmiance przypomniane. Więc ostrożnie z wrażeniami o poglądach marszałka Focha.

St. St.

Ze zjazdu Koła Miast Pomorskich

Zarząd Koła Miast Pomorskich urządził zjazd tegoroczny w Chojnicach. W zjeździe brało udział około 50 uczestników burmistrzów i członków magistratów i rad miejskich. Prezes Koła prez. Włodek zagaił zjazd, witając zastępcę wojewody p. Leiba, oraz prezesa Koła miast poznańskich p. Scholla. Poświęcił również wspomnienie pośmiertne tragicznie zmarłemu burmistrzowi miasta Brodnicy ś. p. Jerzykiewiczowi. Zastępca wojewody p. Leib w imieniu wojewody składał życzenia owocnej pracy, co uczynił również reprezentant miast pozn. p. Scholl.

P. prez. Włodek przedłożył sprawozdanie za rok ubiegły imieniem Koła, poruszając sprawy wstrzymania kredytów na nowe budowle, sprawy podatków komunalnych, sprawę braku mieszkań i rozmaite inne bolączki miast.

W miejsce ś. p. Jerzykiewicza wybrano członkiem zarządu Koła miast pomorskich p. burmistrza Wojczyńskiego z Tczewa.

Zkolei burmistrz Sobierajczyk referował o pobudowanych i budujących się kolonjach robotniczych w Chojnicach. Referent stwierdzał, że dla zaspokojenia głodu mieszkaniowego potrzeba w Polsce 70.000 nowych pomieszkań. Nadmiar ludności wsi napływa do miast i dlatego sprawa rozbudowy miast nie jest kwestją ogólno - państwową. Dlatego mylnem jest zdanie, że koszty rozbudowy miast ponosić winna tylko ludność miast. W Chojnicach przystąpiono do budowy domu dla robotników w roku 1924 kosztem 29.600 zł. Koszty budowy jednej izby przedstawiały się na zł 2280. W roku 1925 przychodzą władze miejskie w Chojnicach do przekonania, że gmina jako taka nie powinna budować domów mieszkalnych, lecz powinna budzić inicjatywę prywatną.

Spolszczona spółdzielnia kolejarzy tamże pobudowała w r. 1925-26 15 domów z 31 mieszkaniami (72 izby i 31 kuchni). Koszt budowy jednej izby wynosił 3178. (W blokowych domach budowlanych przez miasta Pomorza wzgl. Wielkopolski wynosił 3601, 3954, 4062 zł). Koszta budowy pokryto w 41 proc. z funduszów publicznych, w 59 proc. z funduszów prywatnych.

W r. 1927-28 wybudowała ta sama spółdzielnia 13 domów na 31 mieszkań (71 izb i 31 kuchni). Koszty budowy jednej izby wynosiły 2620 zł bez obliczenia własnej pracy (w blokowych domach budowlanych przez miasta 4668—4800 zł) ogólnych kosztów 186.000 zł pokryto z pożyczek państwowych 22.500, z komunalnych 31.180 zł.

W r. 1929 buduje „Spółdzielnia domków ogródkowych" 56 domów po 3 i 4 izby. Najtańszy typ domu parterowego na 3 izby i kuchnia, ogólny koszt budowy wynosił 5600 zł.

W roku 1929 pobudują Chojnice 213 izb. Referent polecał budowanie małych oddzielnych domków robotniczych, a nie domów blokowych ze względu na to, że koszty budowli oddzielnych domków wynoszą zaledwie 25 do 30 proc — W dyskusji zabierał głos burmistrz miasta Opalenicy, stwierdzając, że w Opalenicy wybudowano w ostatnim czasie 118 domków mieszkalnych.

Sprawę organizowania ogródków działkowych, które na Pomorzu bardzo mało są rozpowszechnione, referowała p. Kuropatwińska.

W wolnych głosach zabrał głos p. prez. Bolt w sprawie zwolnienia od podatku dochodowego urzędników państwowych. Wniosek o zniesienie noweli zwalniającej urzędników od podatku dochodowego upadł. Po obszernej dyskusji nad rozmaitemi sprawami i zamknięciu zjazdu, uczestnicy udali się powozami i autami na zwiedzanie kolonij kolejarzy i domków ogródkowych. Z uznaniem należy podnieść, że Chojnice w tak pięknej formie rozwiązały sprawę mieszkaniową, przyczyniając się równocześnie do uobywatelniania niższych warstw społeczeństwa.

Wypadek w Tatrach

Warszawa, 1. 8. (Tel. wł.) Wskutek oberwania się urwistego brzegu na Białym Dunajcu wpadło do wody 2 nieletnich dzieci gazdy Władysława Curusia. Zanim zdołano im przyjść z pomocą dzieci utonęły. (w)

Przy większości chorób kobiecych zwłaszcza w wieku przejściowym przy zwiększonem ciśnieniu krwi, Saxlehnera naturalna woda gorzka **„Hunyadi János"** oddaje niezrównane usługi. Kliniczne badania potwierdzają, że dzięki szybkiemu działaniu wody **„Hunyadi János"** ustępują zawroty głowy, napływ krwi do głowy, podniecenia nerwowe. Normalna porcja: pół szklanki **naczczo zażyte.** Wszędzie do nabycia. Tw 151/2

UL. MARSZAŁKA FOCHA 4 PRZY KAPONIERZE.

Dzisiaj Premjera

Szampańska Komedja

SZALONA HRABIANKA

Romantyczne przygody 18-letniej.

Reżyserja: Ryszard Eichberg. W roli głównej: Filuterna — Dina Gralla.

Miejsca numerowane

Przedsprzedaż biletów od godz. 12—14 przy kasach kinoteatru.

Początek seansów o godz. 5-7-9. bpw 507

Sojusz wojskowy francusko-niemiecki

marzeniem niemieckiego przemysłu

Paryż 1. 8. (PAT) Dziennik „L'Avenir" zamieszcza drugi list znanego przemysłowca niemieckiego Arnolda Rechberga w sprawie zbliżenia francusko - niemieckiego. Powoławszy się na łączność interesów ekonomicznych, która wyraziła się w zawarciu między Francją i Niemcami kartelu wielkich gałęzi przemysłu, autor pisze:

Konsekwencją logiczną tych ugód powinno być zawarcie sojuszu wojskowego francusko - niemieckiego. Podobny sojusz, oparty na egzystującej już ugodzie przemysłowej uniemożliwiłby wszelki zatarg zbrojny między Francją i Niemcami, które poza tem połączone sojuszem byłyby zbyt silne, aby inne państwa, lub jakiekolwiek ugrupowanie państw obcych odważyło się zaatakować blok francusko - niemiecki. Jak długo Niemcy pozostaną rozbrojone wobec Francji, posiadającej obecnie najpotężniejszą armję całego świata, dobra połowa narodu niemieckiego uważać będzie siebie za pokrzywdzoną w swym honorze narodowym. Jak długo nie nastąpi zmiana tej sytuacji drogą układu wojskowego, która zadowolniłaby zarazem interesy i honor obu narodów, prawdziwe porozumienie francusko - niemieckie, stanowiące jądro federacji europejskiej wydaje się trudne do urzeczywistnienia. Mamy obecnie okazję, pisze w zakończeniu Rechberg — zdarzającą się być może raz na tysiąc lat, że możemy odbudować bez wystrzału armatniego cesarstwo o wielkości państwa Karola Wielkiego, któreby zapewniło na kontynencie europejskim jednakowe wpływy Francji i Niemiec, gwarantując na wieki bezpieczeństwo bezwarunkowe Francji i interesów niemieckich.

Od Redakcji: Jak donosi PAT, w francuskich kołach politycznych uważają, że ogłoszony w dzienniku „L'Avenir" artykuł Arnolda Rechberga, wypowiadający się za porozumiekiem stanowi jedynie odzwierciedlekiem stanowi jedynie odźwierciadlenie osobistych poglądów autora artykułu. Nam się zdaje natomiast, że artykuł ten mógłby być wyrazem wielkiego przemysłu niemieckiego wogóle, który dąży do odzyskania swobody ruchów w dziedzinie produkcji materjałów wojennych. W razie urzeczywistnienia egzotycznych marzeń Rechberga o sojuszu wojskowym francusko - niemieckim, liczyłby przemysł niemiecki na życzliwość Francji, któraby mu miała pozwolić w całej pełni rozwinąć lukratywną działalność nad uzbrojeniem Niemiec. Zatem nie względy polityczne z rozczulającą troską o bezpieczeństwo Francji stanowią podłoże sensacyjnego projektu Rechberga, lecz raczej egoistyczny interes gospodarczy przemysłu niemieckiego.

Francusko-amerykańska wymiana not

w sprawie ratyfikacji długów

Waszyngton, 1. 8. (AW.). Nastąpiła tu wymiana not między amerykańskim podsekretarzem stanu dla spraw finansowych Mellonem oraz francuskim ambasadorem Claudelem. Ambasador Claudel zawiadomił rząd Stanów Zjednoczonych, iż parlament francuski ratyfikował układ Mellon Beranger w sprawie spłaty długów francuskich wobec Stanów Zjednoczonych. Podsekretarz stanu Mellon w odpowiedzi stwierdził, iż z tą chwilą wchodzi w życie rezolucja kongresu, a mianowicie, iż ze względu na to, że Francja ratyfikowała układ ten przed 1 sierpnia, spłata 400 milj. dol. za materjał wojenny temsamem zostaje odroczona. Mellon przypuszcza, iż obecnie układ ten będzie bez żadnych trudności ratyfikowany przez przyszłą sesję kongresu.

Ku naprawie stosunków bułgarsko-jugosłowiańskich

Oświadczenie bułgarskiego ministra spraw zagranicznych

Sofja, 1. 8. (PAT.). Minister spr. zagranicznych Burow złożył wobec przedstawicieli prasy krajowej następujące oświadczenie w sprawie sytuacji międzynarodowej:

Nie mamy sprzymierzeńców. Siła nasza polega na całkowitej poprawności postępowania, lojalności naszego stanowiska i dobrej woli, zmierzającej wyłącznie do utrzymania pokoju. Drogi prowadzące do porozumienia i wzajemnego zaufania są trudniejsze do przebycia, niż drogi, prowadzące do sporów. Wybraliśmy zdecydowanie drogi najtrudniejsze, przekonani jednak jesteśmy. iż możemy tu liczyć na zaufanie i sympatję wielkich narodów europejskich oraz ich rządów. Wysiłki nasze zmierzać będą nadal w tym kierunku, żywimy przytem przekonanie, że zostaną one należycie ocenione. Polityka nasza była zawsze przychylna porozumieniu z sąsiadami, w pierwszym rzędzie z Jugosławją. Dlatego też nie unikamy prowadzenia bezpośrednich rokowań we wszystkich sprawach dotychczas nie załatwionych, tembardziej, że rząd jugosłowiański w swej ostatniej odpowiedzi na nasze pismo z 16 kwietnia daje nam bezpośrednią sposobność do nawiązania tych rokowań. Spodziewać się należy, że te bezpośrednie rokowania dadzą pomyślne wyniki, zapewniając spokój na pograniczu, co leży w interesie obu krajów.

O strefę neutralną bułgarsko-jugosłowiańską

Sofja, 1. 8. (PAT) Dzienniki dowiadują się, iż poseł jugosłowiański w Sofji wręczył rządowi bułgarskiemu notę, domagającą się podjęcia nowych rokowań, celem ostatecznego rozwiązania kwestyj, niezałatwionych na konferencji w Pirocie, a mianowicie sprawy likwidacji dóbr, leżących po obu stronach granicy i sprawy utworzenia strefy neutralnej.

Burze gradowe

Katowice, 1. 8. (AW). Ostatnie burze gradowe, jakie szalały nad Śląskiem, wyrządziły poważne szkody rolnikom na terenie powiatu lublinieckiego. W związku z tem wojewoda dr. Grażyński zwiedził wczoraj okolice nawiedzone gradem, informując się o rozmiarach wyrządzonych szkód i zarządzając niezwłoczne wysłanie specjalnej komisji, która stwierdzi dokładnie i oszacuje szkody poczem rolnictwo tamtejsze otrzyma pomoc materjalną.

Oświęcim, 1. 8. (AW). Nad Oświęcimem przeszła burza z gradem i szaloną ulewą. Niżej położone domy zostały częściowo zalane wodą. Rzeka Soła gwałtownie wezbrała. Na dłuższej przestrzeni są uszkodzone przewody telefoniczne i telegraficzne.

Kraków, 1. 8. (AW). Nad Krakowem i okolicą przeszła gwałtowna burza z piorunami, która wyrządziła wiele szkód materjalnych i poraziła 4 osoby, z których jedną śmiertelnie. Ofiarą piorunu jest niejaki Bronisław Buczek, lat 37, zatrudniony przy budowie kanału przy ul. Chłopickiego.

Lwów, 1. 8. (AW). Przez powiat samborski przeszła burza gradowa. — Spadł grad w grudkach o wadze 10 gramów, niszcząc kompletnie zbiory w gminach Zadniestrze, Uherce i Czukiew na obszarze przeszło 3.000 morgów. Starostwo zwróciło się o pomoc do ministerstwa spraw wewnętrznych.

Przyczyny katastrofy pod Walbrzyskiem

Bytom, 31. 7. (AW). Jak się dowiadujemy przyczyną żywiołowej katastrofy w kopalni „Nadzieja Pokoju" w Hernanicach Dolnych pod Walbrzyskiem (Waldenburg) była eksplozja lampki benzynowej w której paliło się tyle gazów kopalnianych, iż lampka rozżarzyła się aż do białości, czego nie zauważył robotnik mający nadzór nad temi lampkami. W pewnej chwili płomień lampki wybuchł nazewnątrz i zapalił nagromadzone w chodniku gazy trujące. Liczba zmarłych wskutek katastrofy podniosła się do 30. Nadto prawdopodobnie jeszcze 3-ch robotników nie ujdzie z życiem. Z załogi kopalni zjechało dziś pod ziemię tylko 15 górników, reszta pod wrażeniem katastrofy odmówiła pracy.

Zeppelin rozpoczął lot transatlantycki

Friedrichshafen, 1. 8. (PAT). Sterowiec „Zeppelin" wystartował dziś o godz. 3,25 nad ranem do lotu transatlantyckiego, mając na pokładzie 18 pasażerów.

Bazylea, 1. 8. (PAT.). „Zeppelin" przeleciał dziś o godz. 6 nad miastem.

Przemytnictwo broni do Węgier

Budapeszt, 1. 8. (PAT). Wiedeński „Der Abend" przyniósł wiadomość o przemytnictwie broni dla Węgier wobec faktu, że dwa opancerzone samochody transportowano przez Austrję do Węgier.

W związku z tą wiadomością, rozpowszechnianą przez dziennik wiedeński, koła miarodajne stwierdzają następujące fakty: Rada Ambasadorów w r. 1927 zezwoliła Węgrom, pod pewnemi warunkami, na nabywanie samochodów opancerzonych. Rada udzieliła Węgrom dnia 29 czerwca 1928 r. specjalnego zezwolenia na zamówienie dla policji węgierskiej dwóch opancerzonych samochodów. Zamówienia dokonano w Anglji i firma Schenker przetransportowała je do Węgier przez Niemcy i Austrję. Podana przez „Der Abend" wiadomość, jakoby samochody opancerzone były transportowane za fałszywym listem przewozowym, niezgodna jest z prawdą. Rząd węgierski zwrócił się w tej sprawie o zezwolenie do rządu austrjackiego i otrzymał od miarodajnych władz austrjackich to zezwolenie, jak również wymaganą w Austrji legitymację dla transportów broni.

Pożar magazynów kolejowych

Białogród, 1. 8. (PAT). Według doniesień z Sarajewa ostatniej nocy wybuchł gwałtowny pożar w magazynach na dworcu kolejowym w Sarajewie. Straty obliczają na 8 miljonów dinarów.

Palma zakwitła

Gdańsk, 1. 8. (AW). W jednym z ogrodów podmiejskich Gdańska nagle po kilkudziesięciu latach zakwitła palma. Na wieść o niebywałej sensacji ciągną do ogrodu setki ludzi, by oglądać palmę stojącą obecnie w pełnym rozkwicie, uważając to zjawisko za cud natury.

Wypadki samochodowe

Zakopane 1. 8. (AW) Wieczorem zdążał z doliny Kościeliskiej do Zakopanego samochód 6 - osobowy marki „Chevrolet" należący do niejakiego Niebiosa z Zakopanego. Przy wymijaniu dwu furmanek, wskutek nieznajomości jazdy przez prowadzącego auto szofera, samochód zaczepił się o mostek przydrożny, stanął napoprzek drogi, wreszcie wywrócił się kołami do góry. Przechodnie pospieszyli natychmiast z pomocą i wyciągnęli z pod wozu jadących, którzy na szczęście odnieśli tylko lekkie obrażenia. Szofer nie posiadał prawa jazdy, to też zajęła się nim policja.

Kraków 1. 8. (AW) Na szosie gminy Lubańskiej pow. myślenickiego wydarzyła się katastrofa samochodu prowadzonego przez szofera Edwarda Byczka. Wjechał on na jakiegoś nieznanego mężczyznę głuchoniemego, którego zabił na miejscu. Szofer chcąc wyminąć go skręcił gwałtownie przyczem wjechał do rowu. Kilku pasażerów poniosło lekkie obrażenia. Samochód uległ rozbiciu.

Rzym 1. 8. (PAT) Autobus, wiozący 18 osób najechał na mur. 6 osób zostało zabitych a 8 odniosło ciężkie rany.

Katastrafa kopalniana pod Lille

Paryż, 1. 8. (Radjo) Jak donoszą z Lille w jednej z okolicznych kopalni północno - wschodniej części Francji wydarzyła się straszna katastrofa spowodowana wybuchem nagromadzonych w szybie gazów kopalnianych. Dotychczas wydobyto 8 zabitych górników. W chwili eksplozji w kopalni zatrudnionych było około 160 górników. Część z nich ratowała się w ostatniej chwili ucieczką. Dalszych szczegółów brak.

PRZY ZAKUPACH ZWAŻAJ CZY JESTEŚ W SKLEPIE POLSKIM I CHRZEŚCIJAŃSKIM!

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie oraz w Gdańsku na Warszawę 8,88 zł.

Poznańska giełda pieniężna

Poznań, 1 sierpnia 1929.

Przebieg dzisiejszego zebrania giełdowego był bardzo spokojny. Do notowania doszło tylko w nielicznych papierach na co wpłynął odpowiedni brak zleceń z początkiem miesiąca.

Z papierów procentowych notowano jedynie 6 proc. listy żytnie po 25,— w oddaniu. Mniejszą ilość 8 proc. listów dolarow. handlowano po 94½ proc. bez notowania, 5 proc. poż. konwers. poszukiwano po 46½ proc. bez oddawców. Reszta walorów była dziś w zaniedbaniu.

Z akcyj bankowych wzgl. przemysłowych oddawano Bank Związku po 78,50, płacono natomiast za Bank Ziemian 85,—. Cegjelskiego poszukiwano po 36,—. Bez notowania poszukiwano Herzfelda po 42,50 i C. Hartwiga po 34,—. Bez nabywców ofiarowano Lubań po 85,— i R. Maya po 104,—

Z papierów nieoficjalnych płacono za Cukr. Janikowo 30,—

Ceduła urzędowa z dnia 1 sierpnia 1929 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kred. 25,— O.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Zw. Spółek Zarob. I em. zł. 78,50 O.
Pozn. Bank Ziemian I em. zł. 85,— P.

Akcje przem słowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Cegielski H. I em. zł. 36,— P.

Tendencja: Spokojna.

Giełda warszawska

dnia 1 sierpnia 1929 r.

Waluty		Gotówka				
Dol. Stan. Zjedn	tr.	8,88	sp.	8,90	kup.	8,86

Dewizy:

Belgja	tr.	124,02	sp.	124,33	kup.	123,71
Holandja	„	357,62	„	358,52	„	356,72
Londyn	„	043,28	„	043,39	„	043,17
Nowy Jork	„	008,90	„	008,92	„	008,88
Paryż	„	034,96	„	035,05	„	034,87
Praga	„	026 39	„	026,46	„	026,32
Szwajcarja	„	171,63	„	172,06	„	171,20
Sztokholm	„	239,09	„	238,60	„	238,49
Wiedeń	„	125,68	„	125,99	„	125,37
Włochy	„	046,63	„	046,75	„	046,52

Papiery państwowe i obligacje:

4% poż. inwest.	000,00	114,75	113,50
5% poż. premj. dol.	000,00	000,00	067,50
7% poż konw.	000,00	000,00	047,75
10% poż. kol.	000,00	000,00	102,50

Akcje w złotych:

Bank Polski	000,00—164,00
Bank Zw. Sp. Zarobk.	000,00—078,50
Spiess	000,00—130,00
W. T. F. Cukru	000,00—034,50
W. T. Węgla	000,00—070,00
Lilpop	000,00—031,50
Modrzejów	000,00—024,50
Ostrowieckie Zakłady	000,00—082,00

PŁODY ROLNICZE

Berlin, dnia 1 sierpnia 1929

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg reszta za 100 kg

Pszenica marchijska	265,00—267,00
Tendencja spokojna.	
Żyto marchijskie	203,00—206,00
Tendencja stała.	
Owies marchijski	181,00—190,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień Pastewny i przemysłowy	176,00—189,00
Tendencja stała.	
Jęczmień zimowy	172,00—180,00
Tendencja stała.	
Kukurydza	230,00—231,00
Tendencja stała.	
Mąka pszenna	31,50—36,50
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	27,25—30,00
Tendencja mocna.	
Ospa pszenna	12,25—13,00
Tendencja spokojna.	
Ospa żytnia	12,00—12,50
Tendencja spokojna.	
Rzepak	330,00—335,00
Tendencja stała.	
Groch jadalny polny	28,00—34,00
Groch pastewny	21,00—23,00
Peluszka	26,00—29,00
Bób polny	22,00—25,00
Wyka	28,00—32,00
Łubin niebieski	21,00—22,00
Łubin żółty	29,00—31,00
Makuch rzepakowy	00,00—19,30
Makuch lniany	23,00—23,50
Wytłoki suszone	11,40—11,50
Śrót Soya	19,80—20,30
Płatki ziemniaczane	16,50—16,80

Ogólna tendencja niejednolita.

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 1 sierpnia 1929.

Wypłaty na Warszawę: 46,95—47,15
Noty wielkie: 46,80—47,20

Polonia Restituta

Warszawa, 1. 8. (Tel. wł.) Ordery „Polonia Restituta" mają być rozdane w rocznicę powstania listopadowego. Chodzi tu o uczczenie działalności społecznej i kulturalnej. W roku zeszłym nie były odznaczenia udzielane ani 11 listopada, a w tym roku nie było odznaczeń 3 maja.

Niemiłe przygody Polaków w Paryżu

Warszawa, 1. 8. (Tel. wł.) Czwartkowa prasa podaje szczegóły zajść, których ofiarą padło dwóch studentów polskich w Paryżu. Zostały one sprowokowane niekulturalnem zachowaniem się konduktorów na dworcu północnym w Paryżu. Jeden z konduktorów obrzucił wyzwiskami inż. Antoniego Wasiutyńskiego, mówiąc między innemi, że „Polacy są zawsze najgorsi", bijąc Wasiutyńskiego zaprowadził go do depo kolejowego, skąd po kilkunastu minutach wyprowadzono go ciężko pobitego z kajdankami na rękach. Wasiutyński do tej pory pozostaje w więzieniu. Jest on asystentem politechniki warszawskiej. Wkrótce do czekającego na pociąg Jerzego Drzewieckiego, stud. politechniki warszawskiej podeszli dwaj agenci policyjni francuscy, zakazując rozmawiać nie po francusku. Drzewiecki bowiem rozmawiał z kolegą po polsku. Na uwagę Drzewieckiego, że go nie obowiązuje rozmowa w języku francuskim, agenci go pobili laską i pięściami i, widząc, że Drzewiecki nie mdleje mówili: „ils sont dures, ces cochons la". Oddano go pod dozór policjanta, który go strzegł aż do odejścia pociągu. Naczelny Komitet Akademicki przedsięwziął kroki, aby otrzymać od władz francuskich odpowiednie zadośćuczynienie. (w)

WODA KOLOŃSKA

MAJOLA

O TRWAŁYM, PIĘKNYM, ŻYWCZYM ZAPACHU
WYSOKIE ZALETY WODY KOLOŃSKIEJ
MAJOLA
CZYNIĄ JĄ NIEZBĘDNĄ W KAŻDYM DOMU
FLAKONY W 5 WIELKOŚCIACH

Pw 8140

Dymisja wysokiego komisarza Egiptu

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Londyn, w lipcu.

Zdawało się, że sesja parlamentu dobiegnie kresu wśród idyllicznego nastroju, wyraźnie świadczącego, że cokolwiek ma nastąpić w przyszłości, na razie opozycja nie myśli zbyt ostro zwalczać rządu, a rząd drażnić opozycji. Tymczasem stało się inaczej.

Na przedostatniem posiedzeniu Izby gmin wpłynęła nagle sprawa dymisji lorda Lloyda, pełniącego funkcję wysokiego komisarza W. Brytanji przy rządzie egipskim. Konserwatysta z przekonań i były członek parlamentu, położył on duże zasługi w Indjach, a w Egipcie objął ciężkie stanowisko — pozornie dyplomaty, a w gruncie rzeczy namiestnika — w chwili niebezpiecznej, bezpośrednio po zgromadzeniu Sir Lee Staaka, „sirdara", t. j. naczelnego wodza wojsk angielskich w Egipcie i Sudanie. Nie wszystkie trudności pokonał, ale w każdym razie dawał sobie jakoś radę i cieszył się dużem zaufaniem. Obecnie bawił w Anglji, gdzie przybył dla omówienia pewnych kwestyj z ministrem spraw zewnętrznych Hendersonem — i oto rozmowy te skończyły się prośbą lorda o dymisję, której udzielono bardzo skwapliwie.

W krzyżowym ogniu pytań, jakiemi zarzucali Hendersona konserwatyści, wypowiedział on parę zdań, dających dużo do myślenia. Oświadczył mianowicie, że wysłał do lorda Lloyda telegram, „zdolny każdego skłonić do rezygnacji". Telegramu tego nie chciał odczytać. Natomiast zaznaczył, że przyczyn konfliktu należy szukać jeszcze w stosunku Lloyda do poprzedniego rządu. Największe jednak podniecenie wzbudził słowami, że gabinet prowadził pewne rozmowy z rządem egipskim bez wiedzy wysokiego komisarza, czyli, jak to konserwatyści określili, poza jego plecami. Wszystko brzmiało bardzo tajemniczo i można było przypuszczać, że poza sprawą kryje się o wiele więcej, niż wyszło na jaw, — może zmiana całej polityki kolonjalnej. Podobne przypuszczenia potwierdził poniekąd Henderson, odkładając dyskusję do 26 lipca, a więc do dnia odroczenia sesji. Człowiekowi, przyzwyczajonemu do polskich stosunków lat ostatnich, przychodziło odrazu na myśl, że idzie o to, aby dyskusja nie mogła się rozwinąć, że Henderson zbędzie interpelantów ogólnikami, wiedząc, iż przez trzy miesiące będzie miał z nimi spokój. Miało stać się zgoła inaczej.

Dwa posiedzenia Izby gmin przegrodziło posiedzenie Izby lordów, na którem naturalnie dymisja lorda Lloyda stanowiła główny punkt programu. — Przedstawiciele rządu wyrażali się o całej sprawie wymijająco, odmawiając bliższych wyjaśnień z tem uzasadnieniem, że wszystko stanie się jawne dnia następnego. Znowu można było odnieść wrażenie pewnej tajemniczości. Tymczasem zachowanie się gabinetu wynikło z przyczyn taktycznych. Izba lordów w ostatnich czasach parokrotnie usiłowała odegrać pewną rolę, zdobywając się nawet na heroizm obradowania po cztery i pięć godzin — zazwyczaj posiedzenie jej trwa około godziny. Otóż Partja Pracy — może zanim wprowadzi w dostojne grono swych „parów dożywotnich" — starała się za każdym razem lordom dać do zrozumienia, że napróżno marzą o zdobyciu napowrót choćby cienia władzy. I tym razem umyślnie potraktowała ich lekceważąco.

Dnia następnego, gdy dymisja Lloyda przyszła na porządek dzienny Izby gmin, konserwatyści okazali odrazu, jaką przywiązują do niej wagę. Pierwszym ich mówcą był ni mniej ni więcej, tylko sam były premjer.

Baldwin mówi zwykle spokojnie, rzeczowo i dość zwięźle. Nie odstąpił i tym razem od zwyczaju. Skreślił historyczny zarys stosunku W. Brytanji do Egiptu od r. 1914. Doszedłszy do deklaracji niepodległości, zwrócił uwagę, że towarzyszyły jej cztery zastrzeżenia, że cztery sprawy pozostać miały nadal w rękach Anglików, a mianowicie: 1) zabezpieczenie wszelkich komunikacyj Imperjum brytyjskiego; 2) obrona Egiptu przeciw wszelkiej obcej napaści lub interwencji, bezpośredniej czy pośredniej; 3) ochrona obcych interesów w Egipcie i opieka nad mniejszościami; 4) Sudan. W tych czterech punktach władza Anglji miała pozostać nietknięta. Przeszedł następnie Baldwin krótko dzieje rządów lorda Lloyda, wreszcie sformułował szereg pytań pod adresem ministra spraw zagranicznych: Czy obecny rząd stoi na gruncie owych zastrzeżeń? Jeżeli z części ich rezygnuje, czy porozumiał się z najbardziej zainteresowanemi częściami składowemi imperjum, Australją i Nową Zelandją. Jeżeli nowa polityka ma zmienić rozmieszczenie sił zbrojnych, czy porozumiał się z władzami wojskowemi? Jakie układy były prowadzone i czy były prowadzone z wiedzą wysokiego komisarza?

Nie brakło w czasie tej mowy przerywań z ław Partji Pracy. Gdy Baldwin mówił, że pozostanie wojsk angielskich w Egipcie nie miało oznaczać okupacji i ograniczać suwerenności kraju, ktoś krzyknął: „Niemcy i Belgja". Wogóle nastrój był podniecony.

Henderson był jednak tego dnia lepiej przygotowany i udzielił gruntownych wyjaśnień. Oświadczył, że gabinet stoi na gruncie owych czterech zastrzeżeń, ale nie może zgodzić się z lordem Lloydem co do systemu ich stosowania. I tu nastąpił dobrze przygotowany efekt — obszerne przedstawienie korespondencji wysokiego komisarza z rządem Baldwina, z którego wynikało, że już między poprzednikiem Hendersona a Lloydem nie było nigdy zgody, bo ten ustawicznie nawoływał do wzmocnienia załogi i pomnażania zastępu urzędników do nieustępliwości względem krajowców i ich parlamentu, nawet do demonstracyj floty.

Wyjaśnienia te wywołały ogromne wrażenie. Wyzyskując je, Henderson przedstawił następnie swą wymianę listów i swe rozmowy z Lloydem. Rozmowa, w czasie której lord wręczył prośbę o dymisję, wyszła w tem przedstawieniu mniej więcej, jak miłosne gruchanie. Ustępujący wysoki komisarz nie miał żalu, ani pretensyj, wogóle nie brał sprawy tragicznie, póki nie odbył rozmowy z byłym ministrem skarbu (t. j. Winstonem Churchillem).

I to oskarżenie odniosło skutek. Cokolwiek kryje się poza dymisją lorda Lloyda, Henderson okazał w swem wystąpieniu wielką zręczność i odniósł zwycięstwo. Dalsze przemówienia były już tylko dodatkiem. Churchill wypadł z równowagi i naraził się na replikę sir Herberta Samuela, a potem samego premjera Mac Donalda, który, zdając sobie sprawę z powodzenia Hendersona, mówił w dość ostrym tonie. Słowem, gabinet zdołał wyjść obronną ręką ze sprawy, która zapowiadała się dość groźnie, i nawet wzmocnił swoje stanowisko — do czasu, kiedy albo okaże się, że wyjaśnienia Hendersona były nieścisłe, albo w Egipcie zajdzie coś, dowodzącego, że chcąc utrzymać się w posiadaniu kraju, nie można obejść się bez środków, zalecanych przez lorda Lloyda...

Dr. Władysław Tarnawski.

Oddalona skarga B. B.

Ze Skalmierzec Nowych piszą nam:

Wydział Powiatowy w Ostrowie na posiedzeniu jawnem w dniu 5 lipca b. r. oddalił skargę Bezpartyjnego Bloku Pracy (pp. Ast, Hudyka i tow.) przeciw tut. Radzie gminnej w sprawie ważności wyborów do tejże Rady. Czy na orzeczeniu Wydziału Powiatowego sprawa dobiegnie końca, nie wiadomo, bo stronom służy prawo odwołania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu.

Rychłe zakończenie sporu (obojętnie w jakim kierunku) jest jednak bardzo pożądane, inaczej praca w gminie nie pójdzie normalnie, gdyż wstrzymano zatwierdzenie ławników itp. Należy się spodziewać, że dla zaoszczędzenia sobie kosztów i dla dobra gminy, przeciwnicy ustąpią, bo dla przeprowadzenia skargi są ich motywy zbyt drobnostkowe. Wśród obywateli wytworzyła się teraz taka sytuacja, że przy ewtl. nowych wyborach może B. B. stracić posiadane tutaj 2 mandaty. A zatem radzimy im poprzestać na obecnym stanie, bo mówi przysłowie, że „lepszy rydz, niż nic".

Z kroniki dziennikarskiej

W części nakładu podano we wczorajszej notatce p. t.: „Z kroniki dziennikarskiej" obok „Nowego Kurjera" przez omyłkę „Gazetę Bydgoską". W dalszej części nakładu figurował już zamiast „Gazety Bydgoskiej" prawidłowo „Dziennik Bydgoski".

Skonfiskowany okręt przemytniczy

Londyn, 31. 7. (AW.) Według nadeszłych tu wiadomości z Fernandina (Floryda) amerykański okręt policyjny zaaresztował na wodach amerykańskich wielki okręt przemytniczy angielski. Cały ładunek alkoholu skonfiskowano.

Dom wyleciał w powietrze

Nowy Jork, 31. 7. (AW) W Nowym Orleanie duży dom wyleciał w powietrze. Jak ustalono w śledztwie wybuchł nagromadzony w piwnicach proszek do wyniszczenia termitów, które zagrażały budowli zniszczeniem.

BRAUNSA
WILBRA
to najlepsze barwniki do odnawiania i farbowania obuwia oraz wszelkich wyrobów skórzanych na najmodniejsze kolory

ZAKOPANE
Hotel Pension „MARATON"
Tel. 331.
Nowo wybudowany przy ul. Sienkiewicza, 50 pokoi, tarasy, werandy, nowoczesny komfort, kuchnia wykwintna, ceny przystępne. Pw 8917-81,82

Pw 3143-62,541

Zelio
PASTA TĘPI ZIARNA TĘPIĄ
BAYER
SZCZURY MYSZY
Łatwe i wygodne stosowanie!
Bezwzględnie pewny skutek!
W sprzedaży:
tabki blaszane po 30 gramów | pudełka tekturowe po 25, 50, 100, 250 gr. i kg.
W oryginalnem opakowaniu „Bayer"
Do nabycia w aptekach i składach aptecznych

Przed konferencją Międzynarod. Konfederacji Studentów w Poznaniu

W dniach od 2 — 6 sierpnia Poznań będzie gościł w swych murach delegatów młodzieży akademickiej z całej Europy, którzy zjadą na konferencję przed 11 kongresem C. I. E. (Confédération Internationale des Etudians) w Budapeszcie.

C. I. E. (Międzynarodowa Konfederacja Studentów jest organizacją skupiającą poszczególne Związki Naukowe Studentów całego świata. Powstała ona na pierwszym powojennym zjeździe Związku Francuskiego. Powstanie C. I. E. było wypływem dążenia do zbliżenia się narodów i państw. Dowodem na to, że powołanie do życia organizacji, grupującej w swych szeregach studentów wszystkich narodów i ras, odpowiadało ogólnie odczuwanej potrzebie, jest fakt skupienia przez C. I. E. prawie wszystkich Związków Naukowych Akademickich.

Dzięki C. I. E. młodzież akademicka najrozmaitszych państw poznaje się, wymienia swe wartości intelektualne, kładąc w ten sposób trwałe podwaliny pod zgodną, harmonijną współpracę narodów, opartą na wzajemnem zaufaniu. Miarą znaczenia C. I. E. dla przyszłego współżycia narodów jest fakt jednomyślnego przyjęcia wniosku kol. Balińskiego (Polska) na ostatnim kongresie w Paryżu, proponującego założenie stowarzyszenia b. członków Konfederacji t. zn. tych, którzy po ukończeniu studjów przechodzą w szeregi starszego społeczeństwa.

Przy organizowaniu C. I. E. niepoślednią rolę odegrali Polacy. Konfederacja jest bowiem w znacznej mierze dziełem kol. Jana Jundziłła-Balińskiego. Polacy od początku istnienia C. I. E. biorą w jej pracach bardzo żywy udział. Praca delegatów Związku Naukowego Polskiej Młodzieży Akademickiej, będącego naczelną reprezentacją młodzieży akademickiej Rzeczypospolitej Polskiej, spotyka się z całkowitem uznaniem Akademickich Związków Naukowych, co znajduje odbicie w fakcie powierzania delegatom polskim wysokich stanowisk w C. I. E. Wiceprezesem pierwszego Komitetu Wykonawczego (Comite Executif) był wybrany kol. Jan Jundziłł-Baliński. Tenże kolega piastował dwukrotnie godność prezesa Konfederacji. Poraz pierwszy obrano go prezesem na VI Kongresie, odbytym w Warszawie w 1924 roku, poraz wtóry w Pradze w 1926 roku. Wreszcie w uznaniu zasług położonych przez niego dla konfederacji IX Kongres C. I. E. w Rzymie w 1927 r. mianował go prezesem honorowym. Dziś we władzach konfederacji ze strony Polski zasiada kol. Jan Pożaryski w charakterze sekretarza generalnego. Funkcję tę powierzono mu na Kongresie w Rzymie, ponawiając wybór na ostatnim (X) Kongresie w Paryżu. Przejawem silnych wpływów Polski jest również uznanie języka polskiego za jeden z 4 języków używanych w C. I. E.

Należy także wspomnieć o powierzeniu Polsce kierownictwa Akademickiego Międzynarodowego Biura Samopomocowego, będącego jedną z sześciu komisyj C. I. E.

Na ostatnim Kongresie Konfederacji w Paryżu Polska odniosła szereg sukcesów. I tak pozostawiono Polskiemu Związkowi Naukowemu nadal prowadzenie Akadem. Międzynar. Biura Samopomocowego, wyrażając zarazem uznanie dla jego sprawnego kierownictwa. Drugim nie mniej ważnym sukcesem było osiągnięcie zbliżenia pomiędzy Polską, a Czechosłowacją, co znalazło wyraz w zawarciu umowy, mającej na celu uzgodnienie działania na terenie C. I. E. Następnym z kolei sukcesem delegacji polskiej było postanowienie kongresu, upoważniające Komitet Wykonawczy do zawarcia umowy z Deutsche Studenten Verbandem w sprawie współdziałania tej organizacji z C. I. E. Postanowienie to było bardzo ważne z tego względu, że osłabiało pozycję dotychczasowej reprezentacji młodzieży akademickiej niemieckiej Deutsche Studentenschaft, związku szowinistycznego młodzieży niemieckiej uzurpującego sobie prawo reprezentowania studentów gdańskich i akademików niemieckich z Czechosłowacji.

C. I. E. jest organizacją, grupującą w swych ramach Związki Narodowe Studentów poszczególnych państw.

W pierwszym roku swego istnienia Konfederacja liczyła 8 członków rzeczywystych i 10 nadzwyczajnych, (państwa, które nie miały jeszcze zorganizowanych związków narodowych), dziś jest organizacją obejmującą nieomal wszystkie Narodowe Związki Studentów.

W łonie C. I. E. działa 6 komisyj, obradujących podczas Kongresu: administracyjna, finansowa, współpracy intelektualnej, wycieczkowa, samopomocowa, sportowa. Poszczególne komisje od Kongresu do Kongresu kierowane są przez Związki Narodowe. Przydziału komisyj dokonuje kongres. Władzą konferencji jest Komitet Wykonawczy, składający się z 10 osób, a wybierany przez Kongres na przeciąg 2 lat.

Jeśli teraz chodzi o konferencję, mającą odbyć się w Poznaniu w pierwszej połowie sierpnia, to celem jej jest omówienie spraw, związanych z jedenastym Kongresem C. I. E. w Budapeszcie. W czasie swego pobytu w Poznaniu delegaci poszczególnych państw będą mieli poza tem możność zapoznania sięz kulturą i wytwórczością Polski, zwiedzając Powszechną Wystawę Krajową. Przewidziane są również wyjazdy w okolice Poznania i przyjęcia, urządzane przez osoby prywatne. To też osoby ze starszego społeczeństwa, pragnące wziąć udział w podejmowaniu gości, proszone są o zgłaszanie się do Poznańskiego Komitetu Akademickiego (św. Marcin 40, od godz. 12—13).

Zjazd będzie liczył około 25 osób. Dotychczas zgłosiły swój udział w konferencji delegacje następujących Związków narodowych: włoskiego, francuskiego, belgijskiego, łotewskiego, czechosłowackiego, pozatem rumuńskiego i jugosłowiańskiego.

Pracę organizacyjną, związaną z przygotowaniem konferencji na miejscu, prowadzi z polecenia Wydziału Zagranicznego Związku Narodowego Polskiej Młodzieży Akademickiej kol. Alfons Lisewski, prezes Poznańskiego Komitetu Akademickiego.

Katolicy, nie czytajcie tej książki!

Ksiądz Jan Rostworowski o Emila Ludwig'a „Synu Człowieczym".

Znakomity kaznodzieja, ks. Jan Rostworowski z Towarzystwa Jezusowego, przestrzega na łamach krakowskiego „Głosu Narodu" współbraci-katolików przed książką Ludwig'a, noszącą tytuł „Syn Człowieczy".

Ks. Rostworowski pisze mianowicie:

— „Świeżo pojawiła się na półkach księgarskich książka, która zagranicą zdobyła sobie dość duży rozgłos: Emila Ludwig'a „Syn Człowieczy". Jest to żywot Chrystusa napisany rzekomo ściśle na podstawie ewangelji. Przyswoił tę książkę językowi polskiemu p. Paweł Hulka - Laskowski, (znany sanator, przyp. red.) a Instytut wydawniczy „Renaissance", (własność Żyda Erdrachta. — Przyp. red.), który zajął się jej publikacją, zaleca ją w reklamowych ulotkach, jako „niepojęte zgoła arcydzieło", jako „największe wydarzenie literackie lat ostatnich" itp. Otóż jest to książka, której, mimo niezaprzeczonego talentu autora i tłumacza, żaden katolik nie powinien brać do ręki i żaden dom katolicki w progi swoje przyjmować. W dziele tem nie abstrahuje się tylko bóstwa Chrystusowego, ale od początku do końca świadomie i tendencyjnie mu się zaprzecza; Chrystus był człowiekiem tylko i jako człowiek pomylił się co do swego posłannictwa i zginął; całe jego ubóstwienie dokonało się jedynie w wierze, tj. w imaginacji potomnych. Cała interpretacja ewangelji przykrojona jest do tej tezy, tj. spaczona i fałszywa.

Że takie bajki, choć rozmaicie przyprawiane, pojawiają się sporadycznie w literaturze światowej ,to powszechnie wiadomo. Ubolewać tylko wypada, że znalazł się tłumacz, który zadał sobie pracę zatruwania niemi polskich czytelników i instytut wydawniczy, który je propaguje i tak silną reklamą zaleca. Co jednak zasługuje na stanowcze i bezwzględne potępienie, to podwójny podstęp, jakiego się wspomniana firma w owych ulotkach reklamowych dopuszcza. Najpierw bowiem nie tylko pomija z przedmowy autora poglądy, który on tam lojalnie wyraża, a poglądy takie, które odrazu wskazują, że mamy do czynienia z książką niekatolicką, ale powtóre wśród ocen, jakie przytacza, cytuje jakiegoś „Proboszcza Jerzego Dzięczelewicza", rzekomo twierdząc, że książka ta nie przeczy boskości Chrystusa i dlatego wcale nie sprzeciwia się wierze.

Otóż tego nie możemy nazwać inaczej, jak pułapką, rozmyślnie zastawioną na niebacznych i nieuświadomionych katolików W Polsce bowiem, gdy mówi się o „proboszczu" sine addito rozumie się zawsze proboszcza katolickiego. Tymczasem księdza Jerzego Dzięczelewicza nie wymienia ani żaden szematyzm diecezyj katolickich w Polsce, ani ogólny skorowidz katolickiego polskiego duchowieństwa. Ów „proboszcz" zatem — o ile wogóle istnieje (żadnej miejscowości nie podano) jest protestantem czy innym akatolickim duchownym, którego tendencyjnie cytuje się bez potrzebnych objaśnień i dodatków, jedynie nato, by oszukać niebacznych.

Jest to proceder tak niegodny, że na niego powinna publiczność katolicka odpowiedzieć jednem tylko, tj. bezwzględnym bojkotem tej książki, której czytanie jest zresztą i skądinąd zakazane ogólnem prawem kościelnem. Dla nas Chrystus jest prawdziwie i człowiekiem, ale jest zarazem nieskończonym, błogosławionym na wieki Bogiem: nie możemy pozwolić, by tę zbawczą wiarę podstępnie podkopywano w naszem społeczeństwie przez książki, choćby nie wiem jak literacko wybitne.

Prosimy wszystkie katolickie pisma o powtórzenie niniejszego ostrzeżenia a poszczególnych wiernych o komunikowanie go znajomym.

Podpada wręcz skwapliwość, z jaką czynniki antykatolickie w Polsce postarały się o wydanie tej książki.

Z różnych stron Polski

Szkody wyrządzone przez huragan w województwach wschodnich.

Dopiero dziś nadchodzą szczegóły strat i szkód, jakie poczynił huragan, który nawiedził wschodnie połacie Rzeczypospolitej w ubiegłym tygodniu.

W powiecie brasławskim przez teren gminy smołwieńskiej przeszła burza deszczowa z gradem, wyrządzając szkody w sześciu miejscowościach. Zrywała ona dachy z domów i stodół, wywracała drzewa i t. d. Huragan miał siłę nieznaną dotychczas w Polsce. Pędził on pasem szerokości pół kilometra. Powyrywał z korzeniami stuletnie lipy, zniszczył zupełnie drzewa owocowe, uszkodził poważnie szereg zabudowań gospodarczych i domów. Jak wielką była siła huraganu, dowodzi to, że porwał on po stronie litewskiej 8-letnią dziewczynkę i przerzucił na stronę polską. Dziewczynka doznała na szczęście tylko lekkich obrażeń. Na terenie gm. kobylnickiej piorun zabił mieszkańca wsi Kojry, Owsiuka, lat 27. W kilku innych gminach od piorunów powstało kilka pożarów gospodarstw, narażając ich właścicieli na stratę 25.000 zł. Naogół w powiatach bracławskim i postawskim straty dosięgają kilkuset tysięcy złotych. W wielu okolicach grad dochodził wielkości gołębiego jaj.

W województwie białostockiem od uderzenia piorunów spłonęło: we wsi Kotówko, gm. Łosinka, pow. bielskiego, 7 stodół, 5 chlewów, w gminie Masiewo 2 stodoły, 1 chlew, 2 świnie i 7.000 klg. siana, we wsi Piotrowszczyzna, gm. Kleszczele nieobliczona jeszcze ilość siana, we wsi Krupa dom mieszkalny, w gminie Izabelin dom mieszkalny, 6 stodół, 7 chlewów, 2 śpichlerze, 3 konie, 4 owce oraz większa ilość siana, ziemniaków i zboża, w osadzie Skarbiec gm. Podorosk, zostali rażeni piorunem bracia Korczakowie podczas snu w stodole.

Powyższe dane są tylko pierwszemi raportami z tych okolic.

Budowa wagonów na G. Śląsku

Oddział budowy wagonów przy górnośląskich zjednoczonych hutach Laury i Królewskiej wybudował w ub. roku 262 wagony szerokotorowe oraz 302 wąskotorowe. Prócz tego naprawiono 534 wagony. W oddziale wagonowym tych hut pracuje 280 robotników i pracowników, ogółem zaś zakłady te zatrudniają 19.600 robotników i pracowników biurowych. (O)

Pierwsza kobieta burmistrzem w Polsce

Burmistrzem miasta Chęciny, ziemi Kieleckiej, słynnej z kopalni marmurów i zjazdu w r. 1331, zwołanego przez Łokietka została obrana p. Kwiatkowska. Jest ona pierwszym burmistrzem na ziemiach Polski. (O)

Tragiczne nieporozumienie.

Na terenie Wilna wydarzył się wypadek, którego ofiarą padł kupiec żydowski Rudstein.

Wracał on porą nocną do domu, przyczem śledzony był przez funkcjonarjuszów policji, którzy dopatrywali się w nim poszukiwanego przez nich włamywacza.

Rudstein, który miał przy sobie większą ilość pieniędzy, mimo wezwania przez wywiadowców do zatrzymania się, zaczął uciekać, sądząc, że są oni bandytami, chcącymi go ograbić. Wywiadowcy zaczęli strzelać i jeden z nich położył go trupem. Dopiero potem spostrzegli, że zaszła tu fatalna omyłka.

Budowa kabla telefonicznego Warszawa-Cieszyn.

Roboty przy budowie kabla telefonicznego pomiędzy Cieszynem i Warszawą zostały już w całej pełni rozpoczęte na odcinku od Łowicza ku Warszawie.

200 domów ofiarą pożaru.

Ubiegły tydzień stanowi czarną kartę w historji Spisza. W południowej jego części leżą dwie wsi Niżna i Wyżna Słowinka. W południe, gdy mieszkańcy znajdowali się przy codziennych zajęciach w polu wybuchł przy silnym wietrze północnym pożar, wzniecony przez bawiące się przy stodole dzieci. W jednej chwili stał cały rząd domów w płomieniach. Gdy dorośli przybiegli z pól, oddalonych około 5 klm., o ratunku nie mogło już być mowy. Płomienie objęły tymczasem stojące naprzeciw rzędy domów i przerzuciły się na Sowinkę Wyżnią. Sześć straży pożarnych z sąsiednich gmin przybyło na pomoc, jednak nie zdołały wsi uratować. Z 218 domów pastwą płomieni padło 200. Szkoda wynosi kilka miljonów koron czeskich. Najwięcej domów zostało spalonych aż do fundamentów. Spłonął kościół katolicki i dach kościoła grecko katolickiego, dzwony zostały stopione i spadły. (paz)

Rzeczy zagadkowe

Niesamowite eksperymenty. — Żywy trup. — Powrót do życia.

W pewnem miasteczku niemieckiem miało niedawno miejsce zdarzenie, które zabobonnych mieszkańców przejęło zgrozą. Oto w trumnie kobiety zmarłej w ostatnim stanie ciąży, znaleziono noworodka, oczywiście nieżywego. Niesamowity fakt ten ludzie tłumaczyli w najrozmaitszy sposób. Gdy jedni głosili, że stał się niebywały cud, inni przypuszczali możliwość dokonanego przestępstwa, jak podsunięcie dziecka itp. Wreszcie zabrali głos rzeczoznawcy.

Zdaniem ich t. zw. „porody trumienne", są zjawiskiem notowanem już niejednokrotnie, nie przedstawiające sobą nic nadprzyrodzonego, a powodowane działaniem sił fizykalnych. Mianowicie tworzące się w ciele trupa gazy, siłą ekspansji wypierają noworodka z wnętrza zmarłej. Podobnym objawem są także owe rzekome „ruchy" zmarłej osoby, wynikające nie skutkiem powracającego życia, a po prostu powodowane pośmiertnem tężeniem i późniejszem mięknieniem systemu mięśniowego.

Porody trumienne znalazły jednak jeszcze inne tłumaczenie, według którego w trupie przejawia się przez czas jakiś jeszcze t. zw. „pośmiertne życie" pewnych organów. Aczkolwiek ciało kobiety stało się już pastwą śmierci, to jednak niektóre narządy spełniają jeszcze w dalszym ciągu swoje funkcje. Zwłaszcza macica — jak dowiodły liczne doświadczenia przeprowadzone w nowoczesnych laboratorjach biologicznych — posiada zdolność życia pośmiertnego. Odnośne eksperymenty polegały na wyjęciu macicy z trupa zwierzęcia i poddaniu jej działaniu prądu elektrycznego i substancyj chemicznych. W tych warunkach narząd począł się prężyć i kurczyć, słowem czynić odruchy jak przy akcie porodu w żywem ciele. W tychże okolicznościach powstaje — zdaniem rzeczoznawców — fenomen porodów trumiennych.

Już w starożytności lekarze byli zdania, że macica jest sama w sobie niezależnym żywotworem, wyposażona w indywidualne życie. Nauka nowoczesna potwierdza w pewnej mierze tę dawną koncepcję.

kr.

Mimochodem

Bajeczna metoda

Żyjemy w epoce nieprawdopodobnych możliwości. Przy pomocy jednego pociągnięcia rządowem piórem można zrobić z młodego, pełnego sił człowieka — zniedołężniałego starca. Pojęcie bowiem „emeryt" jest prawie że równoznaczne z daleko posuniętą sklerozą. A iluż mamy trzydziestoletnich starców-emerytów!

Metoda ta nie jest na szczęście jednostronną. Podobno jedna z państwowych instytucyj w Poznaniu zamyśla powołać emerytowanych wyższych urzędników na stanowiska kontraktowe w XII i dalszych stopniach służbowych.

„Człowiek ma tyle lat, ile mu wykazuje jego samopoczucie", mówią niektórzy uczeni.

Nic też dziwnego, że taka świeżo upieczona siła, czesto po sześćdziesiatce, będzie się czuła w nowej skórze, jak gołowąsy młodzieniec.

Na przykład p. Iks, siwowłosy radca, zasiadłszy przy stoliku, na którym będzie kleił koperty, z pewnością będzie się czuł naiwnym żaczkiem, nieraz zapewne przywiesi z psikusów swojemu „starszemu" koledze, sekretarzowi, papierowy ogonek do poły marynarki.

— Spokojnie tam smarkacze! — oberwie się zapewne niejednemu z odmłodzonych staruszków.

W ten sposób Polska uzyska zastępy ludzi, którzy z roztropnością właściwą poważnemu wiekowi łączyliby zalety młodych, a raczej odmłodzonych gentlemanów.

Niech żyje nowa metoda odmładzająca!

Digamma.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Z naszego „królestwa zwierząt"

Foki i lwy morskie żyją w zgodzie — „Pani Dora" — Pocieszny niedźwiadek — Figlarne małpki — Każdy znajdzie swego faworyta

Nasz zwierzyniec cieszy się w tym roku niezwykłem wprost powodzeniem. Odwiedzają go tłumnie nie tylko mieszkańcy grodu Przemysława, lecz również i liczne zastępy publiczności z całej Polski — bawiącej w Poznaniu z okazji P. W. K. Po obejrzeniu ogromnego kompleksu wystawowego, miasta i jego zabytków, goście chętnie szukają wytchnienia w Ogrodzie Zoologicznym w cieniu drzew, przysłuchując się zdala wesołym świergotom licznego ptactwa krajowego i egzotycznego. Zmęczonych gości ten niezwykły koncert nastraja odpowiednio, a zmęczenie znika zupełnie, zapomina się o niem, gdy ogląda i zachwyca się przeróżnemi okazami jedynego w kraju tego typu ogrodu.

Specjalną atrakcję stanowią jak zwykle lwy morskie i foki zgodnie pływające w jednym basenie. Mnóstwo też ludzi śpieszy do znajdującej się w pobliżu sympatycznej „Pani Dory", szczególnie dziatwa gromadzi się tłumnie za żelaznym płotem rzucając w rozwartą paszczę słonia chleb i zaśmiewając się, gdyż urządza sobie kąpiel umiejętnie zlewając się wodą.

Również i misie cieszą się stale tłumnemi odwiedzinami publiczności, którą najwięcej bawi młody jeszcze brunatny niedźwiadek, urządzający ze swą matką różne pocieszne zabawy, które wywołują wśród widzów salwy śmiechu. Dla odmiany np. mały i niezdarny ten lecz czupurny miś próbuje swych sił, wyzywając matkę na walkę zapaśniczą, co niebardzo mu się udaje; wówczas rozgniewany niepowodzeniem, uprawia już sam spinaczkę po kratach albo staje na tylnych łapkach, tańcząc własnego pomysłu egzotycznego charlestona, przy akompanjamencie niemniej oryginalnego pomruku. W przystępie specjalnie wreszcie dobrego humoru niejednokrotnie podaje również swą kosmatą „dłoń" do uścisku.

Najwięcej jednak ożywiony jest pawilon małp, gdzie przez cały dzień gromadzą się dzieci i dorośli, otaczając zwartą ławą klatki. Co chwila rozlegają się salwy śmiechu, a nawet oklaski. Działają one widocznie podniecająco na „czworonogich akrobatów", którzy wykonywują popisowe skoki oraz łamańce, zjednywując sobie pełne uznanie widowni.

W ptaszarni trzeba przygotować się na serję niezwykłych wrzasków i krzyków jakie urządzają różne odmiany papug i różne pełne temperamentu ptaszki. Natomiast lwy oraz inne wspaniałe okazy drapieżnych zwierząt, zachowują niezwykłą powagę: patrzą niemal z pogardą na publiczność, a natrętom od czasu do czasu pokażą alabastrowe „ząbki", pomrukując przy tem groźnie.

Śliczna woljera zapełniona jest białemi bocianami i czarnemi mewami, żórawiami, czaplami oraz innem wodnem ptactwem. Panuje tam zupełna zgoda — tylko czasami mocniejszy usiłuje wyrwać słabszemu smaczny kęs podrzuconej rybki.

Nie można wreszcie pominąć milczeniem całej kolekcji ślicznych jeleni i antylop, oraz wielu innych okazów świata zwierzęcego. Napewno też każdy znajdzie swego faworyta w zwierzyńcu, do którego nieraz powraca, nic więc też dziwnego, że nasz ogród zoologiczny cieszy się takiem powodzeniem. (z)

Najnowszy (44) numer „Wielkopolskiej Jlustracji" obfituje, jak zwykle, w moc ciekawych zdjęć i artykułów. Znajdujemy w nim niezwykle interesujący artykuł o

burzach w Wielkopolsce

bogato ilustrowany zdjęciami zniszczonych terenów, fotografje olbrzymich ziarn gradu, spadłego w Połudn. Afryce i szkód, jakie wywołał; artykuł p. t. „Jak rośnie Gdynia", przynoszący ciekawe obrazki z ruchu w rozrastającym się z dnia na dzień polskim porcie. Numer ten jest specjalnie ciekawy dlatego, ponieważ zawiera pierwszy odcinek

nowej powieści p. t. „Mahatma"

tłumaczonej dla „Wielkopolskiej Jlustracji", a trzymającej uwagę czytelnika w ciągłem napięciu.

Numer ten przynosi oczywiście zwykłe działy stałe: nowelę, kącik dla pań, bajkę humor, szarady, sport kino itd.

(Największe i najtańsze pismo ilustrowane dla szerokich kół publiczności. Pojedyńczy egzemplarz tylko 45 groszy, miesięczny abonament 1.50 zł., kwartalnie 4.— zł. Egzemplarzy okazowych **bezpłatnie** należy żądać wprost od administracji: **Poznań** — św. Marcin 70).

Ceny maksymalne

na mięso wieprzowe i pewne wyroby mięsne

Z dniem 31 lipca obowiązują nowe poniższe ceny maksymalne za 1 kg. mięsa wieprzowego i wyrobów mięsnych.

Słonina 3,80 zł, sadło 3,80 zł, kotlety 5 zł, karkówka 4,40 zł, boczek 3,60 zł, szynka i łopatki 4 zł, kiełbasa polska 3,60 zł, t. zw. knobloszka 3,60 zł.

Ceny na wszelkie inne gatunki mięsa pozostają bez zmiany.

KALENDARZYK

Czwartek, 1 sierpnia 1929.

Słońce: wschód 4,10; — zachód 19,46; — długość dnia 15 godz. 36 min.

Księżyc: wschód —; zachód 17,20; — przed nowiem.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Czwartek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana + 16 st. C., wiatr południowo-wschodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 44 mm., pochmurno. — W ubiegłej dobie temperatura powietrza najwyższa + 19 st. C., najniższa + 14 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych: — 0,01 m.

Kal. rz.-kat.: Piotr w ok.; jutro N. M. P. Anielska.

Kal. słow.: Rolisław; jutro Światosław.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Tow. Zjed. Malarzy, Lakierników i Pozłotników w Poznaniu.** Plenarne zebranie odbędzie się w niedzielę, 4 8 o godz. 14 w lokalu posiedzeń u p. Ograbowicza, Ślusarska 6 „Ul". Donosimy przy tej sposobności wszystkim członkom, iż Tow. bierze gremjalny udział w zjeździe Związku Tow. Czeladzi Rzemieślniczej na Województwo Poznańskie. Zbiórka o godz. 8,30 w lokalu posiedzeń p. Ograbowicza. O liczny udział członków prosi Zarząd.

— * **Kadra Żeglarska Ligi Morskiej i Rzecznej.** Zebranie odbędzie się dnia 2 bm. o godzinie 19,30 u kol. M. Czechoskiego przy Wielkich Garbarach 8. Ze względu na ważne sprawy udział wszystkich członków konieczny.

— * **Zebranie Stronnictwa Narodowego, Koła w Głównej** odbędzie się dnia 2-go b. m. o godz. 19,30 w lokalu p. Przewłoki przy ul. Głównej 16. Przybycie wszystkich członków Koła jest konieczne ze względu na bardzo ważne sprawy. M. i. omówi się kwestję, związaną z wyborami do Rady Miejskiej.

KOMUNIKATY RÓŻNE

—* **Wszyscy na wentę do Puszczykowa,** która odbędzie się w dniu 4 sierpnia o godz. 14 w ogrodzie p. Mendlowej. Dochód z wenty przeznacza się na wykończenie budowy kościoła i plebanji w Puszczykowie. Organizatorzy zabawy przygotowali moc atrakcyj, m. i. loterję fantową z bardzo wartościowemi wygranemi. Co czwarty los wygrywa. Krótko mówiąc tak starsi, jak i dzieci znajdą dla siebie szereg ładnych rozrywek. Cel zbożny, jaki przyświeca organizatorom tej imprezy, niech będzie owym magnesem który przyciągnie jak najszersze warstwy publiczności.

— * **Ochotnicza Kolejowa Straż Pożarna w Poznaniu** obchodzi dnia 4 sierpnia br. pod protektoratem Prezesa O. K. P. w Poznaniu inż. Rucińskiego uroczystość poświęcenia sztandaru. Poprzedzi ją msza święta odprawiona z tej okazji w kościele OO. Zmartwychwstańców na Wildzie o godzinie 9 podczas której będzie śpiewał chór kolejowy „Moniuszko" pod dyrekcją p. Heisinga. Po mszy św. uformuje się pochód straży, delegacji miejscowej i zamiejscowej i uda się na uroczyste posiedzenie do jadalni Warszt. Kol. przy ulicy Roboczej 4. Poczem odbędą się na terenie kolejowym ćwiczenia wobec kolejowych władz miejscowych, a następnie uroczyste zakończenie obchodu.

— * **Rekrutacja robotników do Francji.** Dnia 9 sierpnia rb. o godz. 9 odbędzie się w Państw. Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Poznaniu (pl. Prez. Drwęskiego) rekrutacja robotników do Francji, mianowicie: zawodowych górników żonatych i kawalerów do lat 50 do kopalń węgla; robotników górniczych żonatych i kawalerów do lat 35 do kopalń węgla; wyuczonych tokarzy, ślusarzy i kotlarzy. Górnicy i robotnicy górniczy, o ile są żonaci, mogą wyjechać z rodziną. W tym wypadku winna również żona w dniu rekrutacji stawić się z wykazem osobistym do badania ócz. Chętni na wyjazd kandydaci zgłosić się m ogą w dniu rekrutacji z wykazem osobistym, książeczką wojskową i świadectwamip racy. Robotnicy w wieku poborowym do lat 23 posiadać muszą ponadto zezwolenie P. K. U. na wyjazd zagranicę.

— * **Całodzienna adoracja.** Jutro w pierwszy piątek miesiąca przypada w kościele pod wezwaniem Najśw. Serca Jezusowego na Jeżycach całodzienna adoracja. Początek wystawienia o god. 6, msza św. uroczysta o godz. 8 wieczorem, o godz. 19 odśpiewanie reszty godzinek, kazanie, procesja oraz zakończenie.

— * **Baczność Wioślarze.** Z upoważnienia Prezydjum klubów wioślarskich „Tryton" i „1904 r." Wlkp. Związek dla Popierania Turystyki w Poznaniu przy ul. Bukowskiej 1/3, (tel 79-48) zaprasza wioślarzy do zapisywania się w ciągu piątku, dnia 2 bm. do wspólnego wyjazdu luksusowemi autobusami na regaty do Bydgoszczy i z powrotem.

—* **Koło Muzyczno Sceniczne „Dzwon",** urządza dnia 4 bm. wycieczkę do Ujścia, celem zwiedzenia Kalwarji. Wyjazd w sobotę wieczorem o godz. 20,35; zbiórka o 19,30 przed głównym dworcem. Z Chodzieży do Ujścia autobusem. Koszty podróży w obie strony 10,70 zł. Goście mile widziani.

— * **Staropolski Wieniec** połączony z zabawą urządzaKoło Przyjaciół Harcerzy przy XII i XXVI Drużynie Harcerskiej w Górczynie dnia 11 bm. na dziedzińcu szkolnym przy ul. Palacza. Dochód przeznacza się na kolonje letnie dla harcerzy miejscowych drużyn

—* **Tow. Wioślarzy „Polonia" w Poznaniu** podaje członkom do wiadomości, że dnia 4 bm. wyrusza z Poznania do Bydgoszczy na regaty związkowe autobus. Przejazd tam i z powrotem kosztuje 20.— zł. od osoby. Autobus wyrusza o godz. 6 rano z ul. Podgórnej 4. (Cukiernia Warszawska). Bilety należy wykupić do 2 bm. wieczorem u druha Czekały przy ul. Podgórnej 4. O ile nie zbierze się odpowiednia ilość (20 najmniej) osób, natenczas autobus nie wyjedzie, a wpłacone pieniądze będą zwrócone. Prosimy członków o możliwie natychmiastowe wykupienie biletów jazdy.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Egzaminy czeladnicze w krawiectwie damskiem.** W miesiącu lipcu odbyły się w 3 terminach egzaminy uczenic krawiectwa damskiego na okręg Izby Rzemieślniczej w Poznaniu. Komisji egzaminacyjnej Izby Rzemieślniczej dla zawodu krawiectwa damskiego przewodniczył p. Trawiński, cechmistrz cechu krawiectwa damskiego, a jako członkowie z ramienia mistrzów wchodzili w skład komisji pp.: Helena Sieradzka, Barbara Łukowska i Leon Krause a jako ławnik-czeladnik p. J. Śniegocki. W ogólnem wykształceniu komisja stwierdziła rezultaty dobre i duży postęp.

Zdały egzamin następujące uczenice: (w nawiasie pomieszczamy nazwisko mistrzyni względnie mistrza krawieckiego): Izabela Andrjasówna (J. Winterówna); Marja Olejniczanka (Jakubiak z Mosiny); Anna Kubiakówna (Uchliżowa); Helena Kozłowska (Bąkowski); Stanisława Banaszakówna (A. Klawiterowa), Joanna Generalczykówna (A. Trawiński); Marja Szymaniakówna (M. Peschke z Gostynia); Joanna Mjenekówna (Adamczak), Franciszka Krzyżańska i Helena Nowakówna (Sieradzki); Marja Andrzejczakówna i Marja Nowakówna (Bandurska); Halina Szutkiewiczówna (Rozpłochowska); Wanda Rachlikówna i Władysława Kowalikówna (Szkudlarek); Marja Bałdowska (Binkowski), Eleonora Markiewiczówna (Mizgalska); Pelagja Kubacka (Leśniewska); Juljanna Frankiewiczówna (Perkowski); Stanisława Majówna (Skotnicki); Józefa Nowicka i Marja Wojciechowska (Bembnistowa ze Środy); Kazimiera Kruczyńska i Stanisława Przewoźna (Pączyńska ze Środy); Leokadja Pułczyńska i Stefanja Kasprzakówna (L. Krause); Łucja Mańkowska, Gertruda Graetzerówna i Anna Przybyłówna (Willman); Marja Woźna i Halina Bulczyńska (A. Gąsiorowska); Ewa Sobkowiakówna (Marja Onderkowa) i Gertruda Hoch (Radziejewska z Jutrosina); Anna Linżanka (Rejer z Szamotuł), Joanna Kaźmierowska (Kaczmarek ze Śremu), Władysława Tomaszewska (Rutkowska z Jarocina); Elżbieta Grodzka (Matuszak z Leszna); Anna Łuczakówna (Kaniewska z Gostynia). (k)

W chorobach krwi, skórnych i nerwowych, osiągamy przy stosowaniu naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** regularne funkcjonowanie narządów trawiennych. Wybitni specjaliści przyznają, że są niezmiernie zadowoleni ze zbawiennego działania dawno stwierdzonego wody **Franciszka Józefa.** Żądać w aptekach. nw 2812

—* **„Strzecha" Korporacja Budowniczych Poznańskich.** Po zatwierdzeniu statutów przez Województwo odbyło się dnia 25 lipca b. r. pierwsze zebranie tejże korporacji, na którem wybrano zarząd do którego weszli pp.: R. Maniewski (prezes), S. Trawczyński, Wł.Urbaniak, A. Bzyl, E. Rychlicki, P. Hoffmann, J. Domeracki i M. Bąkowski. Następnie uchwalono poczynić starania celem ożywienia rynku budowlanego, zmniejszenia braku mieszkań, wejścia w pretraktacje z odnośnemi władzami i instytucjami bankowemi w sprawie budowy domów mieszkalnych. Do korporacjo należy 57 członków, przeważnie właścicieli większych firm budowlanych miasta Poznania i województwa poznańskiego. Syndykiem korporacji jest adwokat p. dr. Górnicki.

—* **Kadeci włoscy na raucie z tańcami.** W sobotę o godz. 22 prezydent Poznania p. Ratajski wydaje na ratuszu raut z tańcami dla oficerów i kadetów włoskiej marynarki wojennej, którzy przybyli do Polski na okrętach „Pisa" i „Ferrucio".

—* **Wycieczka członków S. M. P. na Wołyń.** Dziś wyrusza wycieczka Pozn. Okręgu Stow. Młodzieży Polskiej w liczbie 22 osób na Wołyń do Cumania, gdzie wspomniana organizacja urządza obozy letnie. Wycieczka zwiedzi m. i. Warszawę, Kraków, Lwów, Tarnopol, Krzemieniec, Zbaraż, Ołykę, Wieliczkę, Częstochowę itd. i wróci do Poznania w końcu bm. W dniu dzisiejszym na intencję wycieczki odprawił wiceparton Okręgu X. Lewandowski w kościele św. Wojciecha mszę św. w czasie której wszyscy uczestnicy wycieczki przystąpili do wspólnej komunji św. Po mszy św. pożegnał wycieczkę X. Lewandowski, poczem uczestników wycieczki wspólnie z Zarządem Okręgu sfotografowano. (z)

KRONIKA POLICYJNA

* — **Aresztowano sprawców kradzieży samochodu:** Karola Szubczyńskiego, Józefa Powińskiego i Bolesława Włodarskiego wszystkich z Poznania. Zabrali oni przed kilku dniami z ulicy Jezuickiej auto własność Czesława Pytlaka z ul. Staszica 25 i rozrzucili je częściowo rozebrane w lesie pod Kórnikiem. Właściciel otrzymał swój samochód, natomiast „amatorów" cudzego mienia odstawiono do więzienia sądowego. (k)

— * **Systematyczne kradzieże.** W dancingu na Wesołem Miasteczku własn. restauratora p. Muchy, stwierdzono w tych dniach brak większej ilości stołowizny, a przedewszystkiem widelców, łyżek na ogólną sumę około 600 zł. Jak się okazało, dopuszczano się tam systematycznie kradzieży. (k)

—* **Kradzieże i włamania.** P. Gorzelanczykowej Gertrudzie, mieszkającej przy ul. Fr. Ratajczaka skradziono portmonetkę, zawierającą 27 zł i różne poświadczenia. — Włamano się do biura p. Gunscha Wilhelma przy ul. Wielkiej 6 i skradziono rower męski, wartości 100 zł. — P. Pawlickiej Kazimierze przy ul. Wrocławskiej skradziono z mieszkania płaszcz damski, kapelusz damski i dwie koszule wierzchnie, ogólnej wartości 150 zł. — Włamano się do stajni p. Cebuli Andrzeja przy Tylnem Chwaliszewie, skąd skradziono parę szorów, wartości 130 zł. — Z Wieży Górnośląskiej skradziono aparat inhalacyjny wartości 50 zł. — P. Pietruszyńskiej Wandzie przy ul. Kraszewskeigo 19 skradziono z torebki 50 zł. — Z budowli przy ul. Bosej skradziono różne narzędzia ciesielskie wartości 60 zł — P. Piekarskiemu Eugenjuszowi z Gierlatowa w pow. średzkim skradziono z kieszeni na Wesołem Miasteczku portmonetkę zawierającą 3,80 zł; ołówek, scyzoryk i bilet wstępu na P.W.K. (z)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— * **Echa zabójstwa w lasach krotoszyńskich.** W dochodzeniach przeprowadzonych w związku z zabójstwem Albina Swory w Kobiernie ustalono, że gajowy

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Niebezpieczny flirt".
Aurora: „Rinaldo Rinaldini".
Bajka: „Ostatni monarcha".
Casino: „Złota pantera".
Colosseum: „Ostani dzień kawalera".
Corso: „Bitwa morska przy wyspach Falklandzkich".
Edison: Zdrada.
Kapitol: „Złota pantera".
Metropolis: „Usta zbyt czerwone".
Odeon: „Anioł ulicy".
Renaissance: „Miasto cudów".
Słonce: „Łatwa zdobycz".
Stylowe: „Szalona hrabina".
Wilsona: „Pat i Patachon jako strażnicy cnoty".

Skrzypek, który napotkał ś. p. Sworę, wezwał go do opuszczenia lasu. Gdy Swora stawił opór, Skrzypek chwycił go, by usunąć przemocą. W czasie szamotania się padł strzał z fuzji Skrzypka i cały ładunek ugodził Sworę w brzuch, powodując śmierć w przeciągu 15 min. Gajowego odstawiono do sądu grodzkiego w Krotoszynie. (k)

— * **Przyłapany złodziej.** Posterunek w Fabjanowie pod Poznaniem przytrzymał w Edwardowie nieznanego mężczyznę z ciężkim ładunkiem. Przy dokładniejszem zbadaniu okazało się, że był to złodziej, który obładował się kilkunastu kurami, a ponadto znaleziono królika z 9 młodymi

— * **Zderzyły się pod Kórnikiem przy mijaniu** na szosie prowadzącej do Gądek samochód osobowy p. Aleksandra Fiedlera z Sobótki w pow. pleszewskim i autobus firmy „Autokomunikacja„ z Poznania, kursujący na linji Poznań — Zaniemyśl z wozem ciężarowym naładowanym butelkami własność Józefa Walkowiaka z Głównej. Ten ostatni i jego żona zostali tak ciężko pokaleczeni, że odstawiono ich do szpitala w Kórniku. Samochód i pasażerowie wyszli bez szwanku, natomiast uległa pokaleczeniu pasażerka autobusu p. Marja Milwidowa z Poznania żona pułkownika. (k)

— * **Skradziono w Obornikach** 950 zł. z mieszkania p. Leona Roszkiewicza. Niewyśledzony narazie złodziej wszedł przez otwarte okno i zabrał pieniądze wraz z portelem z marynarki poszkodowanego zawieszonej na krzesełku w pobliżu łóżka. (k)

— * **Pożar powstał w Przygodzicach** w pow. ostrowskim w zabudowaniach chałupnika Pawła Scharnera. Spaliła się szopa z narzędziami rolniczemi wartości około 600 zł. Przypuszcza się, że wzniecił ogień 4-letni synek poszkodowanego bawiąc się zapałkami. (k)

— * **Upadł w Kicinie** z wozu naładowanego żytem zamieszkały tam Jan Matuszewski i odniósł tak ciężkie obrażenia, że zmarł w drodze do szpitala. (k)

— * **W czasie sprzeczki w Gorzycach Wielkich** pow. odolanowskim 25-letni Jan Szatkowski uderzył w głowę tępem narzędziem polowego Pawła Grabowskiego, któremu pękła czaszka. Rannego odstawiono do szpitala w Ostrowie, a Szatkowskiego — aresztowano. Sprzeczka wynikła na tle osobistych nieporozumień. (k)

— * **Włamano się we Wrześni** do składu spożywczego Stanisława Waniorka i skradziono kasetę ogniotrwałą z mniejszą sumą pieniężną. Złoczyńcy rozbili kasetę i porzucili ją w parku za miastem opróżniając z pieniędzy. (k)

—* **Eksplodował w Bydgoszczy** w podwórzu posesji przy ul. Gdańskiej 139 zbiornik żelazny napełniony karbidem w czasie prac związanych z budową stacji benzynowej. Wskutek eksplozji wypadło kilka szyb w pobliskich budynkach. Na szczęście obyło się bez wypadku w ludziach. (k)

—* **Samobójstwo popełnił w Sebastjanowie** w powiecie śremskim przez utopienie się w stawie 45-letni gospodarz Marcin Konarkowski, zamieszkały w Mchach w pow. śremskim. Denat cierpiał na chorobę umysłową. (k)

—* **W rektyfikacji spirytusowej w Starogardzie** śledztwo ujawniło poważną kradzież spirytusu. W związku z tem zakryciem, zawieszono w urzędowaniu urzędowego magazyniera Burczyka. Wysokości strat narazie nie ujawniono, ale wykryje je energicznie prowadzone śladztwo.

JARMARKI

—* **Jutrosin** (powiat Rawicz). Jarmark na konie, bydło i towary kramne odbędzie się dnia 8 sierpnia 1929.

Z WIELKOPOLSKI

— * **Gniezno.** (Włamanie). W tych dniach włamano się do mieszkania gospodarza Walentego Konieckiego w Mnichowie i skradziono większą ilość słoniny i solonego mięsa wartości około 500 zł. Włamywacze zdołali ujść niepoznani. (k)

— * **Środa.** (Krazdieże). W tych dniach skradziono u gospodarza Teodora Duszczaka w Zmysłowie około 11 ctr. żyta. Jak się później okazało, kradzieży dopuścili się syn Duszczaka i parobek Franciszek Gorzelańczyk. (k)

— * **Mogilno.** (Pożar stogu) W Czarnotulu spalił się stóg słomy wartości około 200 zł. należący do gospodarza Baranowskiego. Przypuszcza się, że ogień podłożono. (k)

— * **Szamotuły.** (Kradzież 2 000 zł.) W tych dniach niewyśledzeni narazie sprawcy skradli z mieszkania p. Jana Przybylskiego w Obrzycku 2 tysiące zł w gotówce. Za nieznanymi sprawcami wdrożono pościg. (k)

— * **Jarocin.** (Z koła śpiewackiego). Na odbytem w dniu 28. ub. m. zebraniu, uchwaliło tutejsze koło śpiewackie wziąć udział w Zjeździe okręgowym w Kotlinie, który odbędzie się w dniu 18 sierpnia br. Zjazd odbywa się z okazji 25 letniego jubileuszu istnienia towarzystwa. (jk)

— (Tragiczny finał zawodów kolarskich). Dnia 28 ub. m. odbywały się na trasie 68 klm. wyścigi kolarskie urządzone przez Tow. Kolarzy w Witaszycach. Na 25 zawodników 5 nieprzybyło, a 2 odstawiono do szpitala. Jako pierwsi przybyli do mety: Krupa z Ostrowa, Lorenz z Jarocina, Kieliba z Koźmina, Rzebka z Jarocina, Szymkowiak z Prus, Mondczak z Kucharek i Banaszyński z Dobrzycy. Podczas jazdy został najechany przez pędzący samochód kolarz Boguszyński z Jarocina. W stanie poważnym odstawił go następny samochód do Jarocina. Również drugi kolarz Lewandowicz spadł z roweru, odnosząc ciężkie obrażenia cielesne. (jk)

— * **Międzychód. (Kradzieże)** Z otwartego mieszkania rolnika Karola Freitaga w Miłostowie skradziono w tych dniach pościel wartości około 300 zł. O dokonanie kradzieży podejrzewa się pewną parę ze Lwówka. — Tegoż samego dnia skradziono też w Miłostowie rower męski robotnikowi Cwybrykowi. (k)

— * **Gniewkowo.** (Kradzież wieprzy). W tych dniach włamano się do zabudowań rolnika Fryderyka Krausego i skradziono 4 wieprze wartości około 800 złotych. W dochodzeniach ustalono, że sprawcą kradzieży jest Roman Schneider, pochodzący ze Swarzędza. Ukrywa on się przed pościgiem władz śledczych. (k)

— * **Bydgoszcz.** (Pożar). W nocy na 30. lipca przy ul. Ugory 47 powstał pożar, niszcząc warsztat stolarski p. Stanisława Rackiego i szopę p. Karola Deimana. Łączne straty ocenia się na około 3 tysiące zł. Przypuszcza się, że ogień spowodowały żużle pozostawione w piecu do gotowania kleju.

— (Aresztowania). Pod zarzutem kradzieży z włamaniem do kasy grobów cmentarnych aresztowano tu 19-letniego Gerharda Dora z Bydgoszczy. Dalej pod zarzutem kradzieży z włamaniem aresztowano 31-letniego Aleksego Hęczkę, bez stałego mieszkania i 27-letnią Marję Plewakównę, również bez stałego mieszkania.

— *Kępno. (Za kradzież roweru). P. Bernarodwi Perlituszowi w Bralinie skradziono rower męski, a jako sprawcę przytrzymano zamieszkałego w Bralinie robotnika Augusta Roję.

— (Echa pożaru w Kochłowach). W związku z pożarem w zabudowaniach p. Józefa Malika w Kochłowach pogorzelec przyznał się, że spowodował pożar przez nieostrożne obchodzenie się z ogniem. Sprawą zajęła się prokuratura. (k)

SPORT

Lekka atletyka

Doroczny bieg K. S. „Lipno" Stęszew" o puhar wędrowny, na trasie 3,200 m., odbędzie się 18 sierpnia o godz. 12. Zgłoszenia wraz z wpisowem 1 zł. przyjmuje p. Podolak, Stęszew, ul. Kuśnierska 1., do dnia 18 sierpnia godz. 10.

Piłka nożna

D. S. C. z Drezna mistrz Niemiec środkowych uległ w środę w Katowicach miejscowemu „L. F. C" po wyrównanej walce w stosunku 4:2. Zwycięstwo gospodarzy było zasłużone.

Zmiany w zarządzie P. Z. P. N. Na ostatniem zebraniu kooptowano na wiceprezesa p. Janusza Mallowa, prezesa P. K. S., a na sekretarza mjr. Kułakowskiego.

Pływanie

Mistrzostwa Polski odbędą się w sobotę niedzielę i poniedziałek w pływalni PZP przy ul. Łazienkowskiej w Warszawie, stanowiąc jednocześnie eliminacją przed trójmeczem słowiańskim (11 sierpnia). W sobotę o godz. 16 odbędą się następujące konkurencje: 100 m na wznak (przedbiegi i finał),200 m klas. (przedbiegi), skoki z wieży, 400 m dow. (finał), 5×50 mtr. na wznak pań, 400 m dow. pań, 200 m klas. pań, (przedbiegi), skoki, 5×50 m pań. W niedzielę o godz. 16: 100 m dow. (przedbiegi i finał), 200 m klas. (finał), skoki z trampoliny, 4×200 m, 100 m dow. pań, (przedbiegi i finał), 200 m klas. pań (finał), skoki z trampoliny pań i sztafeta pań 4×200 m dow. W poniedziałek o godz. 16 odbędą się tylko biegi 1500 m. dla panów i pań st. dow. Wśród zgłoszonych widzimy nazwiska najznakomitszych pływaków polskich z Bocheńskim (Liege), Kratochwilą (Genua), Kotem (Lwów), Sieńkowskim (Kraków), Maerzem (Katowice), Schreibmanem (Warszawa), na czele. W kategorji pań m. in. startować będzie rewelacja w skokach Schnackówna (G. Śl.) Organizacja zawodów powierzona została przez PZP p. Semadeniemu.

Tennis

W mistrzostwach Niemiec rozpoczynających się w niedzielę w wyniku losowania Maks Stolarow znalazł się w ósemce Prenna i odrazu w pierwszem kole ma się spotkać z Froitzheimem, co jego szanse sprowadza do minimum. Dubieńska znajduje się w trzeciej czwórce, na czele której widnieje nazwisko Reznicek; nasza mistrzyni ma grać w pierwszem kole z Weihe, którą Jędrzejowska pokonała już w Gdańsku zatem i Dubieńska powinna zwyciężyć.

Wśród zawodowców

O mistrzostwo Europy w wadze ciężkiej walczył w środę w Brukseli dotychczasowy mistrz Pierre Charles i Włoch Giaccomo Panfilo. Spotkanie wygrał Belg przez dyskwalifikację Włocha w 9 starciu za niedozwolone uderzenia. (radjo)

RADJO

Programy radjofoniczne

Piątek, dnia 2 sierpnia 1929 r.

Poznań (335 m) godz. **12.20** radjografja; godz. **12.50** komunikaty P. W. K.; godzina **13.00** sygnał czasu — hejnał z wieży ratuszowej godz. **13.05** koncert gramofonowy; godz. **14.00** notowania giełdy pien. zboż.-towarowej i cen targ. Rzeźni miejskiej; godz. **14.15** komunikaty gosp., roln., PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. 17.50 komunikaty P. W. K.; godz. **18.00** recital organowy prof. Feliksa Nowowiejskiego (transmisja z kościała OO. Jezuitów); godz. **18.25** audycja wokalna p. Łucji Pieprzówny (sopran). Program: 1. Czajkowski: a) Arja z op. „Czarodziejka", b) Arja z op. „Dama Pikowa", 2. Verdi: Arja z op. „Siła przeznaczenia", 3. Bizet: Arja Micaeli z op. „Carmen", 4. Puccini:: Arja z op. „Manon Lescaut"; godz. **18.55** nadprogram; godz. **19.15** kurs elem.języka angielskiego (wykł. dr. Arend lektor U. P.); godzina **19.35** „Silva rerum"; godz. **20.00** odczyt p. t. „Z terenów misyjnych" (Agentia Fides) (wygł. p. Kazimierz Kapitańczyk); godz. **20.30** koncert symfoniczny (transmisja z Warszawy z Doliny Szwajcarskiej); godz **22.00** sygnał czasu — komunikaty PAT; godz. **22.15** radjografja; godz. **22.45** muzyka taneczna z Pałacu dancingowego „Muchy i Ska" na P. W. K. (ork. pp. Karasińskiego i Kataszka).

Warszawa (1385,7 m) godz. **16.15** komunikat Rady naczelnej Zjednoczenia Polskich Zw. Śpiewaczych i Muzycznych; godzina **16.30** koncert z płyt gram.; godzina **17.25** pogadanka z działu „Kącik dla kobiet" p. t. „Dzieci ulicy" — wygł. p. Marja Ankiewiczowa; godz. **18.00** koncert mandolinistów pod dyr. A. Szczegłowa; godz. **19.00** rozmaitości; godzina **19.25** komunikat rolniczy; godzina **20.05** odczyt z działu „Higjena i Medycyna"; godz. **20.30** koncert symf. z Doliny Szw. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonji Warszawskiej pod dyr. Fabjana Sewickiego i Ludwik Holcman (skrzyp.)1. Saint-Saens: Poemat symfoniczny „Faeton"; 2. Saint-Saens: Koncert skrzypcowy, 3. P. Czajkowski: Symfonja IV.; godz. **22.00** komunikat meteorologiczny; godz. **22.05** komunikaty.

Katowice (416 m) godz. **16.20** koncert z płyt gramofonowych; godz. **17.25** transmisja z Krakowa, odczyt p. t. „Stefan Czarniecki" — wygł. prof. dr. Bogatyński; godzina **18.00** koncert: w programie duety wykonane przez p. A. Kitschman i p. W. Zamorską; godz. **18.35** odczyt inż. I. Spissa p. t. „Nowości przy wyrobie win w domu"; godz. **19.20** odczyt p. t. „Początki siły morskiej Polski — kaperstwo i armata wodna" — wygł. p. Roman Sumowski; godz. **20.00** odczyt p. t. „Jakie wrażenie zrobiła „Powszechna Wystawa Krajowa na cudzoziemcach" — wygł. prof. W. Dzięgiel.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Z. S. 10.— zł, Felicja Szczęsnowska 10.— zł, Maliński 25.— zł, T. R. Poznań 5.— zł, M. Komffowa 10.— zł, A Bajońska 5.— zł, J. S. 5.— zł; Eustachy Młotowski 5.— zł; S. J. z podziękowaniem za otrzymane zdrowie 5.— zł. razem z poprzednio pokwitowanemi 598,30 zł.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Powst. i Wojaków Poznań-Śródmieście.** Intronizacja mistrza strzeleckiego oraz 2 podmistrzów odbędzie się dnia 3 sierpnia o godz. 20 w lokalu p. Bayerowej przy placu Bernardyńskim.

— **Klub Sportowy „Merkur".** Zebranie miesięczne odbędzies ię dnia 3 bm o godz. 19 w lokalu kol. Łakomego, przy ul. Gen. Prądzyńskiego.

— **Tow. Obywateli Polaków z Obczyzny.** Zebranie odbędzie się dnia 3 bm. o godz. 20 w lokalu p. Jarockiego. Wycieczka odbędzie się dnia 4 bm do ogrodu p. Kempfa w Starołęce, zbiórka o godz. 14 w Dębcu.

— **Cech Lakierniczy.** Zebranie czeladników lakierniczych celem utworzenia własnego wydziału czeladniczego przy Izbie Rzem i Cechu Lakierniczym odbędzies ię dnia 4 bm. przed poł. o godz. 10 w lokalu p. Świtalskiego przy ul. Podgórnej nr. 12.

— **Zebranie Inwalidów Cywilnych** odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 16 w lokalu p. Bohnowej przy ul. M. Focha.

— **Klub Atletyczno-Sportowy „Spalla"** urządza dnia 4 bm. wycieczkę do ogrodu p. Godurkiewicza w Szelągu. Początek o godz. 14. Podczas wycieczki różne gry towarzyskie dla pań i panów. Poza tem wielka loterja fantowa.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Apolonja Okoniewska z d. Wawrzyniakówna, wdowa 68 l. Zygfryd Tworogal, 5 m. Magdalena Szube z d. Peckówna, wdowa 66 l. Franciszka Szymańska z d. Rybicka 38 l. Wiktorja Przybylska z d. Polowczykówna 40 l. Bolesław Kaczmarek 14 l. Marja Szymańska 15 minut. Marja, Róża Sobolewska, nauczycielka prywatna 51 l. Berta Neukirchowa z d. Breitkreutzówna, wdowa 63 l. Marjan Fengler 45 minut. Mirosława Nowicka, 1 m. 23 dni. Wincenty Zięciak, przewodniczący biura 60 l. Jan Górniak 1 r. 7 m. 5 d. Piotr Górny 1 m. Mieczysław Miś. rzeźnik 19 l. Ela Spieler, służąca 22 l. Stanisław Zaremba, ślusarz, 64 l. Walenty Świtalski, samodzielny mistrz piekarski 68 l. Aleksander Paweł Twardowski, 1 m. 1 dz. Werner, Heinz Wolniewicz, 27 dni Cecylja Nowacka z d. Kernleinówna, wdowa, 79 l. Augustyn Wischkon, urzędnik gospodarczy 44 l. Mieczysław Kubicki, 1 m. 6 dni. Marja Kaczmarkówna 4 l. 14 dni. Walerja Schwederowa z domu Syrwidówna 67 l.

TEATRY

— * **Z Teatru Wielkiego.** Dziś „Tatry". W piątek „Aida" z p. Bojar-Przemieniecką i Szafrańską oraz z pp. Perkowiczem, Romanowiczem, Urbanowiczem i Zaleskim, kapelmistrz p. Wojciechowski. W sobotę „Polska krew" z pp. Fontanówna, Karską, Nochowicz, Folańskim, Sendeckim i Wiśniewskim, kapelmistrz p. Eichstaedt. W III akcie „polskie dożynki" w wykonaniu zespołu baletowego. W niedzielę opera-narodowa „Halka" z p. Bojar-Przemieniecką w partji tytułowej oraz z pp. Majem, Perkowiczem i Zatheyem, kapelmistrz p. Leszczyński. W poniedziałek opera Wallek-Walewskiego „Pomsta Jontkowa".

— **Teatr Polski.** Dziś po raz 3 przezabawna krotochwila Wincentego Rapackiego „W czepku urodzony" na której publiczność bawi się doskonale. Jutro wraca na afisz upragniona krotochwila Adama Grzymały-Siedleckiego „Maman do wzięcia", która ciągle jeszcze będzie grana na przemian z krotochwilą Rapackiego „W czepku urodzony".

— * **Z Teatru Nowego.** Dziś „Pieniądz leży na ulicy" — świetna farsa z życia burżuazji wiedeńskiej, obfitująca w niepozbawione szczerego humoru sytuacje. Doskonałą obsadę stanowią pp. Żeromska, Cedzyńska, Balcerzak, Brodzikowski, Bystrzyński, Chmurkowski, Ilcewicz, Szarski i Tylczyński.

W piątek rozpoczyna swe gościnne występy największy artysta polski p. Junosza-Stępowski, który ukaże się w roli Malatyńskiego w doskonałej komedji Stefana Kiedrzyńskiego p. t. „Miłość bez grosza", w której święcił w Warszawie triumfy, grając ją przeszło 100 razy. Niezwykle subtelnie i pomysłowo opracowane są jego kreacje, wzbudzają u widza szczery entuzjazm, dając prawdziwą ucztę duchową. Po dłuższej przerwie ujrzymy również znakomitą naszą artystkę p. H. Cieszkowską, która wystąpi w roli Witaminki. Resztę obsady stanowią pp. Czarnecka, Żeromska, Balcerzak, Bystrzyński, Szarski i Tylczyński.

Teatr „Rewja" na P. W. K.

Nikt nie może mówić, że widział Powszechną Wystawę Krajową, jeśli nie był na największej polskiej rewji w teatrze „Rewja" na P. W. K.

„Kulig" — to najbarwniejszy wojaż, który pieśnią i tańcem przenosi widza co chwilę w inną dzielnicę Polski.

„Jazda na Wystawę" — to świat najwydatniejszego wyczynu rewjowego, w którym widownię ze sceną łączy autentyczne „Wesołe Miasteczko". Urocza Elna Gistedt, najwytworniejszy amant Szczawiński, rozweselający do łez Gierasieński, podziwu godny pianista-wirtuoz Sienkiewicz i fenomen akrobatyczny Mona, oto sprężyny precyzyjnego mechanizmu teatru „Rewja". Bogatą część taneczną stylową i nowoczesną wykonują balety Tacjanny Wysockiej i Eugenjusza Koszutskiego.

Początek przedstawienia pierwszego „Kulig" o godz. 19.15, drugiego „Jazda na Wystawę" o godz. 22.15.

Bilety od 1,— do 14,— zł poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i ul. 27. Grudnia i w kasie teatralnej ul. Śniadeckich 12. dw 1282/3

Teatr Wielki

DZIŚ — „Tatry", balet - opera Nowowiejskiego.
Piątek, 2. 8. „Aida", opera Verdi'ego.
Sobota, 3. 8. „Polska krew", operetka Nedbala.
Niedziela, 4. 8. „Halka", opera Moniuszki.
Poniedziałek, 5. 8. „Pomsta Jontkowa", opera Wallek-Walewskiego.
Początek o godzinie 20.
Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na salę wpuszczony nie będzie.

Teatr Polski

DZIŚ — „W czepku urodzony".
Piątek, 2. 8. „Maman do wzięcia".
Sobota 3. 8. „W czepku urodzony".
Niedziela, 4. 8. „Maman do wzięcia"
Poniedziałek, 5. 8. „W czepku urodzony".
Początek o godzinie 20.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Pieniądz leży na ulicy".
Piątek, 2. 8. „Miłość bez grosza" występ Junoszy-Stępowskiego.
Sobota, 3. 8. „Miłość bez grosza", występ Junoszy-Stępowskiego.
Niedziela 4. 8. „Miłość bez grosza" gościnny występ Junoszy-Stępowskiego.
Początek o godzinie 20.

Teatr „Rewja" na P. W. K.

Dziś i codziennie: o godz. 19.15 wielka rewja polska w 19 obrazach „Kulig" — o godz. 22 arcywesoła rewja „Jazda na wystawę".

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia i w kasie teatralnej ul. Śniadeckich 12. Na P W K. Dwór Huggera, Centr. Restauracja PWK.

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA

Poznań — Barcelona

Lot propagandowy P. W. K.

W celu upamiętnienia Powszechnej Wystawy Krajowej i spopularyzowania jej nietylko w kraju, ale i zagranicą odbędzie się w najbliższym czasie lot propagandowy bez lądowania na linji Poznań—Barcelona.

Lot ten odbędzie się na samolocie polskiej konstrukcji firmy Plage-Laskiewicz. Inicjatywa przelotu wyszła od tej firmy, która przygotowuje już do lotu odpowiedni płatowiec. Departament lotnictwa M. S. Wojsk. udzielił już pozwolenie na powyższy rajd i wyznaczył jako pilota majora Makowskiego, jednego z najlepszych lotników polskich. P. W. K. ma wziąć na siebie koszta asekuracyjne lotu.

Po przyjeździe naszego pilota do Barcelony zostaną złożone wyrazy pozdrowienia i życzenia ze strony Powszechnej W. K. zarządowi wystawy barcelońskiej. Rajd powyższy będzie znakomitym środkiem dalszej popularyzacji P. W. K. zagranicą, a równocześnie doskonałą propagandą świetnie rozwijającego się lotnictwa polskiego. Zauważyć należy, że wydział propagandy przy P. W. K. postanowił wykorzystać również lot transatlantycki Klisza i Kaliny na samolocie „Polonja" i w tym celu przesłał materjał propagandowy naszym lotnikom, wierząc, że ci dostarczą go Stanom Zjednoczonym.

Dzieje nauki polskiej

Oswald Balzer, pisząc swe monumentalne Królestwo Polskie 1295—1370 w tomie pierwszym osobny rozdział poświęcił tym czynnikom, które w dobie dzielnicowej mimo istnienia osobnych państewek dzielnicowych utrzymywały jednak pojęcie wspólnoty. Czynnikami temi były więc wspólna organizacja kościelna, rozrzucenie członków jednego rodu po szeregu dzielnic i t. p. Ktoś piszący kiedyś o powstaniu dzisiejszego Państwa Polskiego, kiedy okres rozbiorów, jak to zresztą już dzisiaj dzieje się, stanie się minionym etapem historji narodowej, będzie się musiał zastanowić nad więzami, łączącemi naród podzielony między trzy organizmy państwowe rozbiorcze. Otóż jedną z takich więzi była właśnie nauka i temu to zagadnieniu poświęcony jest jeden z najciekawszych materjałów wystawowych w dziale organizacji nauki, który mieści się w Pałacu Sztuki, a mianowicie tablice p. t. Nauka jako więź rozłamanych zaborów Polski.

Dzisiejsza Polska, przedstawiona w ostrych schematycznych konturach, rozpada się na trzy części, zgodnie z granicami zaborczemi. Ponad nie jednak podają sobie ręce Warszawa w osobie Towarzystwa Naukowego i Kasy im. Mianowskiego ze Lwowem, Krakowem i Poznaniem, Kraków ze swej strony wyciąga dłoń ku pozostałym zaborom, podobnie Poznań, Wilno i Lwów. O ile inne tablice nie mogą być uwzględniane przy masowem zwiedzaniu, o tyle ta właśnie może zainteresować najbardziej przemęczone zwiedzaniem mózgi.

I jeszcze jedna, a mianowicie mapa wypraw i podróży badaczy polskich, zamknięta rokiem 1928. W r. 1929 przybył jeszcze punkt znaczony samotnym krzyżem wystrzelającym smutnie z dalekich Azorów. Z uczuciową predyspozycją wytworzoną tragicznym i bohaterskim zgonem Idzikowskiego patrzymy za śladami tych, którzy imię polskie roznosili po całym świecie, będąc rozbiorową namiastką polskiej reprezentacji zagranicznej. Najwięcej ich w Azji, co zrozumiałe z uwagi na zabór rosyjski, który wciągał Polaków w sferę pracy na terytorjum europejsko-azjatyckiego państwa rosyjskiego. A więc będą to różni Grąbczewscy, ale z pozarosyjskich Polaków tacy n. p. Tokarscy (wyprawa Juljana Tokarskiego, dziś prof. pol. we Lwowie do Mandżurji). Poza tem zwiedzali Afrykę i Amerykę południową; naliczyliśmy po 14 wypraw w obie te części świata, mniej ich w Ameryce północnej, najmniej w Australji. Przed tą mapą można zatrzymać każdą wycieczkę szkolną.

Dzisiejsza Polska zbrojna w silne narzędzie organizacji państwowej, ozdobione nietylko błyskiem stali bagnetów, ale i sprawnym aparatem administracji dla celów wewnętrznych i zewnętrznych, może sobie pozwolić na systematyczną łączność naukową ze światem zagranicznym. Celom tym służy Polska Komisja Współpracy Intelektualnej, zorganizowana przy Lidze Narodów. Liga ta — jak to objaśnia nam tablica w pokoju poświęconym tej właśnie Komisji (pokój za Czytelnią), posiada swą Międzynarodową Komisję Współpracy Intelektualnej z podkomisjami uniwersytecką, bibljografji, oraz literatury. Obok tej organizacji nadrzędnej grupują się Komisje narodowe, między zaś niemi i polska, złożona z delegatów Polskiej Akademji Umiejętności, Kasy im. Mianowskiego, członka z wyboru i z delegatów Min. W. R. i O. P., oraz M. S. Z. Jak poucza jedna z dalszych tablic, Komisja ta współpracuje z sekcją naukową Polskiego Stowarzyszenia Ligi Narodów, Polskim instytutem filmu naukowego, Wydziałem zagranicznym Związku narodowego młodzieży polskiej i Zarządem zamku rapperswilskiego. Działalność swą rozciąga na działy ogólny, uniwersytecki i artystyczny. Bezpośrednio podlegają jej Komitet centralny polskiego instytutu nauk politycznych. Polska sekcja sztuki ludowej i Komitet redakcyjny rejestracji wybitnych dzieł. Z następnej tablicy informujemy się, że wymiana wydawnictw Komisji obejmuje cały świat, a z dalszej jeszcze poznajemy wzrost korenspondencji, stały, poza załamaniem w r. 1926.

Obok tego szereg innych eksponatów, dotyczących zagranicznych stosunków nauki polskiej. Uniwersytet Warszawski dał nam obraz swoich stosunków wymiennych z profesorami szkół wyższych innych krajów. Najżywsze są one pomiędzy Polską a Francją i Czechosłowacją, słabsze między Włochami i Anglją, zupełnie sporadyczne z Rumunją i Jugosławją. Natomiast stosunki wymienne Bibljoteki Uniwersytetu Warszawskiego wykazują łączność i z Niemcami. Widocznie tam, gdzie nie wchodzi czynnik osobisty porozumienie łatwiejsze.

Obok tego cały szereg innych materjałów, a więc wykres wycieczek studentów zagranicznych do Polski i polskich zagranicę, materjały do udziału Polski w międzynarodowych unjach i stowarzyszeniach, oraz w kongresach i zjazdach naukowych, dalej ilustracja ilości prac uczonych polskich, które wykonane zostały zagranicą: stały wzrost poza załamaniem w r. 1926; nakoniec materjały do działalności polskiej federacji przyjaciół ligi narodów.

Czytelnia daje przykładowo pokaz wydawnictw poszczególnych zrzeszeń naukowych i cennie uzupełnia całość obrazu. Najbardziej kompletne przedstawiło swe wydawnictwa Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Usłużna informacja odpowiada na wszelkie zapytania.

Dr. Z. Wojciechowski.

Refleksje na temat pawilonu L. O. P. P.

Zajęci troskami życia codziennego za mało mamy czasu do zajmowania się myślą, co nas spotkać może w bliższej lub dalszej przyszłości. A jednak to samo życie uczy nas, że przezorny człowiek winien myśleć o przyszłości, jako że „nikt nie wie dnia ani godziny".

Wiemy, jakie straszne spustoszenie wśród żołnierzy walczących na froncie podczas ostatniej wojny wywołały gazy trujące. Na ulicach miast naszych spotykamy inwalidów wojennych, pozbawionych wzroku i prowadzonych przez tresowanych ad hoc wilczurów. A jednak patrząc na to zapominamy, że może za rok, za dwa, prędzej lub później, możemy stanąć w obliczu nowej wojny, może stokroć gorszej niż ostatnia, bo godzącej bezpośrednio w ludność cywilną. Jest bowiem ogólnie przyjętem mniemaniem, że przyszła wojna będzie przeważnie wojną gazową i że w przeciwieństwie do dotychczasowej praktyki — ataki gazowe będą skierowane przedewszystkiem przeciw spokojnej ludności miejskiej, aby przez sterroryzowanie jej doprowadzić przeciwnika do przyjęcia choćby najniekorzystniejszego dla niego pokoju. To wszystko jest muzyką przyszłości, powie ktoś i nie mam potrzeby już teraz suszyć sobie tem głowy, a zresztą... „jakoś to będzie?" Tymczasem zapominamy, że o przyszłości należy myśleć nie dopiero w ostatniej chwili, lecz za wczasu i że kiepski byłby ten gospodarz, któryby o przysposobieniu pola pod zasiew myślał dopiero w ostatniej chwili.

Te wszystkie refleksje przyszły mi na myśl, kiedym zobaczył pawilon L. O. P. P. na Wystawie Krajowej i kiedym się zapoznał z eksponatami w niem umieszczonemi.

Liga Obrony powietrznej i przeciwgazowej powstała z połączenia się Ligi obrony powietrznej z Towarzystwem obrony przeciwgazowej, które — jak to słusznie powiedział jeden z zawodowych lotników „zagłuszyło lotnictwo". Już choćby z tego powiedzenia widać, jak ważną obecnie sprawą jest gazownictwo, co zresztą widać i z samego urządzenia pawilonu na Wystawie. Czy bowiem kto chce, czy nie chce, na pierwszy plan występuje obrona przeciwgazowa i skutki jej ataków tak plastycznie przedstawione przez artystę malarza p. Biedrzyckiego.

Jeżeli bowiem mamy wierzyć zestawieniom cyfrowym L. O, P. P., a nie mamy powodu wątpić w ich prawdziwość, to nie cieszy się ona bynajmniej wśród społeczeństwa tem poparciem, na jakie ze względu na swoje cele zasługuje. Liga bowiem ma za zadanie szkolenie lotników cywilnych i popieranie lotnictwa, oraz obmyślanie sposobów obrony ludności cywilnej przed skutkami ataków gazowych na wypadek wojny. Fundusze na te cele winno dawać społeczeństwo, bo leży to w jego interesie, a jednak cały wysiłek całego 30-miljonowego narodu — risum teneatis amici — obraca się około 3 miljonów złotych zbieranych rocznie ze składek 50-groszowych miesięcznych, czyli, że potrąciwszy dobrowolne datki i młodzież szkolną, płacącą zniżone składki otrzymamy wszystkiego 300 tysięcy członków, czyli 1 proc. całej ludności Polski.

Jeżeli zatem L. O. P. P. z zebranych przez siebie w ciągu 4 lat 12 i ćwierć miljonów złotych postawiła Instytut aerodynamiczny kosztem blisko 2 miljonów złotych, wydała na cele szkolenia lotników i mechaników 1 500 000 zł, na urządzenia lotnisk 2 750 000 zł, na propagandę 1 225 000 zł, to musimy przyznać, że zrobiła wiele, bardzo wiele i że z tego względu na tem większezasługuje poparcie. Tyle zrobiła L. O. P. P. z tak małych funduszów, a ileby mogła zdziałać, gdyby nie 1 proc., ale przynajmniej 10 proc. ludności poczuwało się do obowiązku płacenia na jej rzecz tak drobnej kwoty 50 groszy miesięcznie, to znaczy, gdyby zamiast 3 zbierała rocznie 30 miljonów zł.

Na przypuszczalny zarzut, że mamy jeszcze inne cele, a nie możemy tylko o Lidze pamiętać odpowiem, że nie wolno nam lekceważyć przyszłości naszych rodzin i że naszym obowiązkiem jest za wczasu myśleć o zabezpieczeniu naszych rodzin przed skutkami ataków gazowych, gdyż inaczej podczas przyszłej wojny cała ludność miast, a szczególnie Poznańskiego, zostanie do nogi wytruta.

Nie żałujmy więc tak drobnego wydatku, jakim jest 50 groszy miesięcznie, bo sowicie się on nam opłaci, ale spieszmy wszyscy — póki czas i pora — i zapisujmy się na członków Ligi, a za te pieniądze będzie mogła Liga przeprowadzić badania nad udoskonaleniem masek gazowych, które nam potem dostarczy za niską opłatą, jak również będzie mogła przeprowadzać studja nad gazami trującemi i środkami ochronnemi przed nimi, a następnie otworzyć na wielką skalę fabrykę węgla aktywowanego, za pomocą którego będziemy mogli zabezpieczyć swoje mieszkania przed gazami trującemi. Mylne bowiem byłoby mniemanie, że niema ratunku przed gazami trującemi dlatego szkoła czasu i atłasu, bo lotnicy nieprzyjacielscy i tak nas wszystkich wytrują. Ratunek jest i niema powodu do rozpaczy, ale musimy jak najrychlej zerwać z apatją czy lekkomyślnością, lecz zabrać się do pracy za wczasu, a nie dopiero w ostatniej chwili, kiedy wojna już będzie wypowiedziana lub pierwsze kroki nieprzyjacielskie wszczęte.

K. Dziedzicki.

Dziś rano przybyła do Poznania, celem zwiedzenia P. W. K. pierwsza partja kadetów włoskiej marynarki wojennej, z goszczących w Gdyni okrętów „Pisa" i „Ferrucio". Po śniadaniu na dworcu kadetów włoskich powitał w westybulu reprezentacyjnym zastępca naczelnego dyrektora P. W. K. p. Ostrowski-Bełza, poczem rozpoczęło się zwiedzanie terenów „A". Następna partja kadetów włoskich przybywa do Poznania wraz z oficerami, między nimi admirał Rotta, w sobotę rano.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Wolna konkurencja w pojęciu etatyzmu

Czem zakończyła się głośna pod koniec ubiegłego roku dyskusja w sprawie etatyzmu? Sfery gospodarcze, zwalczające wszelki etatyzm, teoretycznie przyznały państwu prawo do pewnej ingerencji w sprawy gospodarcze i do obsadzenia pewnych odcinków życia gospodarczego, jakkolwiek w praktyce widziałyby najchętniej zupełne wycofanie się rządu od bezpośredniego udziału w jakichkolwiek dziedzinach produkcji przemysłowej. Przedstawiciele etatyzmu natomiast, jakkolwiek w teorji stoją na stanowisku, że państwo angażować się może tylko na tych odcinkach życia gospodarczego, od których z tych, czy owych względów, w danych warunkach stroni kapitał prywatny, lub które z punktu widzenia obrony kraju dotykają najżywotniejszych jego interesów — to jednak w praktyce korzystają z każdej nadarzającej się sposobności, by zakres udziału państwa w bezpośredniem życiu gospodarczem możliwie najbardziej rozszerzyć.

Państwo w swych dążnościach zaborczych nie przebiera w środkach; bardzo ciekawy przyczynek do oświetlenia sposobu konkurowania przedsiębiorstw państwowych z prywatnemi przynosi artykuł p. D-ra Leona Falla, zamieszczony w jednym z ostatnich numerów „Gazety Handlowej". Autor cytuje fakt następujący:

Państwowa fabryka związków azotowych w Chorzowie korzystała dotychczas z następujących specjalnych ulg taryfowo - przywozowych: dla dostaw koksu z taryfy B zamiast taryfy A; dladostaw węgla z G. Śląska z taryfy G zamiast taryfy E, a nadto z 10%-owego opustu z taryfy G przy dostawach węgla w zamkniętych 600-tonnowych transportach.

Państwowa fabryka związków azotowych produkuje obok nawozów sztucznych karbid. Na G. Śląsku, a więc w tych samych mniejwięcej warunkach istnieje prywatna fabryka karbidu w Łaziskach Górnych. Z braku dostatecznego zbytu w kraju, fabryka prywatna duże ilości karbidu musi eksportować zagranicę. Skutkiem silnej konkurencji na rynkach zagranicznych i dalekiego przewozu lądowego eksport ten jest stale deficytowy. Jeżeli fabryka państwowa, jakkolwiek karbidu nie eksportuje i na straty z tego eksportu wynikające nie jest narażona, korzysta z podanych wyżej ulg taryfowych, to tembardziej należałoby oczekiwać, że i prywatna fabryka, w dodatku obciążona stratami eksportowemi, a równocześnie przyczyniająca się do poprawy bilansu handlowego, z tych samych ulg taryfowych będzie korzystać. W rzeczywistości tak nie jest. Fabryka w Łaziskach Górnych z ulg żadnych nie korzysta.

Rzecz prosta, że w tych warunkach ani o równej broni w ewentualnej walce konkurencyjnej z fabryką państwową nie może być mowy, ani też warunki produkcji tej fabryki nie mogłyby absoludnie stanowić należytej podstawy do oceny kalkulacji fabryki prywatnej, co wszak leży w intencjach rządu.

Jeśli dyskusja na temat etatyzmu nie doprowadziła do żadnych, najmniejszych nawet wyników praktycznych — to jednak jednej rzeczy można chyba żądać od naszych etatystów: aby konkurowali, jeśli już konkurują, w sposób uczciwy.

Krótkie informacje gospodarcze

— Pracodawcy oraz pracobiorcy obradują w oddzielnych konferencjach, jednakże dotąd nie nastąpiła z żadnej strony deklaracja, któraby wskazywała na zamiar doprowadzenia do uregulowania konfliktu.

— W Jugosławji istnieje 16 fabryk pończoch, z których 10 w Zagrzebiu. Sytuacja tych fabryk może być uważana za pomyślną

— Według „Prager Presse" w kołach czechosłowackich eksporterów drzewa panuje niepokój z powodu ekspansji sowieckiego eksportu drzewa, przyczem zwłaszcza zwracają uwagę na umowy zawarte z importerami angielskimi.

— Niedawno temu przeszedł w ręce szwedzkiego trustu zapałczanego pakiet akcyj największej włoskiej fabryki zapałek w Medjolanie — „Fabbriche Riunite di Fiammiferi". Obecnie, jak krążą wieści. trust szwedzki znajduje się w posiadaniu większej części akcyj F. R. F.

Koniec dobrej konjunktury węglowej

Dobra konjunktura węglowa, spowodowana ostrością ostatniej zimy, ma się ku końcowi. Przez pierwszych pięć miesięcy rozwój zbytu na rynku wewnętrznym kształtował się pomyślnie, wykazując stały wzrost konsumcji. Był to, jak nadmieniliśmy, skutek niebywałej katastrofy węglowej, przeciwko której powrotowi chcąc się zabezpieczyć — odnawiano i zwiększano zapasy węgla, mając nadto na uwadze perspektywę podwyżki taryfy przewozowej. Ponieważ momenty te przestały działać — już miesiąc czerwiec stanowił poważny sygnał ostrzegawczy, że dobra konjunktura na rynku krajowym ma się ku końcowi, i że odtąd także na tym rynku dadzą się odczuć skutki ogólnego pogorszenia się konjunktury gospodarczej. Bo, jeśli w czerwcu zbyt węgla w kraju, który w maju jeszcze wynosił 1.515.884 tonn, spadł na 1.358.446, t. j. o przeszło 10 procent, to nie jest to czasem zjawisko sezonowe, a skutek zmniejszenia się zapotrzebowania węgla przemysłowego, szczególnie w okręgu łódzkim.

W chwilach pogarszania się konjunktury na rynku wewnętrznym przemysł próbuje się zwykle ratować przed koniecznością obniżenia produkcji przez energiczne forsowanie eksportu. Cóż kiedy nie jest to możliwe w rozmiarach pożądanych. Nasz wywóz węgla w pierwszem półroczu r.b. nie tylko nie podwyższył się, a spadł z 5.222.689 t w I-em półroczu ub. r. na 5.206.837 t. Eksport węgla polskiego na rynki konwencyjne wyczerpał niemal do ostatecznych granic możliwą i dostępną dla naszego rynku pojemność tych rynków. Nadomiar złego musimy się liczyć ze wzmożeniem się konkurencji angielskiej na tych rynkach, które stanowią w ostatnich latach główny teren ekspansji polskiego eksportu węglowego, t. j. w krajach skandynawskich i zachodnio - europejskich. Ostatni numer fachowego dziennika „Coal and Iron News" zapowiada wzmożoną ofenzywę angielskiego przemysłu węglowego, o czem wydają się również świadczyć:

1-o) powstanie nowego potężnego trustu węglowego w Południowej Walji z łącznym kapitałem 30 miljonów funtów;

2-o) ujęcie władzy przez Partję Pracy, która niewątpliwie poczyni przemysłowi węglowemu dalsze ulgi, celem zaradzenia bezrobociu.

Jeśli się zważy, że transport węgla angielskiego do Skandynawji jest znacznie tańszy, niż polskiego — prawdopodobnie z uwagi na łatwiejszą możność uzyskania frachtu powrotnego — jeśli nadto zwrócimy uwagę, że eksport węgla angielskiego na rynki zagrożone przez konkurencję niemiecką i polską stanowi nikły procent ogólnej produkcji, zaś wywóz węgla polskiego na rynki pozakonwencyjne aż 20 procent całej produkcji — łacno przyjdziemy do przekonania, że zapowiadająca się walka między nami a Anglją nie będzie dla nas łatwa.

Tak więc sytuacja polskiego przemysłu węglowego nie tylko nie wykazuje symptomatów poprawy, lecz przeciwnie perspektywy dość ciemne.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Rozwój działalności Izby Handlowej polsko - bułgarskiej.** Izba Handlowa Polsko - Bułgarska (Sofia, rue Benkowski 8) posiada obecnie w Polsce 5 przedstawicielstw, z których dwa dawniej już istniejące: w Warszawie i Poznaniu, oraz 3 nowoutworzone: w Bielsku, Cieszynie i Bydgoszczy. Przedstawicielami Izby są: p. Edward Kerth, dyrektor Fabryki „Unja", Bielsko, Rzeźnicka 2, p. Robert Bergiel, dyrektor Zw. Pracowników i Przemysłowców dla Cieszyna i Okręgu Cieszyn, p. Albin Piechocki, magister nauk ekonomicznych, referent Izby Przem. - Handl. w Bydgoszczy, Bydgoszcz, Nowy Rynek 8, p inż. Władysław Czlenow, dyrektor firmy „Eminar", Warszawa, Sienna 11, p. Tadeusz Zembrzuski, współwłaściciel firmy Zembrzuski i Van Heyst, Poznań, Słowackiego 23. Wymienieni wyżej przedstawiciele reprezentują Izbę i uprawnieni są do występowania wobec władz rządowych i instytucyj prywatnych.

(k) **Konjunktura gospodarcza.** Ukazał się w druku nr. 7 (lipiec) wydawnictwa instytutu badania konjunktur gospodarczych i cen p. t. „Konjunktura Gospodarcza" (wydawnictwa rok II). Na treść tego zeszytu złożyły się następujące prace: Uwagi ogólne dotyczące konjunktury w Polsce w miesiącu czerwcu 1929 r. Rynek pieniężny, rynek kapitałów i giełda, ceny, dochody, rynek pracy. Poza tem rynek wewnętrzny oraz konjunktury eksportowe górnictwa i hutnictwa oraz przemysłu przetwórczego. Oprócz przeglądu międzynarodowego znajdujemy w ostatnim zeszycie „Konjunktur Gospodarczych" szereg artykułów i notatek oraz niezmiernie ciekawe tablice ilustrujące rozwój konjunktury w Polsce.

(k) **Z wielkopolskiego towarzystwa hodowców bydła.** Nadzwyczajne walne zebranie wielkopolskiego towarzystwa hodowców bydła czarno - białego rasy nizinnej odbędzie się we wtorek, dnia 13 sierpnia r. b., o godzinie 11, na sali posiedzeń wielkopolskiej izby rolniczej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 3, z następującym porządkiem obrad: 1) Sprawozdanie z wystawy inwentarza hodowlanego, 2) Wybór członka do Rady Wielkopolskiej Izby Rolniczej (w myśl ustępu 1, art. 31, rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, z dnia 22. 3. 1928 r. o Izbach Rolniczych (Dz. Ust. nr. 39, poz. 385), 3) Wolne wnioski.

(k) **Komunikat Targu Poznańskiego.** Firma turecka pragnie importować z Polski wszelkiego rodzaju wyroby włókiennicze, produkty chemiczno - farmaceutyczne, wyroby gumowe, farby, artykuły fantazyjne, zioła lecznicze, zabawki, artykuły sportowe, koronki. Firma z Egiptu pragnie importować z Polski dykty świerkowe. Firma grecka przyjmie przedstawicielstwo firm polskich na różnego rodzaju butelki, porcelanę, materjały jedwabne, filce oraz wyroby jutowe. Firma grecka pragnie importować z Polski różnego rodzaju wyroby metalowe. Firma duńska pragnie importować z Polski kosze do podróży i bielizny, w partjach wagonowych. Firma szwajcarska odda przedstawicielstwo na Polskę na materjały nieprzemakalne, nadające się na namioty, do opakowania, jak również na garderobę. Wszelkich informacyj udziela Urząd Targów, Poznań, ul. Focha 42.

(k) **Działalność hut żelaznych w czerwcu.** Według sprawozdania z działalności hut żelaznych w czerwcu b. r., podanego w miesięczniku Związku Hut Żelaznych „Hutnik" — sytuacja w hutnictwie żelaznem w czerwcu nie poprawiła się. Zastój w przemyśle budowlanym, brak zamówień kolejowych i powstrzymywanie się handlu hurtowego od zakupów na skład przy jednoczesnem zmniejszeniu się możliwości eksportowych poszczególnych hut — spowodowały dalszy spadek wytwórczości trzech zasadniczych działów hutniczych, jakoto wielkich pieców, stalowni i walcowni. W miesiącu czerwcu wielkie piece wyprodukowały 58,050 tonn (w maju — 63,730 t.), stalownie — 117,318 t. (120,476 t.), walcownie — 78,294 t. (w maju 80,528 t.). Jedynie w dziale wytwórczości rur żelaznych i stalowych sytuacja kształtuje się nagół dość pomyślnie, głównie wskutek wzmożonego eksportu. W porównaniu z czerwcem r. zeszłego, produkcja wykazuje jednak pewien wzrost w dziale wielkich pieców (o 7,91 proc.), rurkowniach (18,79 proc.), natomiast w walcowniach spadek (o 13,08 proc.), wreszcie utrzymanie się na poziomie w stalowniach (wzrost o 0,90 proc.)

(k) **Wzrost eksportu wyrobów włókienniczych.** W r. b. daje się zauważyć wzrost eksportu wyrobów przemysłu włókienniczego z okręgu łódzkiego. W pierwszych 5-ciu miesiącach r. b. wartość tego eksportu wynosiła 22,647,000 zł, podczas gdy w analogicznym okresie roku zeszłego — 21,073,000 zł. Dynamika tego wzrostu zaznacza się coraz silniej w ostatnich miesiącach, i tak: w kwietniu r. b. wartość tego eksportu wynosiła 4,201,000 zł (w kwietniu 1928 r. — 3,650,000 zł), w maju r. b. — 6,615,000 zł, co stanowi najwyższą cyfrę miesięczną z ostatnich lat (w maju 1928 r. — 4,844,000 zł). Według informacyj z kół fachowych dynamika ta utrzyma się także i w dalszych miesiącach.

(k) **Przemysł cementowy.** Fabryki cementu są wszystkie czynne, wykorzystują jednak swą zdolność produkcyjną w 70 proc. Zużycie cementu wewnątrz kraju pomimo gorszych konjunktur budowlanych utrzymuje się na poziomie r. ub. Zagraniczne rynki zbytu zostały utrzymane te same. W związku z podniesieniem płac robotników o 11 proc. i podrożeniem miału węglowego, ceny w stosunku do r. ub. wzrosły ze zł 7,25 do zł 7,70 za 100 kg.

Z ZAGRANICY

(z) **Rejestracja układów międzynarodowych.** Rząd francuski przesłał do Sekretarjatu Ligi Narodów, celem zarejestrowania, traktat regulujący stosunki celne pomiędzy Francją a Chinami, podpisany w Nankinie 22 grudnia 1928 r. Rząd holenderski przesłał w tym samym celu noty wymienione 8 czerwca 1929 r. w sprawie przedłużenia na jeden rok, począwszy od 1 września 1929, modus vivendi handlowego pomiędzy Holandją a Portugalją, podpisanego w Lisbonie 27 sierpnia 1924.

(z) **Z tegorocznych targów paryskich.** Według informacyj otrzymanych przez miejski urząd targu poznańskiego w tegorocznych targach paryskich wzięły udział 33 państwa obce, wykazując w stosunku do roku ubiegłego zwiększenie o 3 państwa i 154 wystawców. Większość wystawców zagranicznych wystawiała w standach ogólnych, segregowanych wedle profesji, natomiast Włochy, Japonja, Rosja, Meksyk, Austrja i Afryka południowa wystawiały jako odrębne ugrupowania narodowe. Transakcje miały być podobno ożywione, zwłaszcza w dziale mechaniki i elektryczności, mniej ożywione w dziale spożywczym.

(z) **Wykonanie klauzul gospodarczych traktatu w Saint Germain.** Rząd austrjacki przesłał celem rejestracji do Sekretarjatu Ligi Narodów konwencję zawartą w dniu 29 marca 1924 r. pomiędzy Austrją a Belgją, w wyniku artykułu 15 konwencji z dnia 4 października 1920 r. pomiędzy temiż państwami, a dotyczącej zastosowania klauzul gospodarczych traktatu Saint Germain z dn. 10 września 1919 r.

(z) **Deficyt poczty amerykańskiej.** Sprawozdanie finansowe departamentu poczt za ostatni rok budżetowy wykazuje, iż niedobór wynosił zgórą 100 milj. dolarów. Prezydent Hoover zaalarmowany tym wielkim deficytem odbył kilka konferencyj z sekretarzem poczt omawiając sprawę reorganizacji departamentu z zastosowaniem jaknajdalej idących oszczędności.

(z) **Zamknięcie międzynarodowego kongresu leśnych stacyj doświadczalnych w Stockholmie.** W ub. sobotę nastąpiło zamknięcie międzynarodowego kongresu leśnych stacyj doświadczalnych w Sztokholmie. Kongres zdecydował po 19-letniej przerwie wznowienie międzynarodowego związku leśnych stacyj doświadczalnych, którego biuro znajdować się będzie stale w Szwecji. Zgodnie z przyjętym statutem związku wszystkie rządowe leśne stacje doświadczalne stają się automatycznie członkami związku, natomiast stacje prywatne oraz poszczególni badacze przyjęci będą na członków związku, po uprzedniem balotowaniu.

Z WYDAWNICTW

(w) Wyszedł z druku Nr. 7 „Ech Leśnych" (Warszawa) czasopisma ilustrowanego, poswięconego propagandzie leśnictwa wśród społeczeństwa. Obok licznych ilustracyj, zeszyt zawiera w treści artykuły: S. Figlarowicza p. t. Obronne znaczenie lasów naszych S. Ruśkiewicza — Granice leśne. Inż. J. J. Karpińskiego — Konstatujemy fakty, nie znamy przyczyn. J. Kloski — Historja zrzeszeń leśnych w Polsce. R. Kinlego — Zmierzch barci leśnej. K. Makuszyńskiego — List z Poznania. Inż. M. Jezienieckiego — Rozwiązanie umowy z firmą „Century". H. Holstorpa — Obrazek leśny. Ponadto: „Z niwy leśnej", „Echa łowieckie" z art. inż. W. Szczerbińskiego p. t. Cietrzewie, „Z miesiąca", Z teatru" i „Dodatek Rolniczy".

Chodzież
posiada codzienne pismo
»Kresy Zachodnie«
Polecamy się wszystkim interesentom
Administracja
Chodzież, ul. Krótka 1.

Mixin —
najlepszy i najtanszy
proszek mydlany

W podróży
jest najlepszym środkiem orzeźwiającym dobra czekoladka. Czekolada oraz kakao, największej fabryki czekolady w Polsce A Piasecki S. A. w Krakowie, urządzonej wg. najnowszych zdobyczy techniki, wyrabiane są z najszlachetniejszych i najczystszych surowców i dzięki temu są niedoścignione. Pw 3950-70,414

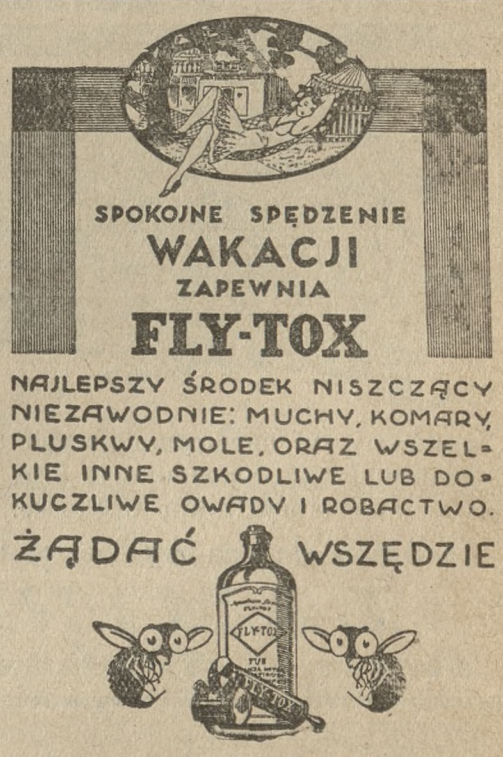

W poniedziałek, dnia 29 lipca r. b., o godz. 10 przed południem, zmarł nagle, nasz drogi ojciec, brat i teść, ś. p. zw 17 926

Wincenty Zięciak

przeżywszy lat 60. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 2 sierpnia r. b., o godz. 6 po południu, z domu żałoby Sołacz, ul. Wołyńska 5, na cmentarz parafjalny św. Wojciecha.

Msza św. za spokój duszy Zmarłego, odbędzie się nazajutrz, o godz. 8 rano, w kościele św. Wojciecha.

W ciężkim smutku pogrążona

Poznań, w sierpniu 1929. **rodzina.**

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Ś. P.

Zygmunt Kłonicki

Członek Zarządu i skarbnik Komitetu Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej Miasta Poznania, asesor Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu

rozstał się nagle z tym światem, w czwartek, dnia 25 lipca 1929. Jako gorliwego i pełnego poświęcenia pracownika na niwie społecznej żegnamy serdecznie, a pamięć Jego zawsze wśród nas pozostanie.

Pw 3966-31,124 **Komitet L. O. P. P. Miasta Poznania.**

Dnia 30 lipca 1929 r., zmarł członek nasz, ś. p.

Józef Horodeczny

Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 2 sierpnia, o godz. 4,30, z kostnicy cmentarza na Jeżycach. Szanownych Kol. prosimy o liczny udział w pogrzebie. zw 17 914

Związek Właścicieli Dorożek Samochodowych w Poznaniu.

W dniu 30 lipca 1929 r., zasnął w Bogu, po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, w 25 roku życia, mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, brat, szwagier i wuj, ś. p. zw 17 912

Józef Horodeczny

o czem zawiadamia

w ciężkim smutku pogrążona

żona z dziećmi i rodziną.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 2 sierpnia o godz. 4,30 z kaplicy cmentarza jeżyckiego.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci kochanego męża i ojca, ś. p. zw 17 923

Karola Pfonta

odprawione zostaną

nabożeństwa żałobne

w Poznaniu, w poniedziałek, dnia 5 sierpnia r. b., o godz. 9 rano, w kościele Serca Jezusowego na Jeżycach,

w Krotoszynie, w sobotę, dnia 3 sierpnia r. b., o godz. 8,30 rano, w kościele farnym.

Żona z dziećmi.

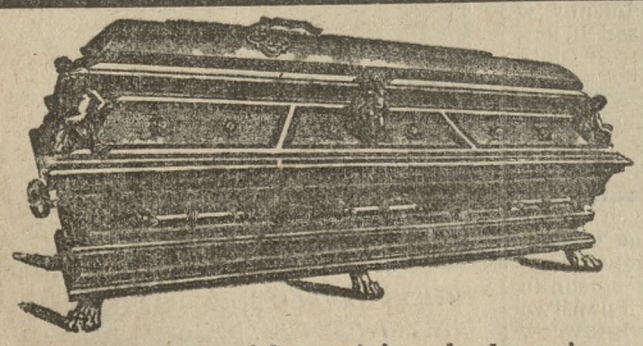

polecamy od najskromniejszych do najwykwintniejszych, specjalne fasony, dotąd nie fabrykowane w Polsce. zw 17982

Posiadamy stale na składzie gotowe figury.

LAMINA

Poznań, ul. Wrocławska 15.

Baczność!

Dziś nastąpiło otwarcie nowego

Salonu Mód „Zofja“

pod kierownictwem fachowych i długoletnich sił o czem zawiadamia i poleca się po najniższych cenach, zapewniając akuratne i punktualne wykończenie

Salon Mód „Zofja“

ul. Bukowska 1, II p.

Nowy gmach P. K. O.

Cennik Salonu Mód „Zofja“

od szycia

płaszcze .	od 25.—	zł
kostjumy	„ 25.—	„
suknie . .	„ 15.—	„
szlafroczki	„ 10.—	„
bluzeczki .	„ 5.—	„

zw 17922

Fabryka z willą

zaraz tanio na **sprzedaż**, stosowna na każde przedsiębiorstwa, zabud. zaw. ca 2 morgi, centr. ogrzew., światło elektr., położone przy Państw. Kol. przy wpłacie 15000 zł.

Liebrecht, Koronowo

zw 17879

Poszukiwana zaraz na wieś

sekretarka

polsko-niemiecka. Ofertę z podaniem pensji do Kurjera **zw 17901**

PORANEK....

Kto rano wstaje temu Pan Bóg daje! Kto się rano dobrze czuje, ten już jakby nawpół wygrał dzień.

Nadzwyczaj ważną jest ranna kąpiel, która dzięki "4711" staje się jeszcze bardziej odświeżającą i ożywczą. Stosujcie dla pielęgnacji ciała — prócz wody kolońskiej i inne wyroby "4711" — a lepiej dnia nie możecie rozpocząć.

№ 4711. Eau de Cologne

Wytwarzana całkowicie w kraju, przez generalnego zastępcę: firmę Z. BOCHNER i S-ka, Dziedzice. zw 2733

Poszukujemy od 1 września b. m.

samodzielnej starszej ekspedjentki

do Konfekcji damskiej oraz

samodzielnych starszych i młodszych

ekspedjentów

do oddziałów Materjałów wełnianych, bawełnianych i Konfekcji Męskiej.

Wyczerpujące oferty z dołączeniem fotografji upraszamy

B-cia Gumińscy - Dom Towarowy

Starogard, Chojnicka 1. nw 2809

Na raty miesięcznie **18 zł.**

Pierwsza wpłata 36,00 zł

Kromczyński

Poznań

Aleje Marcinkowskiego 5.

npw 4028/8

Kokosy i Manila

K. Kużaj

27 Grudnia 9

K. K. P.

Pw 6339/80-0.6543 i 6559

Szkoła gospodarstwa domowego

w **Chodzieży** przyjmuje zapisy uczenic na nowy rok szkolny od września r. b. Opłata miesięczna 15,- zł. **Kierowniczka.**

zw 17880

Ksiądz

zastąpi Konfr. na parafji wiejskiej, na 2 tygodnie w sierpniu. Zgłoszenia **Agencja Kurjera Pozn. w Gnieźnie 327**

Mleczarski pomocnik

kawaler, trzeźwy, solidny, znający mleczarską książkowość, żurnal amerykański i korespondencję, obeznany dobrze w mleczarstwie, **potrzebny natychmiast.** Posada stała i dobrze płatna. Zgłoszenia nw 3052

Maksymiljan Bąkowski — Krotoszyn

Koźmińska 58.

Poszukuję zaraz

pomocnika

starszego z branży żelaza, sprzętów kuchennych, domowych i artykułów budowlanych, na stanowisko pierwszego ekspedjenta. Zgłoszenia tylko piśmienne z odpisem świadectw i podaniem pensji, przy wolnym stole i stancji. dw 1401

J. Górny, Żnin.

OSTRZEŻENIE: Chcąc nabyć proszki naszego wyrobu, należy przy kupnie akcentować i wyraźnie żądać oryginalnych proszków z „Kogutkiem“ Gąseckiego, znanych od lat trzydziestu. Zwracajcie uwagę i odrzucajcie uporczywie polecane naśladownictwa w podobnem do naszego opakowania. nw 8975

Samochody ciężarowe

Komnick, Ford, Stoewer, Chevrolet, Opel nowe i używane od 1—5 ton, autobusy nowe i używane jako kupna okazyjne poleca „KOMNA“ T. z o. p. Automobile. Poznań, ulica Dąbrowskiego 83-85. Tel. 7767 i 5478.

nw 2827

Od 1-go do 15-go sierpnia

Propagandowa sprzedaż ręcznie wiązanych dywanów!

Dywany perskie i orientalne.

Przed nadejściem nowego transportu postanowiliśmy wyprzedać zapas obecny po cenach **niezwykle zredukowanych.**

Okazja niebywała. — Piękny starannie wybrany **prawdziwy** dywan perski był i pozostanie najwspanialszą ozdobą mieszkania. — Kto chce dobrze a po wyjątkowej cenie nabyć dywan perski niech zwiedzi teraz nowy specjalny magazyn, a zostanie rzetelnie i fachowo obsłużonym. Ryzyko wykluczone, gdyż perski dywan kupiony u nas odbieramy każdego czasu zwracając pełną sumę.

K.K. P.

Dywany smyrneńskie produkcji krajowej.

Polskie dywany ręcznie wiązane nie przedstawiają jednolitego gatunku. Naszą zasadą jest prowadzić tylko najlepszy wyrób, to też najsprawniejsze trzy wytwórnie, których wyłączną sprzedaż na Poznańskie posiadamy, zatrudnione dla nas cały rok. — Przy równym gatunku jesteśmy pod względem cen bez konkurencji. — Wybór największy w Polsce. — Podczas sprzedaży propagandowej **ceny zniżone do minimum.** Niezapominajmy, że wyroby krajowe mogą być równie dobre, a nawet lepsze jak zagraniczne i popierajmy przedsiębiorstwa, które starają się tego dowieść.

Dywany wysokiego gatunku są w rzeczywistości tanie, gdyż są trwałe i posiadają nieznikomą wartość. — Prosimy obejrzeć wystawę sklepową.

Centrala Dywanów KAZIMIERZ KUŻAJ, ulica 27 Grudnia nr. 9

Największy dom specjalny w Poznaniu

Rok założ. 1896.

Zamożni i przedsiębiorczy ludzie jeżdżą jedynie na autach które są:

wykwintne w wyglądzie,
eleganckie,
bardzo szybkie,
przytem wygodne,
łatwe do kierowania i niezbyt drogie,
co razem stanowi wszystkie możliwe zalety auta, marki **„PRAGA"**

Reprezentacja na Wielkopolskę i Pomorze: „PRAGA" Automobile Poznań, pl. Wolności 11, tel. 55-33. Telegramy: Autopraga. **Reprezentacja na b. Król. Polskie i Kresy:** inż. St. Nawakowski Sp. z ogr. odp. Warszawa. Salon samochodowy: Kredytowa 4. Garaż: ul. Wolska 81. Tel. 291-34, 181-34 i 91-34, Telegramy: Centropług. **Reprezentacja na Małopolskę, Śląsk i Wołyń:** Henryk Buchstab, Lwów, ul. Jagiellońska 7. Telefon 305. Telegramy: Buchstab Jagiellońska. Pw 8929

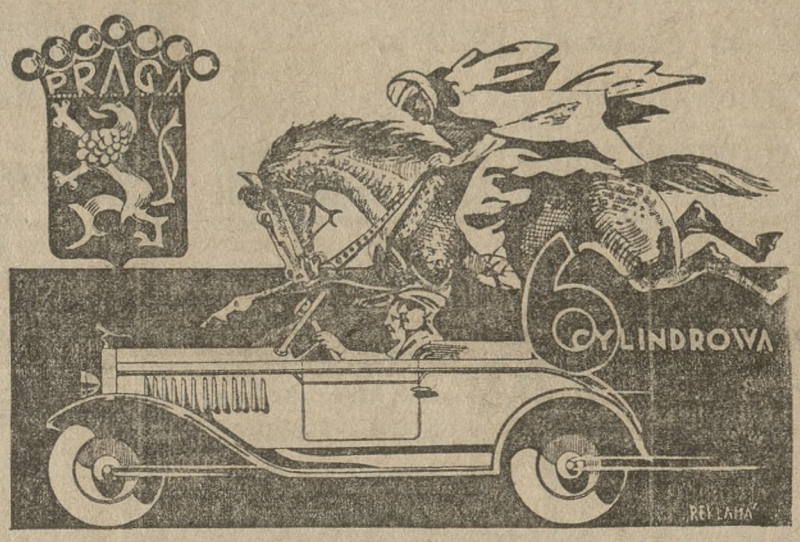

Przy Starym Rynku

lokal

na I piętrze od podwórza ca. 60 kw. mtr, nadający się na skład lub biura od zaraz do **wynajęcia.** Zgłoszenia do Kurjera **zw 17915**

Samochód

Chevrolet 4 cyl. rocznik 28 mało używany tanio na **sprzedaż.** Zgłosz. do Kurjera Pozn. pod **zw 17913**

United States Lines

Amerykańska Rządowa Linja Okrętowa

Bilety 1, 2 i 3 klasy do Ameryki.
Udzielamy wszelkich informacyj.
Reprezentacja: United States Lines
„Komna" Sp. z o. p. Poznań, ul. Dąbrowskiego 83-85.
Telefon 77-67 nw 2576

Patenty

rzecznik patentowy
F. WINNICKI, inż. dypl.
wzory, znaki towarowe w Polsce i zagranicą.
Poznań, ul. Konopnickiej 7.
zw 16287

Wielki wybór lasek i parasoli

najnowszych fasonów od najtańszych do najwykwintniejszych poleca spw 3987

POZNAŃSKI DOM PARASOLI
M. Drozdowska, Poznań, św. Marcin 22.

Odstąpię natychmiast

czteropokojowe umeblowane mieszkanie z kuchnią,

łazienką etc., urządzone z komfortem. Zgłoszenia do Kurjera **zw 17930**

Zalety najdroższego mydła zagranicznego jak: świetne mydlenie się, oszczędność w użyciu, przepiękny zapach, absolutna nieszkodliwość dla skóry, jednoczy w sobie mydło toaletowe

UNIWERSALNE po 1.25,— zł

z f-mą DROGERJA UNIVERSUM, POZNAŃ ul. Fr. Ratajczaka 38.

Do nabycia tylko w powyższej drogerji. Każdy nabywca z entuzjazmem poleca je drugiemu!

Pw 9804-18.824

Przeciw chudości

używać należy naszego wypróbowanego od lat proszku odżywczego „PLENUSAN". W krótkim czasie znaczny przyrost wagi, kwitnący wygląd i pełne kształty ciała. Wzmacnia również krew i nerwy. Polecany przez lekarzy i profesorów. 1 pudełko 6,— zł; 3 pudełka 15,— zł. Przy zapłacie zgóry wysyłka franco Pw 3247-0,1100

DR. GEBHARD & SP. — GDAŃSK, ODDZ. 153a.

Trzy wagony suchych zdrowych

desek stolarskich

23 mm. oddamy jeszcze po bardzo korzystnej cenie.

Tartak Parowy, Rakoniewice, tel. 22.

Pw 3868-31,19

BUTELKI

korkowe do piwa w większych ilościach kupię.
Zgłoszenia do eksped. Kurjera Poznańskiego pod nw 3046

NOWOCZESNE

ELEKTRYCZNE

REKLAMY SWIETLNE

z oświetleniem żarówkowem

Samoczynne **WŁĄCZNIKI** silnikowe dla reklam z oświetl. ruchomem do **500** kontaktów

Wykonanie
TRWAŁE SOLIDNE EFEKTOWNE

ZJEDN. PRZEDSIĘBIORSTWA ELEKTR.
INŻ. K. GAERTIG I S-KA. Sp. z o. o.
ulica Pocztowa 26 **POZNAŃ** Telefon 35-84 i 25-82
Rok założenia 1903

Liczne referencje, kosztorysy i projekty na żądanie.
Pw 3061-25,2

KAMIENICE

w Poznaniu, w centrum miasta, z centralnem ogrzewaniem, zamienię na majątek ziemski. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego **w Gnieźnie, Lp. 333.** nw 3045

LEKARZ

dr. medycyny, **pragnie osiąść** na stałe **w dobrej okolicy** i uprasza o wskazanie miejscowości z podaniem możliwie szczegółowych informacyj i warunków mieszkaniowych pod **nr. 5399 do „Reklamy Polskiej", Aleje Marcinkowskiego 6.**
Kw 706

CZEKOLADKI BISZKOPTY, CUKIERKI, MARMELADKI W FIRMIE PATYK

FIRMA ISTNIEJE LAT 30. — ALEJE MARCINKOWSKIEGO 6 (PRZY POCZCIE).

Pw 8260-29,1

OBUWIE od 1 sierpnia r. b. Sprzedaż posezonowa

po znacznie zniżonych cenach.

Wielki wybór w dobrych gatunkach i modnych fasonach.

Józef CHUDY, Wielki skład obuwia Poznań, Stary Rynek 38/39

dom obok Czerwonej Apteki, tel. 22-28. Pw 8059/60-31,115/16

Wypożyczalnia książek

B-cia NITECCY
Ślusarska 7
(między Wodną a Woźną)

Bogato zaopatrzone w wszelkie nowości.

Warunki prenumeraty dogodne.

Pw 3956-31,108

Handlowiec

zaraz lub od 15. 8. r. b. — potrzebny.

WACŁAW NOWAK, Szubin

Skład towarów kolonjalnych, porcelany i sprzętów kuchennych. Pw 3955-63,777

Najsłówniejsze nagrody na VIII. Międzynarodowym Raidzie Automobilklubu Polski

w dn. 16-23 czerwca 1929 r.

otrzymały

CZTEROCYLINDROWE, CHŁODZONE POWIETRZEM SAMOCHODY

Nagrodę Ministra Spraw Wojskowych za największą regularność jazdy zdobył Jan Ripper na samochodzie Tatra.

Nagrodę dla zespołu fabrycznego trzech samochodów, które skończą Raid bez punktów karnych — zdobyli Vermirovsky, Bojanovsky i Hovanec na samochodach Tatra.

Samochody Tatra były jedynym zespołem, który ukończył bieg bez punktów karnych.

TATRA-AUTO

Skład fabryczny
Poznań, Kantaka 7
Telefon 40-24.

Pw 3949-21,338

Dzielny

ekspedjent-dekorator

oraz **uczeń**

potrzebny od 1. 9. 29 r. Referencje odpisy świadectw oraz warunki co do pensji proszę nadesłać.

B. Rosiński, Poznań, Wielka 26.

Skład bławatów. zw 17919

Urzędnik

rach. kas., stan. kierow., w mniejszem mieście powiatow. przyjąłby zajęcie poboczne. Łask. oferty z podaniem zajęcia i warunków do eksped. Kurjera Poznańskiego pod zw 17 920

UCZNIA

do biura warsztatowego **przyjmiemy.** Zgłoszenia piśmienne z odpisami świadectw

Zjednoczone Przedsiębiorstwa Elektryczne Inż. K. Gaertig i S-ka. Sp. z ogr. odp.

Poznań, ul. Pocztowa 26. Pw 3964-31,121

Krokiety Hamaki Rakiety Tennisowe

wielki wybór przyborów do nauki pływania i przyborów kąpielowych

Czepki kąpielowe, gumowe trzewiki plażowe i kąpielowe sprzedaje po cenach najniższych

Od dziś na wszelkie przybory do sportu latowego **10% rabatu.**

Wystawiam na P. W. K. dział Wych. Fiz.

DOM SPORTOWY

Poznań, św. Marcin 14.
Toruń, Mostowa 38.
Telefon 345.

Cenniki i katalogi wysyłam gratis. Pw 3957-31,109

Poszukujemy zaraz biegłej

maszynistki - korespondentki

ze znajomością języka niemieckiego. Pisemne zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw przyjmuje

Automobilklub Wielkopolski

Poznań, Kantaka 1. zw 17925

Wydaje

obiady

na maśle. Cena 1,25 zł.

Nowy Rynek 14-15 parter, lewo.

OSTATNIE 7 DNI!

Największy dziwoląg natury.

Żywy człowiek o głowie i twarzy zwierzęcej pomiędzy innemi 1 000 eksponatami Pw 3843-55,844

w Muzeum anatom. patolog. i chorób wenerycznych

przy ul. Bukowskiej 20 (Kasyno Oficerskie).

Muzeum czynne od godz. 10-tej rano do 10-tej wiecz.

Do mającego się otworzyć większego składu kolonjalnego i delikatesów w Bydgoszczy, poszukuje się zaraz lub później

I. EKSPEDJENTA

z branży, z odpowiednią praktyką.

Uwzględnia się tylko zgłoszenia z podaniem warunków i referencyj oraz dołączeniem odpisów świadectw i życiorysu pod nw 3056

Skrzynka pocztowa 129 — Bydgoszcz.

TYLKO

Lakiery - Emalje - Farby marki

„SMOK"

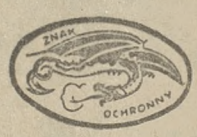

są najlepsze i najtrwalsze.

Kto „Smokiem" maluje, Nigdy nie żałuje. Kw 1829

Lokal fabryczny

ca 200—300 m² **poszukuję.** Oferty Kurjer pod **zw 17929**

P. T. Klijentów zawiadamiam, że

już powróciłem

i że moje **biuro prawniczo-skarbowe w Poznaniu przy ul. Skarbowej nr. 8, I. p., tel. 26-42** otwarte jest od godz. 9 do 1-szej i od 4 do 6 po południu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Kazimierz Weinar

em. Naczelnik Wydziału Wielkopol. Izby Skarbowej.

zw 17916

Płachty żniwne
Płachty nieprzemakalne
Worki do wszelk. celów

poleca po niskich cenach

Fa. SZULC i KUNERT

Fabryka Namiotów, Płacht i Worków
POZNAN, ul. Woźna 12
Telefon nr. 5802.

Wypożyczamy

płachty nieprzemakalne do krycia stogów i wagonów na korzystnych warunkach.

Kw 689

Unieważniamy

zaginione upoważnienie do inkasowania pretensyj naszych i do zbierania zamówień przedstawiciela naszego **p. Witolda Tomaszewskiego.** zw 17911

P. Zwierzyński - Gniezno

Fabryka mydeł i proszków do prania.

Największy

magazyn trumien i skład mebli

istniejący od przeszło 28 lat w Gnieźnie z powodu choroby właściciela zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego w Gnieźnie 325 nw 2788

Poszukuję

wieczorowego zajęcia

li tylko prac biurowych (znajomość książkowości.) Oferty Kurjer **zw 17917**

NASZA TANIA SPRZEDAŻ POSEZONOWA

jest nadzwyczajną okazją zaopatrzenia się w towary latowe po niskiej cenie.

Woale kol. pięk. wz. . . . . teraz od 4.50
Jedwabie do prania . . . . . teraz od 3.00
Popeliny do prania . . . . . teraz od 4.40
Marocaine ładne kol. . . . . teraz od 1.75
Muśliny wełn. d. 9,50 8,50 . . . teraz od 4.80
Muśliny bawełn. . . . . teraz od 1.20

Partja frotteé kol. daw. 7,50 . . teraz od 2.50
Płótna pościel. 140 sz. . . . . teraz od 2.50
Płótna koszulowe . . . . . teraz od 1.20
Madapolamy . . . . . teraz od 1.75
Inlety pod gwarancją . . . . . teraz od 2.80
Adamaszek pościel. . . . . teraz od 2.90

Materjały męskie po cenach okolicznościowych. Jedwabie olbrzymi wybór.

ST. MUSZYŃSKI, Poznań, Stary Rynek 95/96.

Pw 3953/4-31,113/4

Książkowa-Książkowy

zaraz potrzebny, obeznany z żurnalem amerykańskim, biegły w korespondencji polskiej i niemieckiej jak i pisaniu na maszynie Underwood. Zgłoszenia **do „Par" Aleje Marcinkowskiego 11, pod P 31,118**

Pw 3961-31,118

RESZTÓWKA!

440 mórg, ziemia w połowie pszenna, łąk 40 mrg., 2 rybne stawy, 4 mrg. ogrodu, zabudowania, wszystko mas. murow., pałacyk na suterenach o 8 pok. i kuchni, 9 koni, 20 sztuk bydła, 10 świń grubych, martwy kompletny, obsiew: buraki cukr., pszenica, owies, koniczyna, żyto i t. d.; roczna renta 450,— zł, od miasta powiatowego 3 klm. Majątek bez żadnych długów i ciężarów. Cena 185 000,— zł, ostateczna 180 tys., wpłaty 100 000,— zł, reszta w/g. ugody. Zgłoszenia: **W. NETTER, WRZEŚNIA, ul. Gnieźnieńska 5, II. p.** nw 2802

Licytacja dobrowolna

W poniedziałek, dnia 5 sierpnia r. b., o godz. 4,30 po poł., w biurze moim przy Wałach Jagiełły 3, sprzedawać będę według próbek, większą ilość: zw 17 933

oliwy prowansklej

w beczkach a 200 kg, w puszkach a 5, 10 i 20 kg oraz w butelkach a 1 ltr.

Teofil Bartkowiak — kom. sąd. z pol. — Poznań
Wały Jagiełły 3.

ŚWIETNY ZAROBEK!!

mogą osiągnąć osoby poważne przez wprowadzenie nowego systemu oszczędnościowego, połączonego z ubezpieczeniem na życie, który zagranicą osiągnął niebywały sukces. Przy minimalnych wkładach od 20 gr dziennie począwszy, dajemy możność zaoszczędzania poważnych sum i bezpłatną asekurację na życie oraz po wpłaceniu pierwszych rat, ozdobny zegar stołowy. Osobom chcącym się zajmować akwizycją zapewniamy stałą i pewną posadę ze znaczną możliwością zarobku. Szczegółowe zgłoszenia pod Tp 93

„BANK" KRAKÓW, SKRYTKA POCZTOWA 368

OGŁOSZENIE

Osiągniętą nadwyżkę z licytacji przedmiotów zastawionych pod nr. **66106 do 74238 w dniu 10 do 18 lipca 1929** w Lombardzie Miejskim wypłacać będziemy za przedłożeniem dowodu zastawu **od 14 sierpnia do 14 września 1929.** nw 3053/4

Po upływie wyznaczonego terminu tracą interesenci wszelkie pretensje.

LOMBARD MIEJSKI
Poznań, ul. Sieroca, narożnik ul. Nowej.

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE

Na dolecenie ugodowe upadłego dłużnika, kupca **Władysława Pawelczaka,** właściciela firmy **„Hurtownia Bławatów" w Lesznie,** z dnia 20 lipca 1929, wyznacza się termin do zawarcia przymusowej ugody między nim a nieuprzywilejowanymi wierzycielami upadłości oraz do dodatkowego ustalenia zgłoszonych wierzytelności **na dzień 21 sierpnia 1929 r., o godzinie 10,** w niżej podpisanym sądzie. nw 2968

Dolecenie zawierające warunki przymusowej ugody wraz z oświadczeniem wydziału wierzycieli wyłożone jest w sekretarjacie sądowym Sądu upadłości do wglądu uczestniczącym.

Leszno, dnia 25 lipca 1929 r.

Sąd Grodzki.

Licytacja przymusowa

W sobotę, dnia 3 sierpnia 1929 r. o godz. 10 przed połud. sprzedawać będę w drodze licytacji przymusowej najwięcej dającemu za gotówkę:

80 rolek papy, 7 wałków papieru, około 2 wagony tektury do wyrobu papy, 250 beczek próżnych, 1 maszynę do pisania, wagi decymalne, 5 okien żelaznych, stoły, krzesła, biurka, regały i wiele innych drobnych rzeczy.

Licytacja odbędzie się w Fabryce papy w Jarocinie. Przedmioty obejrzeć można 10 minut przed licytacją.

Jarocin, dnia 31 lipca 1929 r.

Sikorski
nw 3051 **Komornik sądowy.**

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W piątek, dnia 2 sierpnia 1929, o godz. 11 przy ul. Woinica 2 (w podwórzu), odbędzie się sprzedaż za natychmiastową zapłatą: nw 3047/8

3 maszyn do pisania, 3 maszyn do szycia, 2 umywalek, 2 luster, aparatu (Elektro-Lux), szyfonierki, zegara ściennego, stołu składowego, szafy oszklonej, wózka ręcznego, stojaka do garderoby, 35 czapek sportowych, większej ilości guzików, ca 26 mtr. podszewki, 100 paczek taśmy, 58 koszul nocnych, 1 wału materjału, lampy elektrycznej, wagi do listów, 2 koszy do papieru, bufetu i 6 krzeseł.

Obejrzeć można 15 minut przed sprzedażą.

Magistrat XIII.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

29 POWSZECHNA WYSTAWA KRAJ.

Kapelusze
filcowe najgustowniejsze od 10 zł poleca „Regina" św. Marcin 78. zdw 33 336

1 SPRZEDAŻE

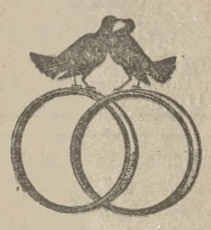

Ślubne
obrączki złote od 16 do 100 zł, zegarki szwajcarskie od 20 do 100 zł, oraz wybór podarków w biżuterji poleca Chwiłkowski, Św. Marcin 40. zdw 34 024

Jadalnie
sypialnie, kanapy, leżanki, materace nakładki najtaniej za gotówkę na raty. Ludwig, Dolna Wilda 76. bpw 3 439-40

Skład
2 pokoje z kuchnią wynajmę za 2 letnią dzierżawę 7.500 zł Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 638

Rzeźnictwo
interes dobrze zaprowadzony, urządzeniem warsztatowem i zapędem elektrycznem jest zaraz na sprzedaż. Kaźmierowski, Poznańska 8/10. zdw 33 720

Folwark
165 mórg pszennej ziemi, masywne zabudowania, kompletne inwentarze, natychmiast na sprzedaż. Cena 85.000, wpłaty 40 000. Cyraniak, Poznań, św. Marcin 63 zdw 33 865

Pianino
pierwszorzędne sprzedam. Wskaże Kurjer zdw 33 725

Willę
komfortową wszelkie wygody, 8 pokoi, łazienka garaż, ogródek w malowniczej okolicy gimnazjum sprzedam lub wydzierżawię. — Zgłoszenia Kurjer zdw 33 641

Za skład
z mieszkaniem oddam duże nowoczesne mieszkanie w nowej dzielnicy. Oferty Kurjer zdw 33 635

Do sprzedania
parcela w Puszczykowie blisko dworca Informacje: Wierzbięcice 29, III piętro, lewo. zdw 33 665

Restauracja
dobrze prosperująca do sprzedania w Poznaniu. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 33 707

Sprzedam
dom masywny z zabudowaniem i ogrodzeniem, nadający się na letnisko, ogród owocowy i 2 morgi ziemi sad warzywny, 1 km od kolei, ½ km od wody i miasta, piękne położenie wśród lasów sosnowych. Zgłoszenia J Smuszkiewicz, Zielona góra, p. Obrzycko. zdw 33 708

Szpice
białe, stara i dwa młode sprzedam L. Wieczorek, „Lubań" T. A. w Luboniu zdw 33 750

Do składu cygar
elegancki zapalacz stołowy sprzeda Skład cygar, Wielka 15, narożnik. zdw 33 775

Maszyny
dwie do pisania (Adler) sprzedam korzystnie. Towarowa 21, IV. zdw 33 766

Dom
II. piętrowy z dwoma sklepami za 85 000 w śródmieściu, willa 50 tys., 800 mórg ziemi za 400 000 sprzeda Foplawski, Toruń, Wielkie Garbary 14 telefon 450 zdw 33 755

Futro
silowe bardzo korzystnie na sprzedaż. — Magazyn bławatów, Marszałka Focha 39. zdw 33 787

Wóz
piekarski, jak nowy, z powodu zmiany przedsiębiorstwa zaraz tanio na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 33 812

Akumulatory samochodowe
najlepszej jakości dostarcza jak i naprawia, udzielając 1 rok gwarancji za naprawę po najniższych cenach. „Frampol", Grobla 27. zdw 34 017

Skład
przy ul. Półwiejskiej zaraz sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 33 634

Parcele
pod budowę w różnych rozmiarach do sprzedania. Maciejewski, Dąbrowskiego 88. zdw 33 672

Domek
w Poznaniu z ogrodem, 5 pokoi zaraz wolne za cenę 37.000 zł, wpłaty 20.000 zł do sprzedania. Oferty Kurjer zdw 33 673

Domek
wiejski dobrze utrzymany z chlewem, śpiżarnią masywne, na półtora morgi ogród owocowy i studnia z powodu wyjazdu za 2.700 zł w okolicy Śremu natychmiast do sprzedania Oferty Kurjer zdw 33 660

Skład
kapeluszy damskich korzystnie sprzedam Oferty Kurjer zdw 33 657

Na sprzedaż
elegancki pokój męski dębowy, mało używany, garnitur klubowy. Oferty Kurjer zdw 33 719

Pianino
tanio sprzedam, 27 Grudnia 9, III. zdw 33 873

Willa
6 pokojowa, Solacz, 45.000, wpłaty 30.000, 7 pokojowa Puszczykowo 38.000, wpłaty 25.000, 5 pokojowa Swarzędz 23.000, wpłaty 18.000 sprzeda Biuro Handlowe, Romana Szymańskiego 1, zdw 33 902

Porcelanę
kupić tylko w Hurtowni Wroniecka 24, w podwórzu, tam się zawsze dobrze i tanio kupuje. zdw 33 895

3 ubrania
męskie jeden płaszcz wiosenny na wysoką figurę w dość dobrem stanie sprzedam. Szkolna 13, wysoki parter, lewo. zdw 33 904

Rewerendę
sprzedam tanio. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 906

Motocykl
z przyczepką 6 KM. mało używany sprzedam. Zł 1.500,—. Zgłoszenia od 19 godz. Nowak, Rybaki 8. zdw 33 913

Okulary
oraz wszelkiego rodzaju szkła sprzedaje najtaniej A Matysiak św. Marcin 9-10 obok kościoła. bpw 885

Dorożkę
samochodową 6 osobową stałą koncesją 4.000. „Centrum", Żydowska 5. zdw 33 894

2 konie
półkryty powóz i omnibus sprzeda Edmund Jankowski, spedytor Poznań, Zwierzyniecka 29. Pw 3951 31,60

Skład
urządzeniem wraz mieszkaniem mieście blisko Poznania nadaje się na każdą branżę oddam tanio z powodu przejęcia po rodzicach. Znaczek na odpowiedź. — Oferty Kurjer zdw 33 700

Obraz
jest najcenniejszym upominkiem wielki wybór, ceny najniższe tylko we firmie Witold Leworski Wrocławska 36 specjalność oprawa obrazów Kw 604/5

Skład
blisko Starego Rynku o dwóch oknach wystawowych natychmiast do sprzedania. Pośrednicy wykluczeni. Oferty składać proszę Kurjer Poznański pod zdw 32 810

Prasa
do słomy znanej fabryki Welger w stanie używalności, tamże używany motor 14-konny na podwoziu fabryki Motorenfabrik Marienfelde tanio do sprzedania. Adres administracja dóbr Kamień, poczta Kalisz skrz 52. dw 1270

Tanio
się ubierzesz, umeblujesz w Domu Komisowym, św Marcin 78a Pw 3073

Jadalnię
dębową zegarem, solidna praca sprzedam tanio. Bukowska 9, stolarnia. zdw 33 968

Majątek
rycerski 2.000 mórg, 1.000 pod pług, reszta łąk i lasu, ziemia pszenna, dwór I. kl 16 pokoi, w 20 morgowym parku, inwentarze nadkompletne, przy szosie, kolej w miejscu, natychmiast na sprzedaż. Cena 750.000, wpł. 400 000. Zgłoszenia Cyraniak, Poznań, św. Marcin 63. zdw 33 973

Na sprzedaż
2 szafy kuchenne i do rzeczy. — Zgłoszenia ul. Czesława 18 a, IV. piętro. zdw 33 918

Futra
Ceny znacznie zniżone. Najkorzystniejszy czas na wszelkie reperacje i przefasonowania futer które wykonuje w własnej pracowni. Marjan Bak, skład futer Aleje Marcinkowskiego 18 zdpw 30 162

Wózki
dziecięce tanie i dobre poleca — „Gumy", 27 Grudnia 15, podw. zdw 29 618

Antyki
wielki wybór Bracia Pióro, Aleje Marcinkowskiego 28. Kp 661

Pianino
czarne sprzedam 700 zł. Adres wskaże Kurjer zdw 33 981

Szpica
białego, 2 letniego sprzedam tanio w dobre ręce. Kopernika 8, I., lewo. zdw 33 842

„Baly Sarmatia"
doga niem. samica 3 miesięczna, złotej maści, z czarną maską, uszy kopjowane, z rodowodem, cena 250 zł Hodowla Sarmatia, F M. Reibe, Nowawieś, p. Dąbrowa, k. Mogilno Pow. Wystawa Krajowa, duży srebrny medal zdw 33 818

Gospodarstwo
dobra ziemia w powiecie czarnkowskim, nad granicą niemiecką, 140 mórg tanio za 52.000 zł na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 814

Okazja
Cukiernia - kawiarnia
w Gdyni w dobrym punkcie do sprzedania zaraz za gotówkę 8,500 zł, piec cukierniczy z werandą z całkowitem urządzeniem. Zgłoszenia Cukiernia Ziemiańska vis a vis kościoła. nw 2 660

Skład
spożywczy z mieszkaniem nowo umeblowanem w Poznaniu przy ruchliwej ulicy korzystnie sprzedam 11.000 zł. Adres wskaże Kurjer zdw 33 954

Skład
spożywczy z mieszkaniem zamienię na mieszkanie. Adres wskaże Kurjer zdw 33 953

Majątek
430 mrg. dobrej średniej ziemi, w tem 100 mrg. łąk, zabudowania masywne, inwentarze kompletne, ½ klm. od miasta. Cena 190.000 zł, wpłaty 90.000 zł. Kwiatkowski, Gniezno Lecha 4, telefon 362. nw 3044

Majątek
390 mrg. pszennej ziemi, zabudowania i inwentarze kompletne, 2½ klm od miasta, gimnazjalnego. Cena 275.000 zł, wpłaty 80.000 zł. Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4, telefon 362. nw 3043

Majątek
1.200 mrg pszenno-żytniej ziemi, 1.000 mrg. ornej ziemi, zabudowanie i inwentarze nadkompletne. Cena 500.000 zł, wpłaty 300.000 zł. Kwiatkowski Gniezno, Lecha 4, telefon 362 nw 3042

Majątek
900 mrg. ziemi pszenno-żytniej, w tem 100 mrg łąk, 30 mrg. wody zarybionej 12 mrg. parku, zabudowania gospodarcze masywne, twardo kryte inwentarze kompletne, 1½ klm od miasta gimnazjalnego. Cena 500.000 zł, wpłaty 180.000 zł Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4, telefon 362 nw 3040

Majątek
1.800 mrg. średniej ziemi, w tem 700 mrg. lasu 600 mrg. dobrych łąk, zabudowania i inwentarze kompletne Cena 550.000 zł, wpłaty 150.000 zł Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4, telefon 362 nw 3041

Majątek
386 mrg. pszennej ziemi, dwór 7 pokoi, zabudowania masywne, twardokryte, inwentarze żywe i martwe kompletne. Cena 210 000 zł, wpłaty 90 000 zł. Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4, telefon 362 nw 3039

Piec
kaflowy, pokojowy i kilka futer na sprzedaż. Michałowski, Wały Zygmunta 10a. rw 6111

Rower
na sprzedaż Małe Garbary 3, Maćkowiak rw 6103

Drogerja
dobrze prosperująca, w mieście powiatowem (Poznańskie) z powodu stosunków familijnych zaraz do oddania. Wpłaty 12—15 tysięcy, dalsze ugoda. Zgłoszenia Kurjer dw 1427

Salon
mahoniowy, inkrustowany, biblioteki, sekretary, komody, serwantki, lustra, fotele, krzesła, stoły, stoliki na sprzedaż. Skarbowa 4, parter, lewo. zdw 33 930

Dom
II piętrowy, 2 składy, 6 lokatorów, dochód roczny 4,200 złotych, miasto powiatowe, cena 30.000 złotych, sprzeda „Polkomis", Plac Sapieżyński 2 a. zdw 33 929

Frakowe
ubranie eleganckie sprzedam tanio. Adres wskaże Kurjer rw 6096

Piekarnia
z całem urządzeniem i mieszkaniem do sprzedania. Zgłoszenia Agencja Oborniki. nw 3057

Skład
towarów kolonjalnych i delikatesów w mieście powiatowem na Pomorzu, dobre położenie w rynku z urządzeniem i towarem korzystnie do sprzedania. Zgłoszenia pod zdw 33 819 do Kurjera Poznańskiego

Rzadka okazja
Skład kolonjalny, dobrze zaprowadzony z towarem i przyległem mieszkaniem w mniejszem mieście blisko Poznania z powodu wojskowości spiesznie do sprzedania. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 33 243

Zaleszczyckie
pomidory 14 zł, miód pszczelny, kuracyjny 22 zł, jabłka, gruszki 12 zł w pięciokilowem opakowaniu franko za zaliczką wysyła S. Selzer, Zaleszczyki. zdw 33 204

Gospodarstwo
50 pszennej, masywne, kompletne lub zamiana na dom rzeźnicki Cena 35.000, wpłaty 25.000. Znaczek. Laszkiewicz, Wągrowiec, Strzelecka 50. zdw 33 266

Gospodarstwo
50 żytniej masywne kompletne z wymiarem. Znaczek. Cena 22 tys. Laszkiewicz. Wągrowiec, ul. Strzelecka 50. zdw 33 265

Pewna
egzystencja zakład emaljowania rowerów etc. w pełnem biegu zaraz do objęcia. Oferty Kurjer zdw 33 309

Skład
kolonjalny z dwoma pokojami i kuchnią, w dobrem położeniu, dzienny obrót 500—600 zł, na sprzedaż. Adres Kurjer zdw 33 351

Na artykuły
posezonowe udzielam 10 do rabatu. Polecam przepiękną bieliznę damską, koronki hafty, najmodniejszą biżuterję, artykuły kąpielowe, dziecięce, sukienki ubranka, fartuszki czapeczki, wyprawki dla niemowląt, zabawki. Wybór olbrzymi. Ceny najniższe.
Jankowska
Podgórna 10.
Pw 3264-29,192

25%

Parcela
ogród, 2 pokojowa masywna altana, 1850 metrów, końcowy przystanek Wilda okazyjnie 12.500 sprzedam. Fredry 6, zegarmistrz. zdw 33 970

Motocykl
na balonach F. N. 5. HP. nowy, sprzedam tylko za gotówkę, Poznań, Al. Marcinkowskiego 8, fotografja. zdw 33 945

Singera
maszyna bieliźniarka szybkobieżna korzystnie do nabycia. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 936

Motocykle Rex Akme
i Motosacoche najlepsze, najtańsze. Dogodne spłaty. Koszczyński, Pasaż Kino Apollo. zdw 33 948

Kasę
ogniotrwałą, jak nową, sprzedam tanio. Skarbowa 20, skład. zdw 33 473

Willa
9 pokojowa z kuchnią, łazienką, ½ morgi ogrodu, cała wolna, miasto powiatowe, 30 kilom. od Poznania, przy lasach i wodzie, okazyjnie za 30.000, wpłaty 20.000 sprzeda. Biuro Handlowe, Romana Szymańskiego 1. zdw 33 562

Samochód
Opel, 6 osobowy, gruntowny remont, mało używany, sprzedam 7 000 zł. Grzelak, Matejki 67. zdw 33 613

Skład żelaza
i artykułów budowlanych dobrze zaprowadzony w małem mieście w bliskości Poznania z powodu wyprowadzenia pod dogodnemi warunkami do sprzedania. Odbiór towaru w życzonej wysokości. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 152

Domek
drewniany z ½ mrg. ogrodem. Ławica, plantacja. Jeżycka 36, II. ptr. zdw 33 943

Skład
kolonjalny mieszkaniem sprzedam. Małecki, Poznań, Rybaki 30a. zdw 33 966

Dom
składem mieszkaniem wolny, wpłaty 9.000. Małecki, Poznań, Rybaki 20a. zdw 33 965

Hotel
dobrze prosperujący w mieście powiatowem w pobliżu dworca z powodu okoliczności bardzo korzystnie do nabycia. Wpłata 50.000 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 540

2 samochody
Fiat 501, prawie nowy, Mathis w dobrym stanie, rekord w najmniej używania benzyny, bardzo korzystnie na sprzedaż. Oba 4 osobowe. Giełda handlowa, Wojciechowski, Stawna 13. zdw 33 102

Parcele
budowlano-ogrodnicze cztery na sprzedaż razem lub z osobn. Zgłoszenia przyjmuje Przybora, ul. Matejki 51, parter, prawo, 9 do 10 rano, 8—9 wiecz. zdpw 32372

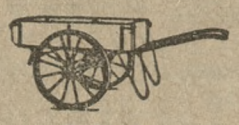

Wózki
ręczne nowe, dopóki zapas starczy, dostawa natychmiast i reparacje poleca tanio Kosicki, Małe Garbary 7 A, 2 podwórze. rw 6098/9

Samochód
Renault 10/30 otwarty w najlepszym stanie natychmiast korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia telef. 37-67 lub ekspedycja Kurjer Pozn. zdw 32 260

Orkiestrjon elektr.
dobrym stanie, z nowym repertuarem wrzucanie 20 gr. jest na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 111

Meble
we wielkim wyborze za gotówkę i na miesięczne spłaty poleca Stanikowski, Woźna 12 (Butelska). bpw 421

Antyki
używane. Wielki wybór. Pocztowa 22. Pw 30 64-55,141

Łóżka metalowe
dla dorosłych i dzieci, łóżka polowe różnych typów, leżaki ogrodowe, materace wyściełane poleca specjalny magazyn K. Walkowski, ul. Strzelecka 32, tel. 26-51. bpw 428

Hotel-
ową porcelanę czysto białą, restauracyjne szkło, szklanki do piwa, do kawy jak kryształ oraz noże, widelce, łyżki, łyżeczki kupuje się zawsze dobrze i tanio tylko w Hurtowni Porcelany. — Wroniecka 24 w podwórzu. zdw 33 005

Gdynia
Zakład fryzjerski zaraz sprzedam w dobrym punkcie. Portowa 4, Rakowska. nw 2725

Fiat
501 C torpedo dobrze utrzymany tanio sprzedam za gotówkę. Warsztat Skarbowa 5, telefon 25 15 zdw 32 878

Skład
kolonjalny towarem, maglą, mieszkaniem sprzedam. Gogulski, Żupańskiego 2. zdw 33 327

Meble
tanio na raty poleca Kałka, Wrocławska 19, przy placu św. Krzyskim zdpw 32 077

Skład
zbożowy, pasza opał, Gniezno, dobrze zaprowadzony stała klijentela tanio na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera zdpw 33 694

Dwa domy
chlew, wszystko murowane, kryte dachówką, ogród owocowy, 5 mórg ornej ziemi, pełnemi żniwami, położenie w dużej wiosce 2.000 mieszkańców, nadaje się na każde przedsiębiorstwo, względnie letnisko, w Poznańskim, prywatne bez ciężarów, za 12.000, wpłaty 10.000 spiesznie sprzedam lub zamienie na restaurację w Poznaniu z dopłatą. Nowak, Poznań, Górna Wilda 50, I. piętro. zdw 33 858/9

Kanapy
leżanki, kluby, materace, najtaniej za gotówkę, raty. Strzelecka 31. zdw 33 860/1

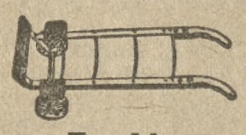

Taczki
do skrzyń i worków, dopóki zapas starczy, dostawa natychmiast i reparacje poleca tanio Kosicki, Małe Garbary 7 A, 2 podwórze. rw 6100/1

Filc
wełniany, odpad, nadaje się na podeszwy do bamboszy i ciepłego obuwia, większe ilości tanio za gotówkę na sprzedaż. Fabryka, Poznań, ul. Piotra Wawrzyniaka 43. zdw 33 692/3

Dom
5 pokojowy, z ogrodem owocowym, ½ godz. od Poznania w ładnym położeniu, 2 min. od dworca sprzedam. Oferty Kurjer zdw 33 639/40

Gospodarstwo
64 morgi pszennej ziemi, zabudowania masyw, dom 6 pokoi, żywe, martwe inwentarze, przy powiatowem mieście, cena, 35.000, wpłata 15.000, sprzeda Dom Handlowy Jaśkiewicz, Poznań, Fredry 6. zdw 34 028

Maszynę
do szycia, okrągłe czółenko, centryfugę, gramofon 7 płytami tanio sprzedam. Poznańska 38, III., lewo. zdw 33 888/9

Meble
na raty i za gotówkę po najniższych cenach poleca Szpryngacz Wielka 13. Klijenteli zamiejscowej odstawiamy własnym samochodem. Pw 3115/16-0.4762

Radjoamatorzy
Najtańsze źródło zakupu za gotówkę i na raty, pogotowie radjowe i elektryczne „Elektrovox", Półwiejska 30, telefon 58-30 (naprzeciw ulicy Kwiatowej). zdw 34 031

Skład
kolonjalny towarem, maglem, mieszkaniem sprzedam. Gogulski, Żupańskiego 2. zdw 33 327

Bandonjum
na sprzedaż. Roszkiewicz, Nad Bogdanką 9. zdw 33 991

Jadalka
na 12 osób, nowa, wielkopańska korzystnie na sprzedaż. Śniadeckich 1, III., lewo. zdw 34 007

5 KUPNA

Maglem
używaną kupię. Urbański, Urbanowo, Sokoła 11 zdw 32 913

Kupię
psa jamnika czystorasowego, czarny-podpalany, młodego, do 1½ roku, warunek: bardzo piękny. Łaskawe zgłoszenia: Wielkopolski Związek Myśliwych, Poznań, ul. 27 Grudnia 19 zdw 32 959

2 dymaczki
(miechy kowalskie) używane kupię zaraz. Oferty Kurjer zdw 33 408

Kupię
dom z interesem, najchętniej restaurację lub hotel w większem mieście, wpłaty 38.000 wprost od właściciela Oferty do Kurjera zdw 33 180

Zakład fryzjerski
z mieszkaniem w dobrem położeniu Poznania przy wpłacie 12 tysięcy zł kupię. Oferty do Kurjera zdw 33 220

Westfalski
piecyk kupię. Wojtowa, Poznańska 6. zdw 33 326

Wózek
sportkę dobrą kupię. Oferty z ceną do Kurjera zdw 33 578

Plastik
maszynę pedałową, używaną do cukierków kupię. Oferty z ceną do Kurjera zdw 33 200

Willę
w Dębcu lub w Sołaczu ogólnej wartości 40—50.000 zł kupię przy wpłacie 20 000—25 000 zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 32 811. Pośrednicy wykluczeni.

Folwark
kupię od 300 do 400 mórg w okolicy Gniezna, Poznania, Mogilna, Inowrocławia Oferty do Kurjera zdw 33 652

Mięte
pieprzną suchą, rumianek kupuje Apteka Ratajczaka 12. zdw 33 649

Kupię
używany brauning „Frommer". kal. 7,65. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 661

Kupię
wagon drzewa opałowego (szczapy sosnowe I. klasa). Łaskawe oferty z podaniem ceny. Pofrolniczak, Żduny koło Krotoszyna. zdw 33 644

Radjo
4—5 lamp. tylko w zupełnie dobrym stanie okazyjnie kupię. — Oferty Kurjer zdw 33 712 lub telefon 77-16.

Poszukuję
regałów na towary krótkie, możliwie za szkłem Oferty Kurjer zdw 33 739

Wózek
do wożenia chorej osoby na dworze używany, lecz w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia do Kurjera pod zdw 33 735

Natychmiast
kupię używane lecz w dobrym stanie maszyny stolarskie: wyrówniarkę, żłobiarkę 500 mm i gryzarkę. Łaskawe oferty z podaniem ceny i warunków do Kurjera zdw 33 733

Restauracji
poszukuję. Pośrednictwo nie wykluczone. Dokładne warunki do Kurjera zdw 32 350

Która
firma oddaje towary, garderobę męską w komis? Dom własny ze składem w rynku w mniejszem mieście. Oferty nadesłać pod zdw 33 811

Poszukuję
domku z składem lub gościniec 2—5 mórg ziemi, blisko Poznania Oferty Kurjer zdw 33 703/4

Kupuję
za gotówkę meble wszelkiego rodzaju rzeczy. Dom Komisowy Podgórna 2. Pw 3075

Kupię
kamienice w Poznaniu, czynsz roczny dzierżawy wynosić musi 10—12.000, wprost od właściciela. Oferty z podaniem warunków do Kurjera pod nw 3062

6 KAMIENICE

Kamienicę
kupię w Poznaniu lub w większem mieście powiatowem wartości 50—55.000. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 181. Pośrednicy wykluczeni.

Kamienicę
III. piętrową sprzedam za cenę 90.000 zł, wpłaty 35.000 zł reszta na hipotekę do 3 lat. Oferty Kurjer zdw 33 671

Sprzedam
dom z ogrodem 16 lokatorów, 2 składy za 120.000 zł gotówką. — Zgłoszenia Kurjer zdw 33 642

Kamienica
ruchliwym mieście, centrum I. kl. dwupiętrowa, czynsz 6.000 natychmiast na sprzedaż. Cena 60 tys., wpłaty 35.000. Cyraniak, — Poznań, św. Marcin 63. zdw 33 740

Kamienica
centrum Poznania, składy, podwórze, czynsz 1.150. — Cena 105.000, wpłaty 30.000, reszta po 5 proc. Zgłoszenia: Cyraniak, Poznań, św. Marcin 63. zdw 33 866

Kamienica
nowoczesna Poznaniu, dochód roczny 27.000 zł, cena 230.000, wpłaty 80.000, reszta na 10 i 16 lat po 6%, mieszkanie 6 pokojowe wolne sprzeda „Krakus", Pocztowa 30. zdw 33 885

Dom
I. piętrowy nowy z dużem podwórzem sprzedam. Zgłoszenia Poznań, Lodowa 6 zdw 33 959

2 kamienice
cztero i trzypiętrowa na Łazarzu 35 lokatorów, sprzedam natychmiast. Dochód miesięczny (ustawowy czynsz) zł 2.200. Poważnych reflektantów, posiadający gotówkę uprasza się o złożenie piśmiennych ofert pod „2 kamienice" do filji Kurjera Pozn. Łazarz, ul. Marsz. Focha 74. Adamczewski. zdw 33 853

7 PIENIĄDZ

25—30.000 zł
poszukuje na I hipotekę nowowybudowanego domu w Kaliszu wartości 130 000. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 829

Udziałowców
czynnych celem utworzenia T. z o. p. do hurt. kolonj. poszukuje. Zgłoszenia z podaniem gotówki Kurjer Pozn. zdw 33 574

Poszukuję
10 tysięcy zł na I hipotekę domu w Poznaniu wartości 60.000 zł. — Zgłoszenia Agentura Kurjera Poznańskiego Leszno. nw 2786

5.000 zł
poszukuje na spłacenie mego wspólnika, gwarancja wytwórnia i samochód Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 33 697

1.000 zł
poszukuję, dam dobry zastaw i procent. Oferty Kurjer zdw 33 667

2.000—3.000
poszukuje, dam gwarancję właściciela domu Oferty Kurjer zdw 33 666

Udzielę
pożyczki pod zastaw pianina. — Oferty Kurjer zdw 33 747

Poszukuję
2—3.000 zł, dam dobry zastaw, procent podług umowy. Kurjer zdw 33 940

Wspólnik
do dobrze prosperującego przedsiębiorstwa z gotówką 4—5.000 zł pożądany. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 985

Wysoki
procent, zabezpieczenie I. hipoteczne na wartościowej kamienicy dam za pożyczkę 3.000 zł do interesu. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 33 978

Cegielnia w Gdyni
Dla powiększenia interesu poszukuję wspólnika (czki), do dobrze zaprowadzonej cegielni oraz parceli, ze żwirem kamieniem, gotówki 20—25 tysięcy. Chmielewski, organista farny Poznań, Gołębia 1. zdw 33 856

3.000 zł
poszukuję zaraz, bardzo wysoki procent, dobry zastaw, gwarancja konsulat amerykański. Kurjer zdw 34 021

8 DO WYNAJĘCIA

Mieszkania
1 pokój, kuchnia; 2 pokoje, kuchnia, nowo wybudowane, wydzierżawię. Murkowski, Długa 3, telefon 2316. zdw 33 590

4-pokojowe
mieszkanie zaraz wolne, centrum, zwrot odszkodowania 6.000 zł. — Adres Kurjer zdw 32 700

Mieszkania
wspaniałe 4 i 5 pokojowe, ogrodem wydzierżawię. Byczyk, Steszew, Ślusarska 1. zdw 33 589

Kto
wypożyczy 1.000—1.500 zł temu oddam duży pokój z używaniem kuchni. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 655

Mieszkanie
6 pokojowe kuchnia z komfortem ul. Matejki, II ptr. i 4 pokojowe kuchnia korzystnie wynajmę. — „Pawilon", Marszałka Focha 15. zdw 33 683

Mały pokoik
z kuchnią zaraz do wynajęcia. — Adres wskaże Kurjer zdw 33 838

Pokój
kuchnia 1,800, policzona 4 lata dzierżawa, od gospodarza. „Centrum", Żydowska 5. zdw 33 890/1

Pokój
600 meblami. „Centrum", Żydowska 5. zdw 33 892/3

Mieszkanie
4 pokojowe, 4.000, rok dzierżawa, przy Teatrze, oraz każdej wielkości innych za dzierżawę odda „Komis", Sew. Mielżyńskiego 28 zdw 34 019

Mieszkania
1, 2, 3, 4 pokojowe za dzierżawę wskaże „Fragut", Kozia 21. zdw 33 995

Mieszkanie
pokój, kuchnia 500 złotych, wskaże „Fragut", Kozia 21. zdw 33 997

Próżny
pokój zaraz. Mostowa 26, I. prawo, IV. wejście. zdw 33 977

Mieszkanie
3 pokojowe kompl. umeblowanie oddam (10 000). Zgłoszenia Kurjer zdw 33 848

9 SZUKA MIESZK

1—2
pokoi, kuchnia lub niekrep. pokoju próżnego albo umebl. bez łóżek z używ. kuchni dla mał. 1 dzieckiem możl. centrum. Łaskawe oferty Kurjer zdw 33 656

5—7 pokojowego
mieszkania poszukuję — Czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 653

2.000 zł
dam za 2—3 pokojowe mieszkanie nie wyżej II piętra, dzierżawę płacę osobno wprost od gospodarza w śródmieściu. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 680

Kupię
małe mieszkanko meblami. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 646/7

Mieszkania
3 pokojowego z komfortem w centrum poszukuję wprost od gospodarza za komorne zgóry. Oferty do Kurjera zdw 34 003

Mieszkania
1—3 pokojowego szukam wprost od gospodarza, dzierżawa 1—2 lat zgóry. Oferty Kurjer zdw 33 990

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
4 pokojowe mieszkanie. Międzychód n/Wartą na podobne w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zdw 31 720

11 POKOJE UMEBL

Miesięczne
pokoje wynajmuje Hotel Francuski. zdw 31 [illegible]

Pokój
solidnemu panu wynajmę. Mickiewicza 7, III., lewo. zdw 32 917

Pokój
frontowy ładnie umeblowany dla lepszego pana, niekrępującem wejściem wynajmę od 1. 8. Skrytą 13/14 III., lewo. zdw 33 210

Dwie solidne
panienki na pokój przyjmę zaraz Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 252

Pokój
solidnemu panu zaraz wynajmę. Plac Działowy 5, I. prawo. zdw 33 306

Dwie
panienki na wspólny pokój, używaniem kuchni ewentl. własną pościelą tanio przyjmę. Wolnica 4/5, I. lewo zdw 33 340

Elegancki
pokój zaraz wynajmę. 27 Grudnia 5, III. piętro, prawo. zdw 33 557

Elegancki
pokój, wielki na dwie osoby do wynajęcia. W. Garbary 16, front. zdw 33 539

Pokój
duży na dwie osoby z utrzymaniem do wynajęcia. Zgłoszenia Wodna 14, fryzjer. zdw 33 538

2 chłopców
gimnazjalnych z całem utrzymaniem przyjmę na stancję. M. Sobkowiak, Wielkie Garbary 49. rw 6068

Pokój
umeblowany światło elektr. dla solidnego pana, osobne wejście, od 1. do odstąpienia Wielkie Garbary 53, II. ptr., lewo. zdw 33 696

Pana
na wspólny pokój Krasińskiego 14, I., lewo boczna Jasnej. zdw 33 648

Solidnego
pana przyjmę na pokój. Tylne Chwaliszewo 13, III. prawo. zdw 33 684

Pokój
umeblowany słoneczny blisko Zamku inteligentnej pani wydzierżawię. Adres wskaże Kurjer zdw 33 682

2 pokoje
umeblowane tylko dla panów. — Św. Marcin 20, I. zdw 33 690

Ratajczaka 10, I.
pokój frontowy na dwie osoby do wynajęcia. zdw 33 883

Pokój
umeblowany z pościelą wydzierżawię. Wolnica 3, parter, lewo. zdw 33 881

Pokój
panom utrzymaniem. Wrocławska 13, IV. prawo, front. zdw 33 884

Pokój
frontowy umeblowany wynajmę zaraz. Wielkie Garbary 18, III. lewo. zdw 33 880

Pokój
2 panom. Łąkowa 13, front, II. ptr. prawo. zdw 33 960

Pokój
umebl. dla pana Półwiejska 38a, IV. ptr. zdw 33 927

Pokój
umeblowany wolny. Św. Wojciech 2, II., prawo. zdw 33 926

Elegancki
czarny płaszcz damski (jesienny) zupełnie nowy sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 33 937

Śródmieście
pokój frontowy panom Aleje Marcinkowskiego 17a, II. piętro. zdw 33 935

Pokój
wspólny dla pana zaraz. Mostowa 15, I. w podwórzu. zdw 33 933

Pokój
dla 1—2 panów. Zimniewicz, Małe Garbary 8. zdw 33 947

Pokój
umeblowany na stałe, także przejściowo wynajmę. Matejki 5, III., prawo, front. zdw 33 944

Pokój
niekrępujący elektr. solidnemu panu. Wygocki Mickiewicza 19. zdw 33 941

Pokój
umeblowany 2 osoby. Skarbowa 20, III., prawo. zdw 33 955

Pokój
dla jednego pana wolny. Czesława 17a I., prawo. zdw 33 951

Pokój
z tarasem na ogród wygodnie umeblowany wynajmę pani. Mickiewicza 29, parter lewo. zdw 33 745

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Kanałowa 6, II., prawo. zdw 33 724

Małżeństwu
bezdzietnemu wynajmę pokój z używaniem kuchni Adres wskaże Kurjer zdw 33 721

Słoneczny
miły biały umeblowany pokój dla panienek wynajmę tanio. Widok na ogródki i ulice Jeżyce. Poznańska 27, w podwórzu prosto, II. ptr., prawo zdw 33 748

Przyjmę
panów na pokój. Wroniecka 10, Gąsiorek. zdw 33 746

Pana
na wspólny pokoik. Łąkowa 17, w podwórzu na prawo, IV. piętro zdw 33 771

Pokój
umeblowany wynajmę Przemysłowa 41, dom ogrodowy, II. prawo zdw 33 770

Na
wspólny pokój przyjmę zaraz panienki. Nowak, ul. Piaskowa 6/7 rw 6107/8

Pokój
z dwoma łóżkami i wspólny. — Strzelecka 5, III., lewo. zdw 34 029

Elegancki
umeblowany pokój, wejście osobne światło elektryczne. Półwiejska 7, II., prawo. zdw 34 025

Pokój
do wynajęcia. Antkowiak, Zielona 1. zdw 34 006

Pokój
dla 2 panów ze światłem elektrycznem wynajmę zaraz. Kokot, Piaskowa 2, III. piętro. zdw 34 001

Pokój
umeblowany dla pana wynajmę. Chwaliszewo 9, IV. piętro, prawo, front. zdw 34 015

2 pokoje
umeblowane także na biura ptr. elektr., telefon, wejście z klatki schodowej. Adres Kurjer zdw 33 764

Umeblowany
pokój do wynajęcia Wodna 24, I. prawo. zdw 33 763

Pokoik
inteligentnemu panu wynajmę. Jeżycka 41, I lewo zdw 33 760

Pokój
umeblowany wynajmę ul. Szwajcarska 16 a, II lewo zdw 33 759

Pokoje
tanio dla przyjezdnych. Dąbrowskiego 52, I., prawo. jw 2294

Dwa
dobrze umeblowane pokoje z niekrępującem wejściem zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia: ul. Wielka 28, skład papieru. rw 6086

Wspólny
pokój panu. Morawska, Grochowe Łąki 7. zdw 33 360

Panienkę
na wspólny pokój przyjmę. — Chwaliszewo 9, IV. piętro, prawo. zdw 34 016

Pokój
dobrze umeblowany zaraz wynajmę Grobla 19, front, II piętro, lewo. zdw 33 841

Pokój
skromnie umeblowany do wynajęcia. Prusa 19, Bartkiewicz, parter. zdw 33 988

„Informator"
poleca pokoje umeblowane od 30 złotych miesięcznie. Dla przyjezdnych złotych 3—5 dziennie. Ratajczaka 15 (Pasaż Apollo). zdw 34 010

Pokój
umeblowany wynajmę 2 osobom. Focha 49, III., lewo. zdw 34 008

Małżeństwu
wynajmie pokój, używanie kuchni „Fragut", Kozia 21. zdw 33 996

Pokój
dwom lepszym panom. Kwiatowa 9, parter, prawo. zdw 33 969

Pokój
ładnie umeblowany, światło elektryczne ewtl. telefon inteligentnemu panu zaraz wynajmę. Młyńska 4, II. ptr. prawo. zdw 33 967

Ładny
pokój utrzymaniem intelg. panu. Młyńska 13, I. Tomaszewska. zdw 33 976

Pokój
umeblowany. Górna Wilda 67, III. lewo. zdw 33 974

Pokój
wynajmę lepszemu panu. Kraszewskiego 13, II. lewo. zdw 3 980

Pokój
ładnie umeblowany u wdowy po urzędniku niemieckim dla pana do wynajęcia. Jeżycka 46a, parter, prawo. zdw 3 982

Pana
na wspólny pokój zaraz lub 15. Wierzbięcice 39, IV., lewo. zdw 33 851

Pokój
umeblowany dla inteligentnej panienki wynajmę. Kopernika 8, I., lewa. zdw 33 845

Lepszy
umebl. pokój do wynajęcia. Strzelecka 3, III., prawo. zdw 33 855

Pokój
dobrze umeblowany wynajmę zaraz. Szwajcarska 20, I., prawo. zdw 33 854

Pokój
Patrona Jackowskiego 29, III., prawo. zdw 33 805

Pokój
czysty dla pani wynajmę 30 zł. Niegolewskich 18, w podw., prawe skrzydło I. ptr., lewo. zdw 33 807

Pokój
zaraz do wynajęcia. Piekary 18, Kempendorf, dom boczny, lewo. zdw 33 796

Pana
na wspólny pokój przyjmę. Gen. Kosińskiego 14 I. p., lewo. zdw 33 801

Pokój
elegancji z wszelkiemi wygodami zaraz wydzierżawię. Zakrzewska, ul. Gajowa 4. Pw 3958-58,433

Pokój
umeblowany bez pościeli wynajmę. Woźna 14, parter, prawo. rw 6109

Pokój
wspólny zaraz, utrzymanie lub bez. Wielkie Garbary 5, III. p., prawo. rw 6010

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Kowalska, Wszystkich Świętych 8, III. ptr. rw 6105

Pokój
wspólny dla pana. Mostowa 37, III., lewo. rw 6104

Przyjmę
na stancję. Klaszorna 4. Popielska. rw 6102

35 zł
do 50 pokój umeblowany, elektryka, Górna Wilda 71, Podczerwiński. zdw 34 018

Pokój
umeblowany wynajmę. — Kabat, Piekary 24. zdw 33 925

Pokój
z klatki schodowej, frontowy, zaraz wynajmę. Matejki 40/41, IV. zdw 33 924

Balkonowy
niekrępujący, elektryczność, utrzymanie zaraz. Kreta 6, III., prawo. zdw 33 794

Pokój
zaraz lub 15. 8. dla dwóch solidnych panów. 27 Grudnia 4, I. piętro w podwórzu. zdw 33 795

Pokój
słoneczny, umeblowany wynajmę panu. Strzelecka 11, III., prawo. zdw 33 783

Pokój
umeblowany, czysty do wynajęcia. Półwiejska 38, I., prawo. zdw 33 786

Pokój
wspólny wynajmę panu. Różana 21, III., prawo. zdw 33 870

Pokój
dobrze umeblowany, elektryczność, inteligentnemu panu wynajmę. Wesołowska, Górna Wilda 3, wysoki parter. zdw 33 785

Frontowy
pokój umeblowany, wspólny, lepszej panience zaraz. Rybaki 8, I., lewo. zdw 33 824

Pokój
skromny przyzwoitej osobie wynajmę. Majchrowicz, Masztalarska 8. zdw 33 829

Pokój
dla pana do wynajęcia. Wilczkowa, Rybaki 7. zdw 33 822

Pokój
balkonowy zaraz do wynajęcia. Żupańskiego 2 a, III. piętro, lewo. zdw 33 872

Duży
słoneczny, frontowy pokój umeblowany. Bukowska 31, Kalczyński. zdw 33 871

Elegancki
pokój inteligentnym panom, panu. Szyperska 1, III., lewo. zdw 33 868

Pokój
umeblowany dla małżeństwa wynajmę. Maleckiego 27, I. ptr. Zakrzewski. zdw 33 878

Pokój
dla 2 panów wolny zaraz. Jeszke, Św. Marcin 56. zdw 33 830

Wynajmę
elegancki pokój z 2 łóżkami. — Strzelecka 6, III., wprost. zdw 33 834

Szukam
pana do wspólnego pokoju i jeszcze jeden pokój do wynajęcia. Kraszewskiego 19, IV. pr. zdw 33 832

Pokój
wolny. Sarnowska, Ogrodowa 2, I. zdw 33 831

Mały
pokoik zaraz do wynajęcia. Półwiejska 24, IV. lewo. zdw 33 897

Panów
na wspólny pokój. Długa 8, parter, lewo, II. drzwi. zdw 33 900

Pokój
z utrzymaniem do wynajęcia. — Gwarna 18, III. prawo. zdw 33 909

Pokój
wynajmę. Długa 4, w podwórzu, prawo I. zdw 33 907

Elegancki
pokój wynajmę na stałe zaraz inteligentowi. Patrona Jackowskiego 9, III. prawo. zdw 33 910

Pokój
umeblowany na dwie osoby małżeństwo bezdzietne niewykluczone. St. Jasińska, Wrocławska 30, II. ptr. zdw 33 908

Przyjmę
2 panów na wspólny pokój. Wielka 23, II p., lewo. zdw 33 804

Przyjmę
panów na stancję zaraz. Przybylska, Pocztowa 13. zdw 33 803

Pana
na wspólny pokój przyjmę. Jeżycka 14, I lewo, front. zdw 33 802

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Ogrodowa 11, II. piętro, prawo. zdw 33 837

Skromny
pokój do wynajęcia zaraz dla dwóch lub jednej osoby. Ul. Kozia 27, II. piętro. zdw 33 887

Pokoje
mały i spólny tanio wynajmę. Gwarna 8, III. prawo. zdw 33 886

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
przyzwoitego, możliwie w pobliżu Kaponiery z niekrępującem wejściem poszukuję od 1. 8. Zgłoszenia do Kurjera zdw 32 740

Pan
szuka pokoju niekrępującego z używaniem łazienki tylko centrum Oferty Kurjer zdw 33 678

Pokoju
poszukuje się dla 2 spokojnych panów z inteligencji, możliwie z wejściem z klatki schodowej, niekrępującego, w śródmieściu u osoby samotnej lub wdowy na stałe zaraz lub później. Oferty Kurjer zdw 33 826

Panienka
poszukuje skromnego pokoiku, najchętniej na Jeżycach. Oferty Kurjer zdw 33 710

Panienka
poszukuje zaraz próżnego pokoju lub małego umeblowanego tylko u dobrej rodziny. Oferty Kurjer zdw 33 778

Młode
bezdzietne małżeństwo szuka próżnego lub umeblowanego pokoju bez używania kuchni. Oferty do Kurjera jw 2299

Próżnego
pokoju ewentualnie na strychu poszukuje samotna pani. Zgłoszenia z podaniem dzierżawy Kurjer zdw 33 934

Pokoju
niekrępującego umeblowanego poszukuję. Zgłoszenia Pocztowa 11, skład. zdw 33 915

Niekrępującego
pokoju, okolica Woźnej, poszukuję. Oferty Kurjer zdw 33 122

2 panny
poszukują od 15. 8. pokoju. Oferty Kurjer zdw 33 780

Pani
poszukuje pokoju z utrzymaniem na dwa tygodnie. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 949

Panienki
inteligentne poszukują skromnego pokoju na 2 lub 3 osoby od 15. — Oferty Kurjer zdw 34 027

Pokoju
niekrępującego w Jeżycach, okolica Jasna, Kraszewskiego poszukuje solidny urzędnik. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 989

Oficer
poszukuje pokoju w śródmieściu, zupełnie niekrępującego, z oddzielnem wejściem. Oferty Kurjer zdw 34 002

Poszukujemy
pokoi umeblowanych dla stałych i przyjezdnych. — „Informator", Ratajczaka 15. zdw 34 011

13 LOKALE

Ubikację
suterynowe nadające się na biuro i pracownie do wynajęcia zaraz. Piekary 13 b. zdw 33 687

Sklepowej
ubikacji do fabrykacji koszyków poszukuję od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer jw 2296

Dwa
pokoje próżne lub skromnie umeblowane potrzebne zaraz. Oferty z podaniem warunków Kurjer zdw 33 869

14 DZIERŻAWY

Cukiernię - piekarnię
wydzierżawię z powodu choroby zaraz. Bliższe warunki na miejscu. St. Wytyk, Kościan. zdw 33 227

Skład
1 pokój wynajmę 3 600. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 637

Sutereny
w ruchliwej ulicy Poznania lub mieście powiatowem na skład zaraz poszukuję Oferty Kurjer zdw 33 777

Dzierżawa
blisko Poznania, mieszkanie 4 pokojowe, z kuchnią, z meblami oddam. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego. Stary Rynek rw 6093

15 LETNISKA

Hel - Kuźnica
pensjonat skanalizowany, 2 plaże, las sosnowy. Cena 12 zł. Kuźnica, Więckowska zdw 33 178

Zagórze pod Gdynią
pensjonat drowej Zedlewskiej u podnóża malowniczych lasów Szwajcarji Kaszubskiej, ½ minuty od stacji Rumja Zagórze. Do Gdyni 18 pociągów dziennie. Pokój z utrzymaniem 3 zł dziennie. Sprzedam parcele budowlane 2 zł mtr.². dw 1411

Letnisko
w ładnej okolicy, w pobliżu Rawicza Utrzymanie wraz z pokojem 6 zł dziennie od osoby. O ile więcej osób 5 zł. Smudzieńska, Rawicz, Wlkp. — Podgórze, willa 9.

Rabka „Opatrzność"
Wzorowy pensjonat majorowej Liske. Centrum, solanka loco, garaż, telefon 23. zdw 32 157

Letnisko dla pań
z utrzymaniem 6 zł dziennie, jezioro, las, dom obywatelski. — Zgłoszenia od 9—11 i od 3—5, Pajzderska, Szwajcarska 22. zdw 32 761

W pięknej
lesistej okolicy pokój z utrzymaniem wolny na sierpień i wrzesień. Juskowa, Nadmłyn, poczta Skoki, pow. wągrowiecki. zdw 33 662

Inwalida wojenny
poszukuje letniska (las) niedrogiego. Wskazać dzienną płatę pełnego utrzymania. Kurjer, Stary Rynek rw 6087

Puszczykowo
pokój kuchnia na lato do wynajęcia willa „Bajka" ul. obok Solectwa. zdw 33 916

Puszczykowo
pokój na sierpień na dogodnych warunkach do wynajęcia przy dworcu. Zgłoszenia Restauracja Centrum, Stary Rynek 8. zdw 33 917

Gdynia
Kamienna Góra „Królewianka", pierwszorzędny pensjonat Władysławowej Barcikowskiej. Prześliczne słoneczne pokoje z tarasami. Znakomita kuchnia. Nowoczesne urządzenia. Tenis. Pogoda cudowna. Upały. nw 3064

16 OSOBISTE

Institut de Beauté „Irnis" Poznań, Piekary 5, telefon 25-91
Fryzjerski salon damski, poleca farbowanie włosów brwi i rzęs pierwszorzędnemi farbami nie szkodzącemi Ondulacja wodna, zwykła oraz manicure etc. dw 6621

Renety szampańskie
niedoścignione w smaku wina wzmacniające i na bezkrwistość, gwarantowanej czystości. Najtaniej u Sarnowskiego, Ratusz (pod filarami). Zaprzysiężony dostawca win mszalnych. rw 5961

P. Przywecki
nie spotkałam proszę adres Z. zdw 33 726

Podaję
do wiadomości że dnia dzisiejszego przeniosłem biuro moje z Strzeleckiej 3a na św. Marcin 15. Jan Szymkowiak. zdw 33 952

Unieważniam
5 weksli moich, wystawione panu Franciszkowi Nowakowi, Szamotuły, po zł 300, razem na sumę zł 1,500, pł. 18. 9., 21. 9., 24. 9., 26. 9. i 28. 9. 29 r. F. Pomorski. Kanałowa 9. zdw 33 846

21 ZGUBY

Książeczkę
wojskową na nazwisko Janke Wacław, unieważnia się. zdw 33 679

Kolczyk
prawdziwy zgubiono Oddać za wynagrodzeniem Strumykowa 10 Tomczakowa. zdw 33 728/9

Zabłąkał
piesek foxterier. Do odebrania T. Przybecki, Gąsiorowskich 7. zdw 33 844

22 ROZMAITE

Wszelkie
reparacje zegarków oraz naprawy wszelkiej biżuterji wykonuje sumiennie tanio firma F. Tarkowska plac Wolności 11 (pod filarami) Pw 1726 052,96

Każda elegancka pani
ubiera się tylko w salonie mód „Kresowianka", św. Marcin 16/17 wejście litera F. Dla pp. urzędniczek dogodne warunki. bpw 375

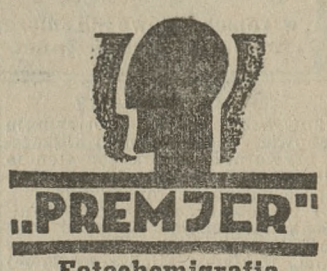

Fotochemigrafja
wytwórnia klisz drukarskich. — Aleje Marcinkowskiego 1 (Dom Królowej Jadwigi) wejście Babińskiego 6. Kw 707

Przeprowadzki
do wszelkich miejscowości na prowincji oraz zwózki towaru, bagażu itd w miejscu uskuteczniam samochodem ciężarowym Zgłoszenia Nowy Rynek 3, telefon 14-51. zdw 28 422

Plisuję
suknie starannie zaraz. Ratajczaka 38, II. lewo zdw 33 677

Mięso zdrożeje!
Centralina Michałowskiego dokonuje cudu, świnie tuczą się bez trudu. Żądać wszędzie tylko w oryginalnem opakowaniu, nigdy luźno. rw 6078/9

Proszę
o wskazanie okolicy, gdzie brak warsztatu do reparacji maszyn rolniczych za wynagrodzeniem. Zgłoszenia pod 8392 do Biura Ogłoszeń „Iro", Bydgoszcz. nw 3055

Telefon 15-60
Posłańcy Miejscy wykonują następujące zlecenia jak: ekspedycja listów paczek i bagażów. Electroluxem odkurzania, masą ścieranie ścian i sufitów. Czyszczenie i froterowanie parkietów i linoleum Biuro ul. Woźna nr 11. Kw 708

Wrocławska 36
firma Witold Leworski oprawia obrazy najgustowniej i najtaniej. Kw 600-1

Krawcowe
pierwszorzędne w Salonie Mód „Zofja", Bukowska 1, II. piętro, nowy gmach P. K. O. zdw 33 931

23 OŻENKI

Kawaler
lat 30, agronom, przystojny, z większą gotówką, z dobrej rodziny, poszukuje towarzyszki życia, kobiety gospodarnej, wykształconej, z odpowiednim posagiem. Łask. zgłoszenia z fotogr. do ekspedycji Kurjera Pozn. pod zdw 33 817

Kawaler
przystojny blondyn, wzrostu wysokiego lat 24 właściciel składu w Poznaniu pragnie zapoznać pannę do lat 20 celem ożenku. Łaskawe oferty z fotografją, którą zwrócę upraszam do Kurjera zdw 33 798

Panna
na samodzielnem stanowisku posiadająca własne mieszkanie, meblami i wyprawą pragnie, z powodu zmian rodzinnych wyjść zamąż. Panowie od lat 30, samodzielni, którym zależy na szczęśliwym pożyciu, raczą złożyć oferty z fotografją Kurjer zdw 33 762

Bardzo
przystojny, inteligentny kawaler, lat 28, szatyn, właściciel realności z dużym ogrodem i dobrze prosperującą fabryką w mieście powiatowem, szuka zamożnej pani tych samych zalet, w wieku od lat 18—28. Cel matrymonjalny. — Poważne nieanonimowe zgłoszenia z fotografją, za której zwrot ręczę słowem honoru, przysłać do ekspedycji Kurjera zdw 33 577

Panna
około lat 30, przystojna, gospodarna, posiadająca własny skład w dość ruchliwym mieście, z gotówką 12.000 i kompletną wyprawę, szuka znajomości panów. — Cel matrymonjalny. Panowie kupcy z praktyką i doświadczeniem kupieckiem, z majątkiem ewentualnie bez lecz przystojni, do lat 40 raczą oferty z fotografją złożyć Kurjer zdw 33 761

Dla
bratanka mego, kawalera, lat 29, z wyższem wykształceniem, oficera rezerwy, posiadający majątku 50.000 zł, poszukuje żony. Panny i młode wdówki, posiadające ponad 30.000 zł, albo przejmą od rodziców młyn, większe gospodarstwo, mogą się z pełnem zaufaniem zgłosić. Dyskrecja zapewniona, pośrednictwo rodziców, krewnych mile widziane. Kurjer Poznański zdw 33 810

24 NAUKA

Kto
udzieli lekcji języka niemieckiego handlowcowi? Oferty warunki Kurjer zdw 33 669

Korepetycji
matematyki zakres szkół średnich, matematyki wyższej, handlowej, r-ku wyrównawczego udziela po cenach przystępnych asystent uniwersytetu. Oferty Kurjer zdw 33 711

Panienka
pragnie wyuczyć się szycia zaraz Oferty Kurjer zdw 33 730

Kto
udzieli nauki, języka polskiego (przyspos. do kl. V. Gimn. Niem.) Zgłoszenia Kurjer zdw 33 821

Kursy
stenografji pisania na maszynach księgowość Tyran Zaworskiej, ul Strzelecka 33, narożnik Placu Świętokrzyskiego i Jeżyce, Poznańska 28/30 bpw 411/2

25 MUZYKA

Skrzypek
rutynowany repertuar wolny zaraz. Oferty Kurjer zdw 33 328

Violonczelista
poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 33 699

Lekcje
fortepianu, gruntowne 10 zł. Można ćwiczyć. Św. Marcin 50, III. prawo. zdw 33 961

Lekcyj
muzyki na instrumentach muzycznych udziela gruntownie i systematycznie Popiałkiewicz, ul. Dąbrowskiego 69, wysoki parter. Zgłoszenia każdego czasu. zd 33 686

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Panienka
poszukuje posady na P. W. K. Oferty Kurjer zdw 32 952

Biuralistka
pięcioletnią praktyką, obeznana z wszelkiemi pracami biurowemi, pisząca na maszynie, z dobremi świadectwami poszukuje posady zaraz lub później. Zwolniona z powodu likwidacji zakładu. — Oferty Kurjer zdw 33 172

Panienka
z porządnej rodziny chcąca wyuczyć się dobrze gotowania, pragnie przyjąć miejsce elewki, tylko do kuchni. Oferty Kurjer zdw 32 825

Początkująca
książkowa poszukuje posady od 1 sierpnia Oferty Kurjer zdwp 33 262

Inteligentna
panienka z praktyką poszukuje posady ekspedjentki lub kasjerki. Oferty Kurjer zdw 33 494

Lwowianin
zdolny, kwalifikowany kelner-bufetowiec poszukuje posady kierownika lub na rachunek restauracji, hotelu, kasyna, piwiarni, pensjonatu, sokoła, gwiazdy. Zgłoszenia: Restauracja Dworcowa, Sianki. zdw 33 581

Panienka
lat 21 z kursem szkoły gospodarczej poszukuje posady na większem majątku jako elewka początkująca od 1 września. Oferty Kurjer zdw 33 182

Krawcowa
z kilkoletnią praktyką poleca się poza dom. Oferty Kurjer zdw 33 820

1.000 zł kaucji
złożę przy objęciu posady stróża kamienicy, z dobrem świadectwem, lub przedsiębiorstwa, ewtl. pomocnika w interesie. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 823

Cukiernik
samodzielny poszukuje posady ewentl. zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 245

Ogrodnik
kawaler, lat 28, szuka posady od 1. 10. na majątku, obeznany w kwiaciarstwie, rybołóstwie, pszczelnictwie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 33 912

Technik dentystyczny
specjalista w złocie i kauczuku, szuka posady. Oferty Kurjer zdw 33 229

Książkowy
bilansista poszukuje posady, ustawia bilanse reguluje książki. Oferty Kurjer zdw 33 260

Czeladnik
kołodziejski obeznany w swym zawodzie poszukuje pracy miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 33 261

Ukończoną
szkołę handlową szuka jakiejkolwiek posady biurowej. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 274

Czeladnik
rzeźnicki przyjezdny z Torunia z 3 letnią praktyką poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 33 322

Francuska
młoda przyjmie posadę na wieś. Oferty Kurjer zdw 33 307

Biuralistka
roczną praktyką pisząca na maszynie poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 297

Ślązaczka
lat 40, inteligentna, bezwzględnie uczciwa poszukuje natychmiast posady gospodyni w majątku. — Chętnie podejmie się prowadzenia domu u wdowca z dziećmi lub księdza. Ukończyła seminarjum nauczycielskie, szkołę freblowską, gospodarstwa domowego, robót ręcznych, szycia w Cieszynie. Łaskawe oferty: Irena Langerowa, Ornontowice 9 b. Poczta Orzesze Górny Śląsk. Pw 3952-58,432

Młodszy
pomocnik handlowy z dobremi świadectwami i referencjami poszukuje w jakimkolwiek przedsiębiorstwie posady w charakterze kierownika wysyłkowego lub korespondencyjnego, albo książkowego od 15. 8. rb. najchętniej w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 963

Inkasentka
z dobremi świadectwami poszukuje zajęcia. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 962

Dziewczyna
porządna, chętna poszukuje miejsca z gotowaniem od 15. 8. Łaskawe oferty Kurjer zdw 33 932

Panienka
inteligentna poszukuje posady jako ekspedjentka do składu kolonjalnego lub piekarskiego. Oferty Kurjer zdw 33 946

Maszynistka polsko-niemiecka
szuka zajęcia. Oferty do Kurjera zdw 33 956

W składzie
piekarsko-cukierniczem pragnie córka moja lat 15 wyuczyć się za ekspedjentkę. Oferty Kurjer zdw 33 705/6

Przykrawacz
cholewkarski poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 751/2

Cieśla
poszukuje pracy, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres ciesielstwa. Oferty uprasza Kurjer zdw 33 957/8

Bieliznę
naprawiam, pończochy ceruję. — Adres wskaże Kurjer zdw 34 009

Inteligentna
panienka szuka posady jako towarzyszka, lektorka starszej pani lub dozorczyni dzieci. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 34 020

Wiejska
służąca, młodsza cośkolwiek gotowaniem, szuka posady zaraz. — Oferty Kurjer zdw 33 836

Poszukuję
posługi na cały dzień z gotowaniem. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 849

Praczka
poszukuje prania poza dom. — Zgłoszenia Kurjer zdw 33 848

Polsko-niemiecka stenotypistka
poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 650

Krawcowa
dzielna w swem zawodzie przyjmie posadę w interesie lub poza domem. Oferty uprasza do Kurjera zdw 33 658

Panienka
z praktyką handlową poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 33 688

Posługaczka
poszukuje posługi zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 681

Kupiec
żonaty, lat 24, branży kolonjalno-restauracyjnej poszukuje posady od 1. inkasenta, magazyniera, ekspedjenta lub podróżującego, dobre polecenia na żądanie 500 zł kaucji Oferty Kurjer zdw 33 689

Książkowy
kontokorencista ekspedjent, pisze również maszyną poszukuje posady tylko w poważnych firmach. Oferty do Kurjera zdw 33 718

Kino Wilsona, Łazarz
narożnik ul. Strusiej i Mełeckiego.
Dziś i dni następne:
Pat i Patachon
jako
Strażnicy Cnoty.
Początek seansów 5,15, 7,15, 9,15
W niedzielę o godz. 3,30 przedstawienie dla dzieci.
zw 17927

Mleczarz
serowar poszukuje posady lub dzierżawy mleczarni. J. Tiesler. Grotniki, pow Leszno. mleczarnia nw 3058

Wychowawczyni
starsza szuka miejsca do niemowlęcia lub chorego dziecka. Zgłoszenia Kurjer zdw 34 023

Stolarz
dotychczas w kilkoletniej posadzie jako stolarz domowy w większem przedsiębiorstwie, poszukuje stałej posady Łaskawe zgłoszenia prosimy kierować do adm. „Sokół", Poznań, Wrocławska 18, pod „Stolarz". nw 3063

Posługaczka
przed południem szuka zajęcia. — Oferty Kurjer zdw 33 923

Poszukuję
posady samodzielnego urzędnika na majątku 200—500 mórg, mogę złożyć kaucję do 4.000 zł. Zgłoszenia Kurjer rw 5985

Prawa ręka
szefa poszukuje posady. Jestem biegły w korespondencji polskiej i niemieckiej oraz w załatwianiu spraw wekslowych i prawniczych mogę złożyć kaucję poważną. — Oferty Kurjer zdw 33 744

Bufetowa
dzielna w swoim zawodzie z kilkoletnią praktyką poszukuje posady zaraz. Oferty do Kurjera zdw 33 743

Panienka
z szkołą handlową poszukuje posady początkującej biurowej. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 33 737

Panienka
z kursem szkoły handlowej szuka posady początkującej kasjerki. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 33 736

Początkująca
biuralistka poszukuje posady. — Oferty Kurjer zdw 33 734

Krawcowa
na wszelką robotę szuka pracy na wsi, skromne wynagrodzenie. — Oferty Kurjer zdw 33 732

Uczenica
fryzjerska poszukuje posady. — Oferty Kurjer zdw 33 731

Siodlarz
na pasy transmisyjne poszukuje stałej posady w większem przedsiębiorstwie. Oferty Kurjer zdw 33 727

Szofer
kawaler z dłuższą praktyką pragnie zmienić posadę od 15. 8. 29. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 857

Kawaler rolnik
starszy, inteligentny, sumienny, trzeźwy, lepszej rodziny poszukuje zajęcia najchętniej w mniejszem majątku, gdzie brak gospodarza. Łaskawe oferty Kurjer zdw 33 772

Ekspedjentka
władająca dobrze językiem polskim i niemieckim poszukuje posady ekspedjentki lub bufetowej. Oferty Kurjer zdw 33 776

Kawaler
średnich lat bardzo przystojny, uczciwy, sympatyczny, wykształcony poszukuje posady najchętniej jako zastępca w handlu, fabryce ewentualnie jakiejkolwiek instytucji. Wymagania skromne pośrednictwo wynagrodzę. Łaskawe oferty Kurjer zdw 33 773

Praczka
poszukuje prania poza dom. Oferty Kurjer zdw 33 769

Gospodyni
do samotnej osoby szuka zajęcia. Oferty Kurjer zdw 33 768

Poszukuję
posługi od 12 godz. Oferty Kurjer zdw 33 765

Gospodyni
szuka posady zaraz. bardzo dobrze gotuje i prasuje sztywną bieliznę. Oferty Kurjer zdw 33 753

Bona
II klasy, kilkoletnią praktyką, z dobremi świadectwami znająca się na gospodarstwie domowem, z szyciem, poszukuje posady na wsi lub mieście. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego nw 3026

Młodszy
człowiek poszukuje jakiegobądź zajęcia. Łaskawe oferty Kurjer zdw 28 917

Młodszy
kelner z dobremi poleceniami poszukuje posady zaraz w mieście lub na prowincji. Oferty Kurjer zdw 28 919

1.100 zł
kaucji pożyczki konw. wstawiam na posadę inkasenta lub inną w poważnej firmie. Rządkowski, Buk. zdw 33 986

Cukiernik
specjalista na czekoladki, karmelki poszukuje posady. Rządkowski, Buk. zdw 33 987

Szofer-rzeźnik
szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 34 012

Aptekarski
elew z roczną praktyką poszukuje posady najchętniej w Poznaniu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 33 722

Sierota
szuka posługi od 1. 8. na cały dzień. Oferty Kurjer zdw 33 083

Polecam
dziewczyny z gotowaniem. Kranzowa, Ratajczaka 2. Telefon 28-17 zdw 33 094

Poszukuję
posady jako kowal-szofer kawaler, dobry fachowiec, trzeźwy, sumienny. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 100

Panienka
która pracowała u kuśnierza poszukuje posady stałej od 1. 8. Oferty Kurjer zdw 32 747/8

2.000 zł
wypożyczę za otrzymanie posady inkasenta lub biurowego. Kurjer zdw 32 946

Dziewczyna
która samodzielnie gotuje szuka pracy do wszystkiego od 1. 8. Zgłoszenia do Kurjera zdw 32 608

Syna
mego 15-letniego, zdrowego, silnego, pragnę dać w naukę puszkarstwa. Łaskawe zgłoszenia: S. K Ziółkowski Księgarnia Janowiec, Rynek 6 nw 2781

Absolwentka
Szkoły Handlowej, z ładnym charakterem pisma, znająca stenografję i umiejąca pisać na maszynie, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański pod zdw 33 157

Kucharka
samodzielna szuka posady od 1. 8. Oferty Kurjer zdw 32 817

28 WOLNI MIEJSCA

Służąca
z gotowaniem i praniem potrzebna Św. Marcin 64. skład kwiatów. zdw 33 798

Chłopiec
z dobrem świadectwem potrzebny na posyłki i praktykę. Zgłoszenia w hurtowni bławatów Woźna 10, II piętro. rw 6084

Młodszy
pomocnik fryzjerski potrzebny. Michalewicz, Sołacz. Aleja Małopolska 8. zdw 33 800

Retuszerkę - fotografa
oraz wolontarjuszkę przyjmie zaraz Zakład Art. Portretów i Fotografij, Markiewicz, 27 Grudnia 7. zdw 33 138

Agenta-wojażera
poszukuje znana i dobrze zaprowadzona paczkarnia herbaty na Pomorze i Poznańskie Reflektuje się tylko na siły pierwszorzędne. Oferty pod „Herbata" do Biura Ogłoszeń Metzla, Warszawa, Jasna 17 nw 2694

Chłopiec
do posyłek potrzebny zaraz. Wabiszewski, Słowackiego 25. zdw 33 304

Dziewczyna
z samodzielnem gotowaniem, czysta, dobrze polecona potrzebna zaraz. Płoszajska, Pocztowa 5, skład obuwia. zdw 33 513

Nauczycielka
wychowawczyni do trojga dzieci 5, 7, 9 lat, celem przygotowania dziewczynki do I. klasy gimnazj. potrzebna od 1 września Zgłoszenia z wymaganiami przyjmuje. Majętność Gałązki Małe, powiat Pleszew. dw 1398

Biuralistka
poszukuje posady. — Zgłoszenia „Par", Aleje Marcinkowskiego 11 pod 55.351 Pw 3919-55.351

Porządną
dziewczynę z gotowaniem do wszystkiego przyjmę Pensja według ugody. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 251

Pomocnika malarskiego
przyjmę zaraz. Czesław Kęsicki, Pobiedziska. zdw 33 541

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz F. Zbierski, Śmigiel, Lipowa 4. zdw 33 264

Fotografistka
z całem utrzymaniem może się zaraz zgłosić. Zgłoszenia wraz z podaniem pensji proszę skierować do Kurjera Poznańskiego zdw 33 252

Pomocnik
fryzjerski może się zgłosić. S. Rochowiak ul. Łazarska 40, obok drogerji. zdw 33 253

Poszukuje
się sprzedawców na dolarówki. — Oferty Kurjer zdw 33 624

Książkowa-kasjerka
która samodzielnie prowadzi żurnal amerykański, potrzebna zaraz lub później na wieś. Zgłoszenia tylko na piśmie z życiorysem, odpisami świadectw i żądaniem pensji przyjmuje Bank Zbożowy, Tow. Akc., Poznań, Plac Wolności 8, II. Zgłoszenia nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. zdw 33 583

Ucznia lub uczenicę
do składu sprzętów kuchennych w Poznaniu poszukuję. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 405

Potrzebna
służąca uczciwa, pracowita zaraz z gotowaniem. Bohn, ul. Marsz. Focha 85. zdw 33 224

Podmistrz
do robót murarskich i betonowych, doświadczony, energiczny ze znajomością języka niemieckiego, poszukiwany przez poważną firmę budowlaną dla budowy w Warszawie. Zgłoszenia z podaniem dotychczasowej pracy, odpisami świadectw i wysokości wynagrodzenia sub. P. S. B. Warszawa, Biuro Ogłoszeń Pietraszka, Marszałkowska 115. nw 2798

Czeladnik ślusarski
w starszym wieku dobrze polecony, obeznany w pracach budowlanych i konstrukcyjnych, umiejący spawać autogenicznie oraz toczyć w żelazie, znajdzie stałą pracę. Zgłoszenia z odpisem świadectw do Kurjera zdw 33 695

Fryzjerski
młodszy, pomocnik może się zgłosić. Kerber, Kórnik. nw 3049

Potrzebny
instruktor ślusarski majster z wieloletnią praktyką ze znajomością robót ogrzewniczo-wodociągowo kanalizacyjnych i instruktor tokarsko-gryzarski. Oferty proszę składać do Dyrekcji Szkoły Rzem. Przemysłowej w Częstochowie, Kościuszki 21. nw 3050

Fryzjerka
potrzebna zaraz. Sołacz, ul. Wołyńska 13. zdw 34 022

Panienka
inteligentna do 3 dzieci potrzebna. Remleinowa, św. Marcin 45 a zdw 33 921

Książkowa
oraz ekspedjentka zaraz potrzebna. „Renoma", Przybory meblowo-stolarskie, Poznań, Wielkie Garbary 1. zdw 33 920

Służąca
potrzebna do wszystkiego od 1. M Nowicka, Stawna 12. zdw 33 867

Apteka w Lubawie
(Pomorze) poszukuje praktykanta zaraz lub później. — Maturzyści, którzy zechcą sobie obrać zawód aptekarski, zechcą się zgłosić. zdw 33 813

Marszantka
dzielna, z kilkoletnią praktyką, biegła w ekspedycji, potrzebna. E. Reimann, Półwiejska 38. zdw 33 874

Podróżujący
odwiedzający drogerje, apteki, fryzjerów dodatkowy dobry artykuł może objąć. — Zgłoszenia Biuro Boltar, Poznań, Skarbowa 17. zdw 33 833

Kino „ODEON", ul. 27 Grudnia 14.
Od dziś Pw 3962-31,119
Anioł ulicy
w rolach głównych niezapomniana para odtwórców „Siódmego Nieba" **Janet Gaynor i Charles Fanel.**

Stałe dochody
Napwyższe prowizje otrzymują panowie zaprowadzeni u klijenteli prywatnej. Dobra egzystencja dla urzędników kontrolerów. Najlepsza możność zarobkowania. Nowo zaprowadzony dział. Ograniczona ilość miejsc. Zgłaszać więc natychmiast pod „Fixum", do Tow. Reklamy Międzynarodowej g. r. Rudolf Mosse, Kraków. — Żyblikiewicza 16. Tw 113

Poszukuje
się zaraz nakładaczki do kamieniodruku. Dąbrowskiego 98. Cierniak. zdw 33 651

Dochodząca
zaraz potrzebna do sprzątania. Wiadomość: Plac Wolności 9, dom ogrodowy III. ptr. na prawo zdw 33 659

Posada
1 pielęgniarki i 1 służącej do objęcia od 1. 8. Zgłoszenia w Klinice chorób nerwowych, ul. Północna 10 w godzinach od 3—6 po południu. zdw 33 674

Uczni
kilku uczciwych zaraz przyjmę. Warsztaty ślusarsko-mechaniczne Marszałka Focha 63. zdw 33 668

Szlifierski
pomocnik obeznany najdokładniej z ostrzeniem brzytew i nożyczek może się zgłosić. Ed. Karge, Poznań, ul. Nowa 1. Pw 3861-31,2

Ucznia
syna uczciwych rodziców z odpowiedniem wykształceniem — szkolnem do składu żelaza przyjmie zaraz A. Kryzan, Zbąszyń. Pw 3 832-30.129

Dzielne
szwaczki na bieliznę i fartuchy mogą się zaraz zgłosić. Wroniecka 3, I. p., front. rw 6067

Szwaczka
(bieliźniarka) na prace poza dom potrzebna zaraz. Zgłoszenia do firmy Karolewski & Pluciński, Poznań, Stary Rynek 6. rw 6077

Posługaczka
(dziewczyna) przed poł., praniem potrzebna. Półwiejska 11, w podwórzu, 3 wejście, II lewo. zdw 33 702

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Plac Sapieżyński 5 zdpw 33 701

Szofer
z praktyką potrzebny na stałą posadę do samochodu ciężarowego. Kaucja 2.000—3 000 zł konieczna. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 795

Młody
pomocnik fryzjerski, umiejący ondulować i fryzjerka potrzebni zaraz. Krotoszyn, ul. Zdunowska 16. Wilczyński. dw 1406

Poszukuję
uczciwego dziewczęcia do posług przed południem. Grobelska, Małeckiego 31. III. zdw 33 899

Potrzebna
starsza służąca najchętniej wiejska, która potrafi dobrze gotować do 2 osób. Adres wskaże Kurjer zdw 33 876

2.000 złotych
miesięcznie zarobić może każdy. Natychmiast wypłacamy prowizję gotówką. Zgłoszenia kierować pod: „Organizacja" Biuro Buchstaba, Lwów Jagiellońska 7. nw 2722

Młodsza
biuralistka pisząca biegle na maszynie z znajomością książkowości potrzebna zaraz. Oferty z odpisem świadectw do Kurjera zdw 33 896

Maszynistka
młodsza potrzebna zaraz. R. Baranowski, adwokat, Aleje Marcinkowskiego 25. zdw 33 905

Potrzebny
młodszy ekspedjent do firmy St. Koźlicki, pl. Wolności 3, magazyn bielizny. zdw 33 901

Panienkę
do pakowni i dwóch uczni przyjmie zaraz F. Staszewski, Poznań 27 Grudnia 5. Porcelana, Szkło, Fajans. zdw 33 898

Młodsza
biuralistka może się zgłosić. M. Pieczyński, Poznań, ul. Pocztowa 11. zdw 33 914

Służącą
umiejąca dobrze gotować poszukuję. Warunek: doskonałe świadectwa. Zgłoszenia Poznań, Mickiewicza 27, parter, lewo. zdw 33 919

Posługaczka
czysta i uczciwa potrzebna na przedpołudnie zaraz. Śniadeckich 30, parter, prawo. zdw 33 839

Służąca
do wszystkiego potrzebna zaraz. Chwaliszewo 4, Kotkowiak. zdw 33 882

Pomocnika
krawieckiego poszukuje. Nowacki, Piekary 10. zdw 33 964

Posługaczka
potrzebna. Bosiacka Jeżycka 41. zdw 33 942

Ekspedjentki
do mej sprzedaży detalicznej, mogą się natychmiast zgłosić. Reflektuje się tylko na pierwszorzędne siły z dłuższą praktyką. Kazimierz Przybyła Fabryka Wyrobó Miesnych Poznań, ul Św. Marcin 24. zdw 33 938

Ucznia
w naukę piekarską przyjmie zaraz. J Chwilkowski Marszałka Focha 72 zdw 33 663/4

Uczeń
zaraz potrzebny. F a K. Preuss, skład delikatesów i kolonjalny. Poznań, Zwierzyniecka 9 a. zdw 33 999

Młodszy
czeladnik rzeźnicki może się zgłosić. Antoni Puräl mistrz rzeźnicki, Poznań, Wierzbięcice 46 zdw 33 754

Cukiernik
młody i dzielny w swym zawodzie, potrzebny zaraz na stałą posadę do cukierni. Płaca początkowo 100 zł miesięcznie i życie. — Zgłoszenia z odpisami świadectw proszę nadsyłać do Kurjera pod dw 1422

Bufetowa
samodzielna, z dobremi świadectwami może się zgłosić w restauracji, Dąbrowskiego 5. zdw 33 784

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna. Czytelnia, Ślusarska 7. zdw 33 825

Dziewczyna
potrzebna do wszystkiego. — Kwiatkowska, Dąbrówki 16, skład (Wilda). Zgłoszenia od 7-ej wieczór. zdw 33 827

Poszukuję
od 7. 9. wychowawczyni freblanki z dobrym niemieckim, na wyjazd do Warszawy do 6 letniego chłopca. Oferty z odpisami świadectw, podaniem pensji nadsyłać do Kurjera Poznańskiego pod zdw 33 742

Posada
kierownicza (czki) w składzie bławatów i konfekcji męskiej, ruchliwym mieście za wypożyczeniem 3—5.000 natychmiast wolna, gwarancja hipoteczna, mieszkanie na życzenie. Zgłoszenia Cyraniak, Poznań św Marcin 63. zdw 33 741

Panienkę
znającą język niemiecki do biura przyjmę Przewodnik, św Marcin 30, skład żelaza zdw 33 779

Posługaczka
rano potrzebna. Kochanowskiego 22, III. lewo. zdw 33 767

Posługaczka
na cały dzień potrzebna. Królewicz, ul. Bukowska 33 parter. zdw 33 758

Służąca
do wszelkich prac domowych z bardzo dobrem samodzielnem gotowaniem do dwóch osób potrzebna zaraz. Kochanowskiego 4, III. ptr., prawo. Zgłoszenia ze świadectwami od 5—7. zdw 33 781

Przyjmę
kilka dobrych sił biurowych za dobrem wynagrodzeniem. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 33 691 z znaczkiem na odpowiedź.

Ekspedjentka
do rzeźnictwa potrzebna. Kanałowa 15. zdw 33 636

Kelner
zarazem bufetowy z kaucją zaraz potrzebny Hotel Centralny, Chojnice zdw 33 643

Służąca
potrzebna do osób zaraz. Wierzbięcice 32, parter, prawo. zdw 33 610

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Otlewska, Kozia 33 zdw 33 716

Poszukuję
się inkasentów od 16—20 lat z kaucją 200 zł. Zgłoszenia B Szal Matejki 57, od 6—8 godz. wieczorem 1. 8. zdw 33 715

Posługaczka
uczciwa zaraz potrzebna. Antoniewicz, Staszica 6. zdw 33 709

Potrzebna
służąca starsza, najchętniej wiejska skromnych wymagań, która ma zamiłowanie do gospodarstwa z dobrem gotowaniem do wszelkiej pracy domowej. Marszałka Focha 36, skład mebli zdw 33 877

Fryzjer
pom. zaraz potrzebny ul. Kraszewskiego 19. zdw 33 972

Uczenice-ucznie
chcący się wyuczyć fryzjerstwa przyjmie zaraz mistrz fryzjerski K. Paczkowski, Kraszewskiego 19. zdw 33 971

Służąca
uczciwa może się zaraz zgłosić. Cukiernia św. Marcin 29. zdw 33 983

Poszukuje
się zdolnego zastępcy na Wielkopolskę, celem sprzedaży artykułów browarnianych za prowizją. Zgłoszenia pod „Przyszłość" do „Nowej Reklamy", Lwów, Batorego 26. nw 3061

Chłopiec
do posyłek silny, syn uczciwych rodziców zaraz potrzebny. Zgłoszenia Szmania, św. Marcin 14. zdw 33 808

Kilka
zastępców z prawem inkasa poszukuję na korzystnych warunkach do sprzedaży maszyn do szycia na pow Leszno Rawicz i Gostyń. Zgłoszenia z odpisem świadectw życiorys oraz referencji uprasza Singer Sewing Machine Company, Leszno. nw 3059

Służąca
starsza, uczciwa do wszelkiej pracy domowej i z gotowaniem potrzebna natychmiast. Muszkieta Stary Rynek 91, II. piętro. zdw 33 840

Posadę
stałą (stanowisko kierownika) dam za pożyczkę 2—4 tysiące zł. Fachowość nie konieczna. Dobra płaca i gwarancja zapewniona. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 850

Potrzebny
woźny z gotówką do 1.000 zł zaraz. Oferty Kurjer zdw 33 984

Uczenice
do szycia parasoli przyjmie zaraz Wytwornia parasoli, Wielka 27/9 zdw 34 000

Posługaczka
na 2 godziny zrana potrzebna. — Maciejewska, Dąbrowskiego 88 zdw 33 993

W „Tanim Składzie" Woźna 10
zakupisz najtaniej pończochy, skarpety, trykoty, bieliznę, krawaty, koronki, wstążki i towary krótkie; tam potrzebny także uczeń lub uczenica. zdw 34 030

Służąca
czysta, umiejąca dobrze gotować, potrzebna. Winiarnia-Śniadalnia, Fredry 6. zdw 34 004

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna. Winiarnia-Śniadalnia, Fredry 6. zdw 34 005

Szofer
potrzebny zaraz. Zgłoszenia: J. Chrzanowski, Poznań, Dąbrowskiego 87. zdw 34 013

Kilku
książkowych poszukuje poważna firma. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 34 014. Dołączyć znaczek na odpowiedź.

Uczeń
fryzjerski potrzebny zaraz. Marszałka Focha 189. zdw 33 835

Jak ludzie walczą z podłością o zdobycie miłości i złota, pokaże nam ultra sensacyjny dramat
z MILTON SILLSEM p. t.
ZDOBYWCA ZŁOTA
od piątku w kinie **„KAPITOL"** przy pl. Św. Krzyskim
Pw 3963-31,120

Humor zagraniczny

— To nowa pokojówka?
— Tak; przyjechała dziś o 9 rano...
— Postaraj się, abyśmy ją mogli zatrzymać jaknajdłużej.
— Nie obawiaj się — dziś już niema żadnych pociągów, odchodzących do jej wioski. (London Opinion) S. F.

Przedpłata na sierpień 1929 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatka ilustr. „Jlustracja Poznańska" i „Nowiny Sportowe": w Poznaniu w eksped. zł 4.00 w agencjach w mieście zł 4.50 z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4.70, z odnoszeniem przez poczte poza Poznaniem miesięcznie zł 4.86, kwartalnie zł 14.58, pod opaską w Polsce zł 9.00 pod opaską w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie strajków i t. p., wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr. na stronie 4-łamowej 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża: do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąteczne do godz. 9 przed południem. Drobne ogłoszenia słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada

Telefony do Redakcji i administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.